

881

Π7. X

1912

UNIVERSITY
OF ILLINOIS
LIBRARY

THE UNIVERSITY
OF ILLINOIS
LIBRARY

881
II 7. X
1912

KLEINE TEXTE FÜR VORLESUNGEN UND ÜBUNGEN
HERAUSGEGEBEN VON HANS LIETZMANN

97

Diodorus Siculus

DIODORS RÖMISCHE ANNALEN

BIS 302 A. CHR.

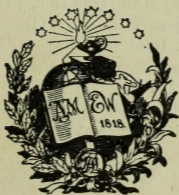
SAMT DEM

INEDITUM VATICANUM

HERAUSGEGEBEN

VON

A. B. DRACHMANN

BONN

A. MARCUS UND E. WEBER'S VERLAG

1912

ABKÜRZUNGEN

- P = cod. Patmius saec. X (b. XI—XVI; fehlt XIV 113—114, 5)
T = cod. Scorialensis Σ —III—5 saec. XIV (für XIV 113—114, 5;
abschrift von P)
V = cod. Marcianus 375 saec. XII (b. XI—XV)
F = cod. Laurentianus 70,12 saec. XIV (b. XI—XX)
R = cod. Parisinus 1665 saec. XI (b. XVI—XX)
O = sämtliche massgebende hss. der betreffenden partie des textes
Peiresc. = cod. Peirescianus (der Constantin. excerpte)
D = Vindob. 79 C = Vat. 130 S = Vat. 996 T = Laur. 70, 1
(für I 4—5)
-

- f = Fasti (d. h. die sonstige überlieferung üb. die röm. jahresbeamten)
fH = Fasti Hellenici (die sonstige überlieferung üb. die griech. jahresbeamten)
-

- Bader = B., De Diod. rer. Rom. auctt. (einl. § 6)
Binneboessel = B., Untersuchungen usw. (einl. § 12)
Burger I = B., Verh. Amsterd. 1891 (einl. § 13)
Burger II = B., Verh. Amsterd. 1898 (einl. § 12)
Burger Mn. = B., Mnemos. XVI (einl. § 13)
Costa = C., I fasti cons. Rom. (einl. § 8)
Kaerst = K., Krit. Untersuch. usw. (einl. § 12)
Leuze = L., Röm. Jahrzähl. (einl. § 8)
Mommsen RF = Mommsen Röm. Forschungen
RE = Pauly-Wissowa, Realencyclopädie
-

UNIVERSITÄT ZÜRICH
 BIBLIOTHEK
 133171

I 4. Διόπερ ἡμεῖς ὀρώντες ταύτην τὴν ὑπόθεσιν χρησιμωτά-
 την μὲν οὔσαν, πολλοῦ δὲ πόνου καὶ χρόνου προσδεομένην, τριά-
 κοντα μὲν ἔτη περὶ αὐτὴν ἐπραγματεύθημεν, μετὰ δὲ πολλῆς
 κακοπαθείας καὶ κινδύνων ἐπήλθομεν πολλὴν τῆς τε Ἀσίας
 5 καὶ τῆς Εὐρώπης, ἵνα τῶν τε ἀναγκαιοτάτων καὶ πλείστων
 μερῶν αὐτόπται γενηθῶμεν· πολλὰ γὰρ παρὰ τὰς ἀγνοίας
 τῶν τόπων διήμαρτον οὐχ οἱ τυχόντες τῶν συγγραφέων ἀλλὰ
 τινες καὶ τῶν τῇ δόξῃ πεπρωτευκότων. ἀφορμῇ δὲ πρὸς τὴν ²
 ἐπιβολὴν ταύτην ἐχρησάμεθα μάλιστα μὲν τῇ πρὸς τὴν πραγ-
 10 ματείαν ἐπιθυμίᾳ, δι' ἣν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸ δοκοῦν ἄπορον
 εἶναι τυγχάνει συντελείας, ἔπειτα καὶ διὰ τὴν ἐν Ῥώμῃ χορ-
 ηγίαν τῶν πρὸς τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν ἀνηκόντων. ἡ γὰρ ³
 ταύτης τῆς πόλεως ὑπεροχὴ διατείνουσα τῇ δυνάμει πρὸς τὰ
 πέρατα τῆς οἰκουμένης ἐτοιμοτάτας καὶ πλείστας ἡμῖν ἀφορ-
 15 μὰς παρέσχετο παρεπιδημήσασιν ἐν αὐτῇ πλείω χρόνον. ἡμεῖς ⁴
 γὰρ ἐξ Ἀγυρίου τῆς Σικελίας ὄντες, καὶ διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τοῖς
 ἐν τῇ νήσῳ πολλὴν ἐμπειρίαν τῆς Ῥωμαίων διαλέκτου περι-
 πεποιημένοι, πάσας τὰς τῆς ἡγεμονίας ταύτης πράξεις ἀκρι-
 βῶς ἀνελάβομεν ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ὑπομνημάτων ἐκ πολλῶν
 20 χρόνων τετηρημένων. πεποιήμεθα δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας ⁵
 ἀπὸ τῶν μυθολογουμένων παρ' Ἑλλησὶ τε καὶ βαρβάροις,
 ἐξετάσαντες τὰ παρ' ἐκάστοις ἱστοροῦμενα κατὰ τοὺς ἀρχαίους
 χρόνους ἐφ' ὅσον ἡμῖν δύναμις.

1—30 s. 4 Leuze 3—II. 75. Costa I 1, 171—79. 206 ff.

3 δὲ πολλῆς DTS: πολλῆς δὲ C 5 τε om. vulg. 7 τῶν
 συγγραφέων DCT: μόνον S 8 τινες — δόξῃ DT: καὶ τινες τῶν τῇ
 δόξῃ C καὶ τῶν τῇ δόξῃ τινές S 9 ἐπιβουλήν S 11 διὰ — χορηγίαν
 codd: τῇ ἐν Ῥώμῃ χορηγίᾳ Hertlein 16 ἀγυρίου Cpc: ἀργυρίου
 Cac ἀγυρίου DT ἀργυρίου S | τῆς DT: τὸ γένος τῆς CS 18 τῆς
 om. DT | ταύτης] + καὶ DT 21 τε om. S 23 δύναμις] ἡ δύν. S

6 ἐπεὶ δ' ἡ μὲν ὑπόθεσις ἔχει τέλος, αἱ βίβλοι δὲ μέχρι
 τοῦ νῦν ἀνέκδοτοι τυγχάνουσιν οὔσαι, βούλομαι βραχέα προδι-
 ορίσαι περὶ ὅλης τῆς πραγματείας. τῶν γὰρ βιβλῶν ἡμῖν ἐξ
 μὲν αἱ πρῶται περιέχουσι τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις καὶ
 μυθολογίας, καὶ τούτων αἱ μὲν προηγούμεναι τρεῖς τὰς βαρ- 5
 βαρικές, αἱ δ' ἐξῆς σχεδὸν τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολογίας·
 ἐν δὲ ταῖς μετὰ ταύτας ἔνδεκα τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν κοινὰς
 7 πράξεις ἀναγεγράφαμεν ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς. ἐν δὲ
 ταῖς ἐξῆς εἴκοσι καὶ τρισὶ βίβλοις τὰς λοιπὰς ἀπάσας κατετά- 10
 ξαμεν μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ συστάντος πολέμου Ῥωμαίοις 10
 πρὸς Κελτούς, καθ' ὃν ἡγούμενος Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ
 διὰ τὰς πράξεις προσαγορευθεὶς θεὸς κατεπολέμησε μὲν τὰ
 πλεῖστα καὶ μαχιμώτατα τῶν Κελτῶν ἔθνη, προεβίβασε δὲ
 τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ῥώμης μέχρι τῶν Βρεττανικῶν νήσων·
 τούτου δ' αἱ πρῶται πράξεις ἐπετετέλεσθησαν Ὀλυμπιάδος τῆς 15
 ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, ἐπ' ἄρχοντος 15
 5 Ἀθήνησιν Ἡρώδου. τῶν δὲ χρόνων τούτων περιειλημμένων
 ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ τοὺς μὲν πρὸ τῶν Τρωικῶν οὐ διοριζό-
 μεθα βεβαίως διὰ τὸ μηδὲν παράπηγμα παρειληφέναι περὶ
 τούτων πιστευόμενον, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἀκολούθως Ἀπολλο- 20
 δώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ τίθεμεν ὀγδοήκοντ' ἔτη πρὸς τὴν κάθοδον
 τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐπὶ τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα
 δυοὶ λείποντα τῶν τριακοσίων καὶ τριάκοντα, συλλογιζόμενοι
 τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Λακεδαίμονι βασιλευσάντων, ἀπὸ
 δὲ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κελτικοῦ πολέμου, 25
 ἦν τελευτὴν πεποιήμεθα τῆς ἱστορίας, ἐπτακόσια καὶ τριάκοντα· 25
 ὥστε τὴν ὅλην πραγματείαν ἡμῶν τετταράκοντα βιβλῶν οὔσαν
 περιέχειν ἔτη δυοὶ λείποντα τῶν χιλίων ἑκατὸν τετταράκοντα,
 χωρὶς τῶν χρόνων τῶν περιεχόντων τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν
 πράξεις. 30

VII 4. Ὅτι τῆς Τροίας ἀλόυσης Αἰνείας μετὰ τινῶν
 καταλαβόμενος μέρος τῆς πόλεως τοὺς ἐπιόντας ἡμύνετο.

31—13 s. 5 Lycophr. 1263. Schol. Veron. Aen. 2, 717. [Xenoph.]
 de venat. 1, 15. Orig. gent. Rom. 9. — Wissowa Ges. Abhdl. 108

2 προδιόρισαι DT 4 μὲν om. DT 6 ἀρχαιολογίας] + παρειλή-
 φασιν S 9 πάσας C 10 συστάντος C 13 καὶ om. S 16 ἄρχον-
 τος] + δ' C ἄρχοντος S 18 πρὸ] πρὸς T | διοριζόμεθα S

τῶν δὲ Ἑλλήνων ὑποσπόνδους τούτους ἀφέντων καὶ συγχωρη-
 σάντων ἐκάστω λαβεῖν ὅσα δύναίτο τῶν ἰδίων, οἱ μὲν ἄλλοι
 πάντες ἄργυρον ἢ χρυσὸν ἢ τινα τῆς ἄλλης πολυτελείας ἔλαβον,
 Αἰνείας δὲ τὸν πατέρα γεγηρακότα τελείως ἀράμενος ἐπὶ τοὺς
 5 ὤμους ἐξήνεγκεν· ἐφ' ᾧ θαυμασθεῖς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἔλαβεν 2
 ἐξουσίαν πάλιν ὁ βούλοίτο τῶν οἴκοθεν ἐκλέξασθαι. ἀνελο- 3
 μένου δ' αὐτοῦ τὰ ἱερά τὰ πατρῶα, πολὺ μᾶλλον ἐπαινέθηται
 συνέβη τὴν ἀρετὴν, καίπερ ὑπὸ πολεμίων ἐπισημασίας τυγ-
 χάνουσαν· ἐφαίνετο γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις 4
 10 πλείστην φροντίδα πεποιημένος τῆς τε πρὸς γονεῖς ὁσιότητος
 καὶ τῆς πρὸς θεοὺς εὐσεβείας. διόπερ φασὶν αὐτῷ συγχωρηθῆ-
 ναι μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων Τρώων ἐκχωρῆσαι τῆς Τρωάδος
 μετὰ πάσης ἀσφαλείας καὶ ὅπου βούλεται.

VII 5. Ἐνιοὶ μὲν οὖν τῶν συγγραφέων πλανηθέντες
 15 ὑπέλαβον τοὺς περὶ τὸν Ῥωμόλον ἐκ τῆς Αἰνείου θυγατρὸς
 γεννηθέντας ἐκτικέναι τὴν Ῥώμην· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως
 ἔχει, πολλῶν μὲν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τοῦ τ' Αἰνείου καὶ
 Ῥωμόλου γεγονότων βασιλέων, ἐκτισμένης δὲ τῆς πόλεως
 κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐβδόμης Ὀλυμπιάδος· αὕτη γὰρ
 20 ἢ κτίσις ὑστερεῖ τῶν Τρωικῶν ἔτεσι τρισὶ πλείω τῶν τετρα-
 κοσίων καὶ τριάκοντα. Αἰνείας γὰρ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς 2
 Τροίας ἐτῶν τριῶν παρελθόντων παρέλαβε τὴν τῶν Λατίνων
 βασιλείαν, καὶ κατασχὼν τριετῆ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη
 καὶ τιμῶν ἔτυχεν ἀθανάτων. τὴν δ' ἀρχὴν διαδεξάμενος Ἀσ- 3
 25 κάνιος υἱὸς ἔκτισεν Ἀλβαν τὴν νῦν καλουμένην Λόγγαν, ἣν
 ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ τότε μὲν Ἀλβα καλουμένου,
 νῦν δὲ Τιβέρεως ὀνομαζομένου. περὶ δὲ τῆς προσηγορίας 4

14 VII 5, 1—5 ist auch bei Eusebios (armenisch) erhalten, mit flg. einleitung: „Wohlan denn nun, lasset uns auch noch zu einem andern gewährsmann derselben dinge übergehend uns wenden, das ist Diodoros, der alle büchereien in ein und denselben allvereinenden stapelplatz zusammengesungen hat; denn auch der Römer geschichte beschreibt er in seinem VII. buche nach folgendem wortlaute.“ [Karst s. 136.] 14—21 Serv. ad Aen. 1, 273. Dion. Hal. 1, 73. Plut. Rom. 2. — Mommsen Chronol. 152; RF II 268. Ed. Meyer RhM 37, 614. L. Cohn Philol. 42, 9. Bader 53 19 Das datum stimmt nicht zu D.s sonstiger rechnung: Leuze 105. 173. Costa I 1, 170 20 Die zahl stimmt nicht zu den folgenden teilzahlen: Bader 57. Trieber Herm. 29, 139. Schwartz Gött. Abhdl. 40, 1895, 4. Costa I 1, 180 21—24 Dion. Hal. 1, 64 27—11 s. 6 Fab. fr. 3. 4. Dio Cass. fr. 4, 5. Varro l. L. 5, 144

ταύτης Φάβιος (fr. 4) ὁ τὰς Ῥωμαίων πράξεις ἀναγράφας ἄλλως μεμυθολόγηκε. φησὶ γὰρ Αἰνεῖα γενέσθαι λόγιον, τετράπουν αὐτῷ καθηγῆσασθαι πρὸς κτίσιν πόλεως· μέλλοντος δ' αὐτοῦ θύειν ὄν ἔγκυον τῷ χρώματι λευκὴν, ἐκφυγεῖν ἐκ τῶν χειρῶν καὶ διωχθῆναι πρὸς τινα λόφον, πρὸς ὃν κομι- 5 σθεῖσαν τεκεῖν τριάκοντα χοίρους. τὸν δὲ Αἰνεῖαν τό τε παράδοξον θαυμάσαντα καὶ τὸ λόγιον ἀνανεοῦμενον ἐπιχειρῆσαι μὲν οἰκίσαι τὸν τόπον, ἰδόντα δὲ κατὰ τὸν ὕπνον ὄψιν ἐναργῶς διακωλύουσαν καὶ συμβουλευούσαν μετὰ τριάκοντα ἔτη κτίζειν, ὅσοσπερ ὁ τῶν τεχθέντων ἀριθμὸς ἦν, ἀποστῆναι [δὲ] τῆς 10 προθέσεως.

6 „Nach Ênias' tode habe Askanios, der sohn desselben, als er die regierung übernommen hatte, sodann nach verlauf von 30 jahren den hügel bebaut, und den namen der stadt geheissen Alban, nach der farbe der sau; die Latiner 15 nämlich nennen nach ihrer sprache „die weisse“ alban. Er habe derselben noch einen andern namen beigelegt, Longa, was verdolmetscht heisst „die lange“, von wegen dass 7 sie in die breite eng und in die länge gross war.“ — Und hieran anschliessend sagt er weiter fortfahrend: „Askanios 20 machte zur stadt des königtums Alban; und nicht wenige von den umliegenden ansiedelungen stürzte er; er ward ein hochansehnlicher mann; und verstarb nach einer regierung von 38 jahren.

8 Und nach dem ende fiel ein zank unter die menge, 25 wegen zweier um das königtum miteinander streitender. Julios nämlich, da er der sohn des Askanios war, behauptete:

12—11 s. 9 Liv. 1, 3. Dion. Hal. 1, 64. 65. 70. 71. Ov. Fast. 4, 37—53; Metam. 14, 609—22. Orig. gent. Rom. 17—19. Serv. Aen. 6, 760—67. App. reg. 1. Dio. Cass. b. Zon. 7, 1 u. b. Tzetzes ad Lycophr. 1232 (s. 5 Boissev.). Euseb. Chron. s. 139. 149. 172 ff. Karst; s. 53. 57 Schöne I. Cassiod. s. 592 Mo. Chronogr. 354 s. 644 Mo. Scriptt. rer. myth. lat. I 63 Bode. — Trieber Herm. 29, 124—42. Pais St. di Roma I 1, 185. Costa I 1, 180—93 25 vgl. fr. VII 6. — Costa, Riv. di St. Ant. II, 2, 237. 3—4, 2

3 καθηγῆσασθαι Wesseling 8 οἰκίσαι Wesseling: οἰκῆσαι
10 δὲ del. mg. ed. Goari; δὴ v. Gutschmid 22 ansiedelungen]
„besiedler“ codd.

Mir kommt zu die väterliche herrschaft. Und Silvios, bruder
des Askanios und weiterer sohn des Ênias, aus der Lavinia,
der tochter des Latinos, während hingegen Askanios des
Ênias sohn von dessen erster gemahlin, der Iliaderin, war,
5 behauptete: Mir ist es zustehend. Diesem nämlich war nach
Ênias' tode nachstellung bereitet worden von Askanios;
weil er deshalb als knabe erzogen worden war im gebirge,
von einigen rinderhirten, ward er Silvios geheissen nach dem
namen des berges der Latiner, den sie Silva hiessen. Während
10 sie also auf beiden seiten sich stritten, erlangte durch wahl
der menge Silvios das königtum. Julios aber, verlustig ge-
gangen des fürstentums, wurde in das hohepriestertum ein-
gesetzt, und war wie ein zweiter könig; von welchem her,
sagen sie, noch bis auf heute bestehe zu Rom das Julische
15 geschlecht.

Silvios schuf in der herrschaft keine verzeichnenswerte
tat; und endete regiert habend 49 jahre. In dessen herr-
schaft folgte desselben sohn Ênias, dessen beiname Silvios
hiess; und herrschte mehr als 30 jahre. Nach dem regierte
20 Latinos, welcher Silvios geheissen war, 50 jahre. Dieser, in
den geschäften und im kriege tüchtig befunden, verwüstete
das angrenzende gebiet, und gründete die alten städte, die
ehemals sogenannten der Latiner, 18: Tibura, Prænestos,
Gabijs, Tyskulos, Kôra, Pometia, Lanuvios, Labikas, Skaptia,
25 Satrikos, Ar(i)kia, Telena, Krostomeria, Keninos, Phrggela,
K(a)mgrios, Medyllion, Boilos, das einige Bolas schreiben.

23 Orig. gent. Rom. 17. Plin. h. n. 3, 68. — Mommsen Ges.
Schr. V 83. Seeck RhM 37, 599

1—5 „und Silvios, bruder des Askanios und sohn des Ênias und
der Silvia, der ersten frau des Latinos, sagte“ codd. 8 „nach dem namen
des berges, der bei den Latinern Silva geheissen war“ cj. Karst 17 49]
XXIX Dion., al. 19 mehr als 30] XXXI Dion. <uno> plus quam
XXX Holzapfel RChr 276 Diodorum scripsisse XXXIV susp. Trieber
139 22 die—23 Latiner] h. e. *priscorum Latinorum*; cfr. Mommsen Ges.
Schr. V 83 24 Kabius codd. | tiskalos codd. | kometia codd. *Camena*
nescio quis (Karst p. 265) 25 okostomeria codd. | phlegena codd.
Ficulea? Mommsen l. l. 82 *Fidena* Nissen It. Landesk. II 605 (*Fregellae*
vix verum; *Fregenae* nescio quis ap. Karst l. l.) 26 mediplion codd. |
schreiben] „nennen“ cod. G. — Nomina Graece sic fere restitui possunt:

10 Nach des Latinos ende ward erwählt zum könig desselben
sohn Albas Silvios, der herrschte 38 jahre. Nach welchem
regierte Epitos Silvas, 26 jahre. Nach dessen tode ersetzte
ihn im königtum Kapis, der regierte dreissig weniger zwei
jahre. Und nach diesem Kalpet, desselben sohn: und er 5
regierte 13 jahre. Ferner Tiberios Silvios, 8 jahre. Dieser
zog gegen die Tyrener mit heeresmacht; und während er
über den Albanfluss setzte das heer, stürzte er in den
stromwirbel, fand den tod; woher auch der name des
flusses Tiberios genannt ward. Und nach dessen ende 10
regierte Agripas über die Latiner, eines über vierzig jahre.
Und nach diesem Aramulios Silvios, ein jahr unter zwanzig.

11 Von diesem sagen sie, dass er alle tage seines lebens
übermütig gewesen, und in widerspenstiger auflehnung selbst
gegen Aramazds macht gestritten: der jeweils zur zeit der 15
früchte, da donnerschläge häufig und heftig waren, befehl
gab den heertruppen, mit den schwertern die schilde zu
schlagen, einhellig, auf einen befehl hin; und schätzte, dass
der schall, der hieraus entstünde, gewaltiger wäre als der
des donners. Weshalb er denn auch die rächende strafe 20
gezahlt seines übermutes gegen die götter, von blitzstrahlen
zerschmettert, während sein ganzes haus im Albanersee
unterging. Es zeigen die spuren davon bis auf heute die
Römer, die am see angesiedelt sind, säulen durch das
wasser emporscheinend von den dort unten irgend in der 25
tiefe stehenden königlichen häusern.

12 Nach diesem wurde Aventios gewählt, der 7 über 30

6 Serv. Aen. 8, 330 13 vgl. fr. VII 7

Τίβουρα, Πραίνεστον, Γαβίους, Τόσκλον, Κόραν, Πωμητιάν, Λανούιον, Λαβίκας, Σκαπτιάν, Σάτρικον, Ἀρκιάν, Τέλληγαν (?), Κροστομεριάν, Καίνινον,, Καμέριον, Μεδύλλιον, Βόιλον (Βώλας, h. e. *Bovillas*, cfr. Hülsen RE III 667)

2 38] XXXIX Dion. 3 Epitos] Κάπετος Dion. *Alys* Liv. Cfr. Trieber 127. 137. 4 Kapis] *apis* codd. *Capys* cett. 5 Kalpet] *Capetus* Liv., Ov. met. 6 Tiberios] *Tiberinus* cett. (praeter Orig. g. R. et Sync. p. 184) 10 Tiberios] *tiberis* cod. G 12 Aramulios] Ἄραμόλιος Diod. VII 7 (cfr. Trieber 135) *Romulus* Liv. *Remulus* Ov. Ἀλλώδιος (h. e. Ἀμόλιος, cfr. Trieber 130) Dion. Ἀμοόλιος Dio Cass. 4, 10 23 spuren] „überreste“ cj. Karst 27 Aventios] *Aventinus* cett.

jahre herrschte. In einem kriege irgend mit den grenznachbarn in die enge getrieben, zog er sich unter den Aventioshügel zurück, woher der name des hügel's Aventios geheissen wurde. Ihn ersetzte, als er gestorben, in der herrschaft desselben sohn Prokas Silvios; und regierte 3 jahre über 20. Bei dessen ende bemächtigte sich sein jüngerer sohn Amolios gewaltsam der herrschaft, da in ferne gegenden irgend gezogen war Nomitôr, welcher desselben älterer bruder und leiblicher war. Amolios regierte wenig mehr als 43 jahre; durch Remos und Romilos, welche Rom erbauten, ward er getötet.“ [Georg. Syncellus p. 194; Euseb. Chron. ed. Karst (Lips. 1911) p. 136—39.]

VII 6. Ὅτι μετὰ τὴν Αἰνείου τελευτὴν Σιλοῖος ἐπεβουλεύθη ὑπὸ Ἀσκανίου νήπιος ὢν. τραφεῖς δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ὑπὸ τινῶν βουκόλων Σιλοῖος ὠνομάσθη, τῶν Λατίνων τὸ ὄρος σιλοῦαν ὀνομαζόντων. [Excerpt. Const. III 197; cfr. fr. 5, 8.]

VII 7. Ὅτι Ῥωμύλος Σιλοῖος παρ' ὄλον τὸν βίον ὑπερήφανος γενόμενος ἡμιλλᾶτο πρὸς τὸν θεόν. βροντῶντος γὰρ αὐτοῦ κελεύειν τοὺς στρατιώτας ταῖς σπάθαις τύπτειν τὰς ἀσπίδας ὑφ' ἑνὸς συνθήματος καὶ λέγειν ὡς ὁ παρ' ἑαυτῶν γινόμενος φόφος εἶη μείζων. διὸ κεραυνωθῆναι. [Excerpt. Const. II 1, 212; cfr. fr. 5, 11.]

VIII 2. Καὶ μὴ συγχωρηθεῖσης μηδὲ λαθραίας συμ-
25 πλοκῆς πρὸς ἄνδρα· μὴδένα γὰρ οὕτω παραφρονήσειν ὥστ' ἐφημέρου χάριν ἡδονῆς τὰ μακαριζόμενα τοῦ βίου παντὸς ἀντικαταλλάξασθαι. [Excerpt. Const. IV 274.]

VIII 3. Ὅτι Νεμέτωρ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ στερηθεὶς τῆς βασιλείας, ὃς Ἀμόλιος ἐκαλεῖτο, ἐβασίλευσε δὲ Ἀλβανῶν,
30 τοὺς ἰδίους υἰωνοὺς παρ' ἐλπίδας ἀναγνωρίσας Ῥέμον καὶ Ῥωμύλον, ἐπεβούλευσε κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ περὶ ἀναιρέσεως.

24 das fragment wird gewöhnlich auf Rhea Silvia bezogen 28 Dion. Hal. I, 83, 3. — Mommsen Ges. Schr. IV 8

5 *Prokas* codd. 10 43] *XLII* Dion. 19 ἡμιλλᾶτο Valesius: ἡμιλλεῖτο 20 ἐκέλευε Valesius 21 ἄφ' Dindorf | αὐτῶν Valesius 22 ἐκεραυνώθη Salmasius 24 μηδὲ Krebs: μήτε 29 ἐβασίλευε Bekker 30 υἰωνοὺς Feder: υἰοὺς

ὁ καὶ γέγονεν· μεταπεμφάμενοι γὰρ τοὺς νομοεῖς ὤρμησαν ἐπὶ τὰ βασιλεία, καὶ ἐντὸς τῶν θυρῶν εἰσεβιάσαντο, καὶ (τοὺς) ὑφισταμένους ἀνήρουν, ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀμόλιον. [Excerpt. Const. III 198.]

VIII 4. Ὅτι τούτων ἐκτεθέντων, ἐπειδὴ τοῦ χρόνου 5 προϊόντος ἠνδρώθησαν, πολὺ διέφερον τῶν ἄλλων κάλλει καὶ ῥώμῃ. διὸ καὶ πᾶσι τοῖς ποιμνίαις ἀσφάλειαν παρείχοντο, ῥαδίως τοὺς ληστεύειν εἰωθότας ἀποκρουόμενοι καὶ πολλοὺς μὲν ἀναιροῦντες τῶν ἐπιθεμένων, ἐνίοις δὲ καὶ ζῶντας συλλαμ- 2 βάνοντες. χωρὶς δὲ τῆς ἐν τούτῳ φιλοτιμίας ὑπῆρχον ἅπανι 10 τοῖς πλησίον νομεῦσι προσφιλεῖς, ταῖς τε ὀμιλίαις συνόντες καὶ τὸν ἑαυτῶν τρόπον μέτριον καὶ κοινὸν τοῖς δεομένους ἀναδεικνύοντες. διὸ καὶ τῆς πάντων ἀσφαλείας ἐν τούτοις κειμένης, οἱ πλεῖστοι τούτοις ὑπετάττοντο καὶ τὸ παραγγελλόμενον ἐποίουν, συντρέχοντες εἰς οὓς προστάξαιεν τόπους. [Excerpt. Const. II 15 1, 213.]

VIII 5. Ὅτι ὀρνιθευομένων Ῥέμου καὶ Ῥωμόλου περὶ οἰκισμοῦ πόλεως, καὶ ἐκ τῶν δεξιῶν μερῶν διοσημίαν γενέσθαι φασὶ καταπλαγέντα τὸν Ῥέμον ἐπιφθεγξάμενον εἰπεῖν τῷ ἀδελφῷ ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλάκις ἐπαριστέροις βουλευ- 20 μασιν ἐπιδέξις ἀκολουθήσει τύχη· προπετῶς γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄγγελον ἀποστείλαντος καὶ τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ὅλως ἡμαρτηκότος, ὑπὸ ταυτομάτου διορθώσασθαι τὴν ἄγνοϊαν. [Excerpt. Const. IV 274.]

VIII 6. Ὅτι ὁ Ῥωμόλος κτίζων τὴν Ῥώμην τάφρον 25 περιέβαλε τῷ Παλατίῳ κατὰ σπουδὴν, μὴ τινες τῶν περιοίκων ἐπιβάλονται κωλύειν αὐτοῦ τὴν προαίρεσιν. ὁ δὲ Ῥέμος βαρέως φέρων ἐπὶ τῷ διεσφάλλθαι τῶν πρωτείων, φθονῶν δὲ ταῖς εὐτυχίαις τοῦ ἀδελφοῦ, προσιών τοῖς ἐργαζομένοις ἐβλασφήμει· ἀπεφίγητο γὰρ στενὴν εἶναι τὴν τάφρον, καὶ ἐπισφαλῆ ἔσε- 30 σθαι τὴν πόλιν, τῶν πολεμίων ῥαδίως αὐτὴν ὑπερβαινόντων.

5 Cic. r. p. 2, 2, 4. Plut. Rom. 6 17 Dion. Hal. 1, 86. Plut. Rom. 9, 6. Orig. gent. Rom. 23. Ined. Vat. V. 25 Dion. Hal. 1, 87, 4. Plut. Rom. 10

2 suppl. Müller 18—19 lacunosa esse significavit Dindorf
23 διωρθώσθαι Dindorf 31 ῥαδίως (ἀν) αὐτὴν v. d. Meij

ὁ δὲ Ῥωμύλος ὀργισάμενος ἔφη· „παραγγελῶ πᾶσι τοῖς πολί-
 ταις ἀμύνασθαι τὸν ὑπερβαίνειν ἐπιχειροῦντα“. καὶ πάλιν
 ὁ Ῥέμος τοῖς ἐργαζομένοις ὀνειδίζων ἔφη στενὴν κατασκευάζειν
 τὴν τάφρον· εὐχερῶς γὰρ ὑπερβήσεσθαι τοὺς πολεμίους· καὶ
 5 γὰρ αὐτὸς ῥαδίως τοῦτο πράττειν· καὶ ἅμα ταῦτα λέγων
 ὑπερήλατο. ἦν δὲ τις Κέλερος, εἷς τῶν ἐργαζομένων, ὃς 3
 ὑπολαβὼν „ἐγὼ δὲ“ φησὶν „ἀμυνοῦμαι τὸν ὑπερπηθῶντα κατὰ
 τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως“, καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀνέτεινε
 τὸ σκαφεῖον καὶ πατάξας τὴν κεφαλὴν ἀπέκτεινε τὸν Ῥέμον.
 10 [Excerpt. Const. IV 274.]

VIII 14. Ὅτι Πομπήλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς πάντα
 τὸν τοῦ ζῆν χρόνον ἐν εἰρήνῃ διετέλεσεν. λέγουσι δὲ τινες
 ἀκουστὴν γενόμενον Πυθαγόρου παρ' ἐκείνου λαβεῖν τὰ τε
 περὶ θεῶν νομοθετήματα καὶ πολλὰ διδαχθῆναι, δι' ὧν ἐπι-
 15 φανῆς ἀνὴρ ἐγένετο καὶ βασιλεὺς ἠρέθη μετὰπεμπτος. [Excerpt.
 Const. II 1, 215.]

VIII 25. Ὅτι ἐπὶ Ὀστιλλίου Τύλλου τοῦ Ῥωμαίων
 βασιλέως Ἀλβανοὶ τὴν αὐξήσιν τῶν Ῥωμαίων ὑφορώμενοι
 καὶ ταπεινώσαι τούτους βουλόμενοι, προσεποιήσαντο ἐπὶ τῆς
 20 ἑαυτῶν χώρας γεγονέναι ληστὰς Ῥωμαίους, καὶ ἔπεμψαν εἰς
 Ῥώμην πρεσβευτὰς τοὺς τὸ δίκαιον αἰτήσοντας, εἰ δὲ μὴ
 προσέχωσι πόλεμον καταγγελοῦντας. Ὀστιλλίος δ' ὁ τῶν 2
 Ῥωμαίων βασιλεὺς πυθόμενος ὡς ζητοῦσι πρόφασιν πολέμου,
 τοῖς μὲν φίλοις παρήγγειλε τοὺς πρέσβεις ἐκδέξασθαι καὶ
 25 παρακαλεῖν ἐπὶ ξενίαν, αὐτὸς δὲ ἐκκλίνας τὴν πρὸς τούτους
 ἔντευξιν ἔπεμψεν εἰς Ἀλβανούς τὸ παραπλήσιον τοῖς ἐκείνων
 ποιήσοντας. τοῦτο δὲ συνετέλεσεν ἀρχαῖκῳ τινι προαχθεὶς 3
 ἔθει, διὰ τὸ τοὺς παλαιοὺς μηδὲν οὕτω σπουδάζειν ὡς τὸ
 δικαίους ἐνίστασθαι πολέμους· εὐλαβεῖτο γὰρ μὴ τοὺς αἰτίους

11 Cic. r. p. 2, 14, 27 (Polyb. 6, 2, 4); 15, 28. — Costa I 1, 214
 17 Liv. 1, 22. Dion. Hal. 3, 2—3. Cic. r. p. 2, 17, 31. — Costa I 1, 214

1 ὀργισμένος? Dindorf 5 πράξειν Krebs (πράξει Mai) 14 θεῶ
 cod. 17—9 s. 12 codices huius fragm. omnes ad unum archetypum redeunt,
 cuius exemplar est cod. A; E et N utrum ab A an ab archetypo derivati
 sint, in ambiguo est. Cfr. de Boor, Excerpt. Const. I praef. 20 ληστὰς
 EN: λησταὶ A | ῥωμαίων N 22 καταγγελοῦντας Krebs: καταγγέλλοντας
 24 δέξασθαι καὶ παρακαλεῖν v. Herwerden 26 <τοὺς> τὸ παραπλ. Krebs
 29 ἐνίστασθαι Wesseling: ἐπίστασθαι

τῆς ληστείας οὐθ' εὔρειν δυνάμενος οὔτε παραδιδούς τοῖς
 4 ἐξαιτοῦσι δόξῃ πόλεμον ἄδικον ἐπαναιρεῖσθαι. ἐντυχόντων δὲ
 πρότερον τῶν εἰς Ἄλβαν πεμφθέντων τὸ μὴ λαμβάνειν τὸ
 δίκαιον εἰς ἡμέραν τριακοστὴν πόλεμον κατήγγειλαν, ὃν οἱ
 μὲν τῶν Ἄλβανῶν πρεσβευταὶ κατὰ τὴν ἐξαιτήσιν ἀπόκρισιν 5
 ἔλαβον ὅτι πρότερον ἐκείνων οὐ διδόντων τὸ δίκαιον, οἱ Ῥω-
 μαῖοι πόλεμον αὐτοῖς κατηγγελκότες εἶψαν· οἱ δὲ δῆμοι πρὸς
 ἀλλήλους ἐπιγαμίας ἔχοντες καὶ φιλίαν ἀπὸ ταύτης τῆς
 αἰτίας εἰς διαφορὰν κατέστησαν. [Excerpt. Const. I 2, 396.]

VIII 26. Τὸ πρότερον τὸ γένος τῶν Ῥωμαίων τῶν Λατίνων 10
 οὐχὶ συνῆπτε πόλεμον ἀκηρυκτεῖ πρὸς ἔθνος,
 ἀλλὰ τῇ χώρᾳ πρότερον ἔθνους τοῦ πολεμίου
 δόρυ σημεῖον ἔρριπτεν, ἔχθρας ἀρχῆς σημεῖον.
 ἔπειτα δὲ κατήρχετο πολέμου πρὸς τὸ ἔθνος.
 τοῦτό φησι Διόδωρος, πᾶς τε Λατίνα γράφων. 15

[Tzetzes Chil. V 555].

VIII 31. Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ τῶν Ῥωμαίων βασι-
 λεὺς σπουδαίας ἔτυχεν ἀγωγῆς, καὶ γενόμενος ζηλωτῆς παιδείας
 οὐ μετρίως δι' ἀρετὴν ἐθαυμάζετο. ἀνδρωθεὶς γὰρ συνεστάθη
 τῷ βασιλεῖ τῶν Ῥωμαίων Ἀγκῶ Μαρκίῳ καὶ φίλος αὐτοῦ 20
 μέγιστος ἐγένετο, καὶ πολλὰ τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συνδιώκει
 τῷ βασιλεῖ. καὶ μεγαλόπλουτος ὢν πολλοῖς τῶν ἀπόρων
 ἐβοήθει χρήματα διδούς, καὶ πᾶσι προσφιλῶς ὁμιλῶν ἄμεμπτος
 ἦν καὶ ἔνδοξος ἐπὶ σοφίᾳ. [Excerpt. Const. II 1, 216.]

X 1. Ὅτι Σερόσιος Τύλλιος Ταρκυνίου ἐπιθεμένου παρα- 25
 γενηθεὶς εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ θεασάμενος τὴν καθ' ἑαυτοῦ
 παρασκευὴν τοσοῦτο μόνον εἶπε „τίς ἢ τόλμα, Ταρκύνιε;“ ὁ
 δ' ὑπολαβὼν „ἢ μὲν οὖν σή“ φησὶ „τίς, ὃς δουλέκδουλος ὢν
 Ῥωμαίων βασιλεύειν ἐτόλμησας, καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἡγεμονίας

10 Liv. I, 32. 17 Polyb 6, 2, 10. Cic. r. p. 2, 20, 35. Dio
 Cass. fr. 9. Liv. I, 34. Dion. Hal. 3, 48. — Ed. Meyer RhM 37, 613.
 Costa I 1, 215 25 Liv. I, 48. Dion. Hal. 4, 38, 4

2 ἐντυχόντων cod. Monac. 3 προτέρων v. Herwerden | <διὰ> τὸ μὴ
 s. τῷ μὴ Reiske 4 ὃν οἱ μὲν codd. (prave): οἱ μὲν οὖν ed. Bip. εἶθ' οἱ
 μὲν Dindorf 6 προτέρων v. Herwerden | δόντων v. d. Meij 17 ad
 formam Ταρκύνιος cfr. Dittenberger Hermes 6, 301 20 ἀγκίῳ μάρκῳ
 cod.; corr. Valesius 23 ἐνάμεμπτος cod.; corr. Valesius 28 ὃς
 Dindorf: ὢς

ἡμῖν προσηκούσης παρανόμως ἀφείλου τὴν οὐδὲ καθ' ἕνα σοι
τρόπον ἐπιβάλλουσιν ἀρχήν;“ ταῦτα λέγων ἅμα προσέδραμε
καὶ δραξάμενος τῆς τοῦ Τυλλίου χειρὸς ἔρριψεν αὐτὸν κατὰ
τῆς κρηπίδος. καὶ διαναστάς καὶ χωλεύων διὰ τὸ πτώμα
5 ἐπεχείρησε φυγεῖν, ἀπεκτάνθη δέ. [Excerpt. Const. IV 293.]

X 2. “Ὅτι Σερούσιος Τύλλιος ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐβα-
σίλευσεν ἔτη μδ', διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς κατωρθωκῶς οὐκ
ὀλίγα τῶν κοινῶν. [Excerpt. Const. II 1, 220.]

X 20. “Ὅτι Λευκίου Ταρκυνίου τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως
10 ὁ υἱὸς Σέξτος ἐξεδήμησεν εἰς πόλιν Κολλατίαν καλουμένην
καὶ κατέλυσεν πρὸς Λεύκιον Ταρκύνιον ἀνεψιὸν τοῦ βασιλέως,
ἔχοντα γυναῖκα Λουκρητίαν, ἣτις ἦν εὐπρεπῆς τὴν ὄψιν, σώφρων
δὲ τὸν τρόπον. ἐπὶ στρατοπέδου γὰρ ὄντος ἀνδρός, ὁ ξένος
νοκτὸς ἐγερθεὶς ἐκ τοῦ κοιτῶνος ὤρμησεν ἐπὶ τὴν γυναῖκα
15 κοιμωμένην ἐν τινι θαλάμῳ. ἐπιστάς δὲ ταῖς θύραις ἄφνω 2
καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος παρασκευάσασθαι μὲν ἔφησεν οἰκέτην
ἐπιτήδειον εἰς ἀναίρεσιν, συγκατασφάξειν δὲ κἀκείνην ὡς ἐπὶ
μοιχείᾳ κατεληγμένην καὶ τετευχυῖαν τῆς προσηκούσης τιμωρίας
ὑπὸ τοῦ συγγενεστάτου τῷ συνοικοῦντι. διόπερ αἰρετώτερον
20 ὑπάρχειν ὑπουργῆσαι ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ σιωπῶσαν· λή-
ψεσθαι δὲ ἔπαθλον τῆς χάριτος δωρεάς τε μεγάλας καὶ τὴν
μετ' αὐτοῦ συμβίωσιν καὶ γενήσεσθαι βασίλισσαν, ἰδιωτικῆς
ἐστίας ἐξηλλαγμένην ἡγεμονίαν. ἡ δὲ Λουκρητία διὰ τὸ 3
παράδοξον ἐκπλαγῆς γενομένη καὶ φοβηθεῖσα μήποτε ταῖς
25 ἀληθείαις δόξῃ διὰ τὴν μοιχείαν ἀνηρῆσθαι, τότε μὲν ἡσυχίαν
ἔσχεν. ἡμέρας δὲ γενομένης ὁ Σέξτος ἐχωρίσθη· ἡ δὲ
ἐκάλυψε τοὺς οἰκείους καὶ ἡξίου μὴ περιδεῖν ἀτιμώρητον τὸν
ἀσεβήσαντα εἰς ξενίαν ἅμα καὶ συγγένειαν. ἑαυτῇ δὲ φήσασα
μὴ προσήκειν ἐφορᾶν τὸν ἥλιον τηλικαύτης ὕβρεως πεπειρα-
30 μένην, ξιφιδίῳ πατάξασα τὸ στήθος ἑαυτῆς ἐτελεύτησεν.
[Excerpt. Const. II 1, 226.]

9 Dion. Hal. 4, 64—67

11 ταρκουῖνον cod. 12 ἦν Salmasius: ἦν | ἐκπρεπῆς cj. Vogel |
εὐπρεπῆς (μὲν) Valesius 15 τινι] τῷ v. Herwerden 22 γενήσεσθαι
Valesius: γενέσθαι 23 ἐστίας Salmasius: ἐτίας

X 21. Ὅτι τῆς Λουκρητίας μοιχευθείσης παρὰ Σέξτου καὶ ἑαυτὴν ἀνελούσης διὰ τὸ ἀμάρτημα, οὐκ ἄξιον ἡγοῦμεθα τὸ γενναῖον τῆς προαιρέσεως παραλιπεῖν ἀνεπισήμαντον. τὴν γὰρ ἐπιδοῦσαν ἔκουσίως τὸ ζῆν τοῖς μεταγενεστέροις εἰς καλὸν ζῆλον προσηκόντως ἂν εὐφημίας ἀξιοῖμεν ἀθανάτου, ὅπως αἱ τὴν τοῦ σώματος ἀγνείαν κατὰ πᾶν ἀνεπίληπτον παρέχεσθαι προαιρούμεναι πρὸς ἐπιτετευγμένον ἀρχέτυπον παραβάλλονται. αἱ μὲν οὖν ἄλλαι γυναῖκες κἂν φανερώς τι τῶν τοιοῦτων πράξωσιν, κατακρύπτουσι τὸ συντελεσθὲν, εὐλαβοῦμεναι τὴν ὑπὲρ τῶν ἡμαρτημένων τιμωρίαν· ἡ δὲ τὸ λάθραπραχθὲν ποιήσασα περιβόητον ἀπέσφαξεν ἑαυτήν, καὶ τὴν τοῦ βίου τελευτὴν καλλίστην ὑπὲρ αὐτῆς ἀπολογίαν ἀπέλιπε· καὶ τῶν ἄλλων [τῶν] ἐπὶ τῶν ἀκουσίων τὴν συγγνώμην προβαλλομένων, αὕτη τὴν μετὰ βίας ὕβριν ἐτιμήσατο θανάτου, ἵνα μηδ' εἴ τις ἐπιθυμῆ βλασφημεῖν, τὴν ἐξουσίαν ἔχη κατηγορεῖν τῆς προαιρέσεως (ὥς) ἔκουσίου γεγενημένης· τῶν γὰρ ἀνθρώπων φύσει τὰς λοιδορίας ἐπαίνων προτιμώντων τὴν τῶν φιλαιτίων ἀπέκοψε κατηγορίαν, αἰσχρὸν εἶναι νομίζουσα τῶν ἄλλων εἰπεῖν τινα διότι ζῶντος τοῦ κατὰ νόμους συμβιοῦντος ἀνδρὸς ἑτέρου παρανόμως ἐπειράθη, καὶ καθ' οὗ οἱ νόμοι τοῖς πράξασι θάνατον τιθέασι τὸ πρόστιμον, τοῦτο παθοῦσαν τὸν πλείω χρόνον φιλοφυχεῖν, ἵνα τὸν πάντως ὀφειλόμενον παρὰ τῆς φύσεως θάνατον βραχὺ προλαβοῦσα τῆς αἰσχύνης ἀλλάξῃται τοὺς μεγίστους ἐπαίνους. τοιγαροῦν οὐ μόνον θνητοῦ βίου δόξαν ἀθάνατον ἀντικατηλλάξατο διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς, ἀλλὰ καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ πάντας τοὺς πολίτας προετρέφατο λαβεῖν ἀπαραίτητον τιμωρίαν παρὰ τῶν εἰς αὐτὴν παρανομησάντων. [Excerpt. Const. IV 298.]

X 22. Ὅτι Λεύκιος Ταρκύνιος ὁ βασιλεὺς τυραννικῶς καὶ βιαίως ἄρχων τῶν πολιτῶν τοὺς εὐπόρους τῶν Ῥωμαίων

29 Dion. Hal. 4, 68

8 φανερώς Dindorf: φανερόν 12 τῶν del. Dindorf 14 ἐπιθυμῆ et 15 ἔχη Boissevain: ἐπιθυμῆ et ἔχει cod. ἐπιθυμοίη et ἔχοι Dindorf 16 suppl. Dindorf 20 καθ' οὗ Boissevain: καθ' ὃν cod. καθ' ὧν Dindorf 21—22 τὸν πλείω χρόνον Dindorf: τῶν πλείω χρόνων cod. (τοῦτο προκρίνουσα τοῦ πλείω χρόνον Wurm) 29 ταρκύνιος cod.

ἀνήρει, ψευδεῖς ἐπιφέρων αἰτίας ἔνεκεν τοῦ νοσφίσασθαι τὰς οὐσίας αὐτῶν. διόπερ Λεύκιος Ἰούνιος ὄρφανὸς ὢν καὶ πάντων Ῥωμαίων πλουσιώτατος, δι' ἀμφοτέρα τὴν τοῦ Ταρκυνίου πλεονεξίαν ὑπόπτειεν· ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ καὶ παρ' ἕκαστα
 5 τῷ βασιλεῖ συνὼν προσεποιήθη μωρὸς εἶναι, ἅμα μὲν βουλό-
 μενος τὸν ὑπὲρ τοῦ δύνασθαι τι φθόνον ἐκκλίνειν, ἅμα δ'
 ἀνυπονοήτως παρατηρεῖν τὸ πραττόμενον καὶ τοῖς τῆς βασιλείας
 ἐφεδρεῦειν καιροῖς. [Excerpt. Const. IV 299.]

Diod. Ol. 75, l. 479 a. Chr. Vulg. 486 a. Chr. 268 a. u. c.

10 XI 1. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιάρχου Ῥωμαῖοι
 κατέστησαν ὑπάτους Σπόριον Κάσιον καὶ Πρόκλον Οὐεργίνιον
 Τρίκοστον, ἥχθη δὲ καὶ παρ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς πέμπτη
 πρὸς ταῖς ἐβδομήκοντα.

Diod. Ol. 75, 2. 478. Vulg. 485/269.

15 XI 27. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ξανθίππου Ῥωμαῖοι
 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Φάβιον Σιλουανὸν καὶ Σεροῦιον
 Κορνήλιον Τρίκοστον.

XI 37, 7. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς
 Οὐολούσκους πολεμήσαντες καὶ μάχῃ νικήσαντες πολλοὺς
 20 ἀνείλον. Σπόριος δὲ Κάσιος, ὁ κατὰ τὸν προηγούμενον ἐνιαυ-
 τὸν ὑπατεύσας, δόξας ἐπιθέσθαι τυραννίδι καὶ καταγνωσθεῖς
 ἀνηρέθη.

Diod. Ol. 75, 3. 477. Vulg. 484/270.

XI 38. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοσθένους ἐν Ῥώμῃ
 25 τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Κάισων Φάβιος καὶ Λεύκιος
 Αἰμίλιος Μάμερκος.

XI 40, 5. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι πρὸς

11 Cichorius de fast. cons. ant. (Lpz. Stud. IX) 171; dageg.
 Schwartz RE V 698. — Costa I 1, 196 16 Costa I 1, 196 18 die be-
 richte Liv. 2, 42, Dion. Hal. 8, 81 stimmen nicht 20 Mommsen RF II 153

3 ταρκυνίου cod. 4 ὑποπτέων v. d. Meij | ἀδελφιδοῦς <δ' ὢν>
 Wurm 5 συνων (h. e. συνων?) Boissevain: συνθον cod. σύνθονος Mai
 O = PVF

11 κάσιον F | οὐεργίνιον] + τε καὶ P 16 *Vibulanus* f 17 τρίκοστον]
 κόσσον v. d. Meij, del. Costa 19 ad formam οὐολούσκους cfr. Sigwart
 Klio VI 341 20 κάσιος VF | τὸν om. Pi 25 κάσων O 26 αἰμί-
 λιος VF (ubique; non amplius notatur) 27 ῥωμαίοις Vogel (ob-
 lect. cod. P)

Αἰκολανούς καὶ τοὺς τὸ Τοῦσκλον κατοικοῦντας ἐνεστήσαντο πόλεμον, καὶ πρὸς μὲν Αἰκολανούς μάχην συνάψαντες ἐνίκησαν καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνείλον, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Τοῦσκλον ἐξεπολιόρκησαν καὶ τὴν τῶν Αἰκολανῶν πόλιν ἐχειρώσαντο.

Diod. Ol. 75, 4. 476. Vulg. 483/271.

XI 41. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἀδεΐμαντος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Μάρκος Φάβιος Σιλανὸς καὶ Λεύκιος Οὐαλέριος Πόπλιος.

Das konsulat von 482 vulg. (C. Julius, Q. Fabius) fehlt.

Diod. Ol. 76, 1. 475. Vulg. 481/273.

XI 48. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίδωνος Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σκαμάνδριος Μυτιληναῖος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὑπατοὶ Καίσιων Φάβιος καὶ Σπόριος Φούριος Μενέλλαιος.

Diod. Ol. 76, 2. 474. Vulg. 480/274.

XI 50. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δρομοκλείδου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γναῖον Μάλλιον.

Diod. Ol. 76, 3. 473. Vulg. 479/275.

XI 51. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀκεστορίδου ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Φάβιος καὶ Τίτος Οὐεργίνιος.

Diod. Ol. 76, 4. 472. Vulg. 478/276.

XI 52. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μένωνος Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Αἰμίλιον Μάμερκον καὶ Γάιον Κορνήλιον Λέντουλον.

9 z. fehlenden konsulat vgl. Leuze 34. Costa I, 1, 198 23 Cichorius 197. Costa I 1, 196

1—2 ἐνεστήσαντο πόλεμον Reiske: ἀνεστήσαντο πόλεμον VF συνέστη πόλεμος P 2 μάχην P: μάχη VF 3 ἀνείλον P: εἶλον VF | totum locum refinxit Burger I 120, ut de solo Tusculo sermo sit 7 σιλανὸς PV: σιλβανὸς F *Vibulanus* f 8 πόπλιος F πούπλιος PV *Potitus* f 13 μυτιληναῖος O | κένσων F 14 φρούριος O | μεδυλλῖνος v. d. Meij *Fusus* f 17 γναῖον] γενναῖον P 19 ἀκεστορείδου (corr. in —ίδου) F: ἀκατεστορ(ε)ίδου PV 23 μένωνος P¹ 24 μάμερκον om. F 25 pro Cornelio C. *Servilius Structus Ahala* f

Diod. Ol. 77, 1. 471. Vulg. 477/277.

XI 53. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χάρης, ἐν Ῥώμῃ δὲ ὑπατοὶ καθειστήκεσαν Τίτος Μενήμιος καὶ Γάιος Ὀράτιος Πολύειδος, ἤχθη δὲ παρ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἐβδομη-
5 κοστὴ καὶ ἐβδόμη.

— 53, 6. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Οὐθιεντανοὺς ἐνστάτος πολέμου μεγάλη μάχη συνέστη περὶ τὴν ὀνομαζο-
μένην Κρεμέραν. τῶν δὲ Ῥωμαίων ἡττηθέντων συνέβη πολλοὺς
αὐτῶν πεσεῖν, ὡς φασὶ τινες τῶν συγγραφέων, καὶ τοὺς Φαβίους
10 τοὺς τριακοσίους, συγγενεῖς ἀλλήλων ὄντας καὶ διὰ τοῦτο μιᾶ
περιελημμένους προσηγορίᾳ.

Diod. Ol. 77, 2. 470. Vulg. 476/278.

XI 54. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιέργου Ῥωμαῖοι
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Αὔλον Οὐβργίνιον Τρίκοστον καὶ
15 Γάϊον Σερούϊλιον Στροῦκτον.

Diod. Ol. 77, 3. 469. Vulg. 475/279.

XI 60. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοσίωνος Ῥωμαῖοι
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πόπλιον Οὐαλέριον Ποπλικόλαν καὶ
Γάϊον Ναύτιον Ροῦφον.

Diod. Ol. 77, 4. 468. Vulg. 474/280.

XI 63. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φαίωνος ἐν Ῥώμῃ
τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Φούριος Μεδουλλῖνος
καὶ Μάρκος Μανίλιος Οὐόλσων.

6—11 Liv. 2, 48—50. Dion. Hal. 9, 15; 19—22. Ov. Fast. 2, 195—242. Gell. 17, 21, 13. Dio. Cass. fr. 21 (Liv. 7, 15). — Mommsen RF II 246. Schwartz RE V 695. Richter Herm. 17, 425. L. Cohn Philol. 42, 14. Costa I 1, 216.

3 ὑπατοὶ—4 ἤχθη δὲ om. P (ἤχθη δὲ add. P^{2mg}) 3 μενήμιος] μινούμιος V μινούκιος F 4 οράτιος V¹: ὠράτιος V² ὠράτιος F | *Pulvillus* f 6 Ῥωμαῖοι F | οὐιεντάνους PV οὐιντάνους F; corr. Dindorf 8 κρεμέραν O; corr. Dindorf | πολλοὺς (τε ἄλλους) Wilamowitz ap. Mommsen RF II 246 9 ὡς O: ὦν Reiske; potius ὡς δέ (cfr. Kaerst Philol. 48, 335) 11 περιελημμένους P 14 αὔλον] παῦλον F 15 σερούϊλιον V σερούλιον F 18 πούβλιον P πούπλιον VF | πουβλικόλαν PV 19 ναύτιον] ναύπιον PV ἄπιον F | ῥοῦφον] *Rutilus* f 21 φαίδωνος F (Ἀψηφίων fH) 22 διεδέξατο Pac | φρούριος O | μεδιολανός O 23 μανίλιος PV: μάνιος F | οὐάσων O

Diod. Ol. 78, 1. 467. Vulg. 473/281.

XI 65. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Θεαγενεΐδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι καθειστήκεισαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Ἰούλιος Ἴουλος, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἐβδομηκοστὴ καὶ ὀγδόη.

Diod. Ol. 78, 2. 466. Vulg. 472/282.

XI 66. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Λυσιστράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πινάριον Μαμερτίνον καὶ Πόπλιον Φούριον Φιλοσόφαν.

Diod. Ol. 78, 3. 465. Vulg. 471/283.

XI 67. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Ἄππιον Κλαύδιον καὶ Τίτον Κοΐνκτιον Καπετωλῖνον.

— 68, 8. Ἔμα δὲ τούτοις πραττομένοις ἐν τῇ Ῥώμῃ τότε πρώτως κατεστάθησαν δήμαρχοι τέτταρες, Γάϊος Σικίνιος καὶ Λεύκιος Νεμετώριος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρκος Δουίλλιος καὶ Σπόριος Ἀκίλιος.

Diod. Ol. 78, 4. 464. Vulg. 470/284.

XI 69. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Λυσιθέος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος Ποπλικόλας καὶ Τίτος Αἰμίλιος Μάμερκος.

Diod. Ol. 79, 1. 463. Vulg. 469/285.

XI 70. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀρχεδημίδου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Αὐλὸν Οὐεργίνιον καὶ Τίτον Μινούκιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἐβδομηκοστὴ καὶ ἐνάτη.

Diod. Ol. 79, 2. 462. Vulg. 468/286.

XI 71. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Τληπολέμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοΐνκτιον καὶ Κόϊντον Σερούλιον Στρούκτον.

14—17 Liv. 2, 58. — Niese de ann. Rom. (ind. lect. Marb. 1886). Ed. Meyer Herm. 30, 5.

2 θεαγενεΐδης P² 4 λεύκιος] *Vopiscus* f | ἰούλιος] στούδιος O | ἰουλος] ἰούλλος PV (s. acc.) ἰούλιος F 8 πούβλιον PV πούπλιον F 9 φρούριον O | φιλοσόφαν PV: φίφρωνα F *Fusus* f 12 ἄπιον V | κοΐνκτιον] κούτιον PV κάτλιον F 13 καπιτώλιον O 15 σικίνιος F 20 καθισθηκείσαν P¹ καθειστήκεισαν P² | οθαλλέριος V | πουπλ. PV | τίτος] τιβέριος XI 74; variant f 21 μέμερκος P 23 ἀρχεδημίδου P² 24 παῦλον F | *Numitius* f 25 ἐνάτη F 28 κοΐνκτιον] κούντιον PV κόντιον F | κόντιον F: κούντιον P κουντιον V

Diod. Ol. 79, 3. 461. Vulg. 467/287.

XI 74. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κόνωνος ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν εἶχον Κόϊντος Φάβιος Οὐιβουλανός καὶ Τιβέριος Αἰμίλιος Μάμερκος.

5 Diod. Ol. 79, 4. 460. Vulg. 466/288.

XI 75. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθύππου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Σερούϊλιον καὶ Σπόριον Ποστόμιον Ἄλβινον.

Diod. Ol. 80, 1. 459. Vulg. 465/289.

10 XI 77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη ὀγδοηκοστή, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Τορύλλας Θετταλός, Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν Κόϊντον Φάβιον καὶ Τίτον Κοῖνκτιον Καπετωλῖνον.

Diod. Ol. 80, 2. 458. Vulg. 464/290.

15 XI 78. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Αὔλος Ποστόμιος Ῥήγουλος καὶ Σπόριος Φούριος Μεδυλλῖνος.

Diod. Ol. 80, 3. 457. Vulg. 463/291.

20 XI 79. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Βίων, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Πόπλιος Σερούϊλιος Στροῦκτος καὶ Λεύκιος Αἰβούτιος Ἄλβας.

Diod. Ol. 80, 4. 456. Vulg. 462/292.

25 XI 81. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Μνησιθεΐδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Λοκρήτιος καὶ Τίτος Οὐετούριος Κιχωρίνος.

Diod. Ol. 81, 1. 455. Vulg. 461/293.

XI 84. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου παρὰ μὲν Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη μία πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ'

3 κόνιντος V | οὐβουλανός O 6 εὐθύππου P εὐίππου VF 7 κόνιντον V
 κόνιντον P | σετουίλιον V | σπούριον P | ποστούμ. O; item 16 10 φαστι-
 κλείδου O 12 κόνιντον V 13 κοῖνκτιον] κόνιντον PF κούιντον V | καπετωλῖνον P
 καπιτώλινον VF 16 διεδέξατο P | παῦλος F | ῥήγουλος O: *Regillensis*
 f ῥήγιλλανός v. d. Meij ῥήγιλλος Costa cl. XI 85 17 σπούριος P |
 φρούριος O | μεδιόλανος (s. -νός) O 19 ἄβρων fH ἄβίων sch. Pind.
 Ol. p. 7 Dr.; cfr. Ἐφ. ἀρχ. 1886, 267, Wilamowitz Arist. u. Ath. II 301,
 Br. Keil Anon. Arg. 31 20 διεδέξατο PVF^{ac} | πούβλιος PV πού-
 πλιος F | σερονήλιος V 21 ἄλβας] *Helva* f; cfr. Sigwart Klio VI 275
 23 μνησιθεΐδης P²V 24 λούκιος λουκράτιος O 25 κιχωρηνός F

ἦν ἐνίκα στάδιον Πολύμναστος Κυρηναῖος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ἕπατοι Σερούιος Σολπίκιος καὶ Πόπλιος Οὐολόμνιος Ἀμεντῖνος.

Diod. Ol. 81, 2. 454. Vulg. 460/294.

XI 85. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιστράτου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Πόπλιον Οὐαλέριον Ποπλικόλαν καὶ Γάϊον Κλαύδιον Ῥήγιλλον.

Diod. Ol. 81, 3. 453. Vulg. 459/295.

XI 86. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Φάβιον Οὐιβουλανόν καὶ Λεύκιον Κορνήλιον Κουριτῖνον.

Diod. Ol. 81, 4. 452. Vulg. 458/296.

XI 88. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσικράτους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ἕπατοι Γάϊος Ναύτιος Ῥούτιλος καὶ Λεύκιος Μινούκιος Καρουτιανός.

Das jahr Ol. 82, 1 fehlt.

Diod. Ol. 82, 2. 450. Vulg. abest.

XI 91. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ποστόμιον καὶ Μάρκον Ὅράτιον.

Diod. Ol. 82, 3. 449. Vulg. abest.

XII 3. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Λεύκιον Κοῖνκτιον Κικιννάτον καὶ Μάρκον Φάβιον Οὐιβουλανόν.

14 Unger Jhb. f. Philol. 143, 486 16 zum fehlenden jahr vgl. Leuze 32. Costa I 1, 201. 19 gewöhnlich identifiziert man dieses konsulat mit 457 vulg. (C. Horatius, Q. Minucius). Eher ist 457 vulg. mit Ol. 82, 1 ausgefallen, und dies konsulat D. eigen. 22 Leuze 32. Costa I 1, 201

2 σουλπ. Ο | οὐολούμνιος Ο; corr. Costa 3 ἀμεντηνός F
6 πούβλιον PV πούπλιον F | πουβλικ. P¹V πουπλικ. P² ποπλικόλλαν F
7 κλαύδιον] κλώδιον PV οὐαλέριον F | ῥηγηούλον F *Regillensis* f ῥηγιλλανόν v. d. Meij 10 κοῖντον V 11 κουρητῖνον PV (s. acc.) *Urfitin.*] fast. Cap.; cfr. Costa Boll. di filol. cl. 1907 nr. 3—4 14 ῥουτίλιος Ο
15 μινούτιος P μινούκιος VF *Nimicius* Fruin Jhb. f. Philol. 149, 107 | *Carven[tanus]* fast. Cap. (cogn. cos. suff.) 19 λεύκιον] + πόπλιον F
ποστούμιον Ο | ὀράτιον fere Ο 21 γὰρ VF: δ' P | Εὐθωνος fH; cfr. XII 58 et Br. Keil Anon. Arg. 30 22 κοῖνκτιον PV κοῖνκτιον F | κικιννάτον F

Diod. Ol. 82, 4. 448. Vulg. 456/298.

XII 4. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πεδιέως Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον Λακτοῦκαν καὶ Σπόριον Οὐεργίνιον Τρίκοστον.

Diod. Ol. 83, 1. 447. Vulg. 455/299.

XII 5. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φιλίσκου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Ῥωμίλιον Οὐατικανὸν καὶ Γάϊον Οὐετούριον Κιχωρίνον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα τρίτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

Diod. Ol. 83, 2. 446. Vulg. 454/300.

XII 6. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμαρχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Σπόριον Ταρπήιον καὶ Αὔλον Ἀστέριον Φοντίνιον.

Diod. Ol. 83, 3. 445. Vulg. 453/301.

XII 7. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Σέξτον Κοῦνκτιον
. . . . Τριγέμινον.

Diod. Ol. 83, 4. 444. Vulg. 452/302.

XII 22. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Λουσιμαχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Μενήνιον καὶ Πόπλιον Σήστιον Καπετωλῖνον.

Diod. Ol. 84, 1. 443. Vulg. 451/303.

XII 23. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πραξιτέλους Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνῆκα στάδιον Κρίσων Ἱμεραῖος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ δέκα ἄνδρες κατεστάθησαν νομογράφοι, Πόπλιος Κλαύδιος Ῥηγιλλανός, Τίτος Μινύκιος, Σπόριος Οὐετούριος, Γάϊος Ἰούλιος, [Γάϊος] Σολ-

26—2 s. 22 Sigwart Klio 6, 280

3 μάρκιον F | λατοῦκαν F 4 σπούριον P 7 βατικανὸν O
8 κιχώριον PF κιχώριον V 12 σπούριον PV | ταρπέιον PV (s. acc.) ταρ-
πέτιον F | *Aternius* f 13 φοντεῖνιον P *Fontinalis* f; cfr. Sigwart Klio
VI 275, Costa Boll. di filol. cl. 1907, 158 16 σέξτον VF: ἐξ τὸν P |
κοῦνκτιον P κόνκτον F *Quintilius* f | *P. Curiatius Trigeminus* f; cfr.
Cichorius 215, Unger Jhb. f. Philol. 143, 466 17 τριγέμινον P
20 μεηνήνιον P μεκνήνιον V μεκνίνιον F 21 σήστειον F | καπετο-
λῖνον P 26 πόπλιος] πίπλιος P *Appius* f | ῥηγιλλανος Pac F 27 μι-
νοούκιος VF *Genucius* f | γάϊος (alt.) om. P, secl. Vogel; *A. Manlius, Ser.*
Sulpicius f | σουλπ. O

πίκιος, Πόπλιος Σήστιος, Ῥωμύλιος, Σπόριος Ποστόμιος Καλβίνιος. Οὗτοι τοὺς νόμους συνετέλεσαν.

Diod. Ol. 84, 2. 442. Vulg. 450/304.

XII 24. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησι Λυσανίου Ῥωμαῖοι πάλιν δέκα ἄνδρας νομοθέτας εἶλοντο, Ἄππιον Κλαύδιον, Μάρκον Κορνήλιον, Λεύκιον Μινύκιον, Γάϊον Σέργιον, Κόϊντον Ποιτήλιον, Μάνιον Ῥαβολήιον, Σπόριον Οὐετούριον οὗτοι δὲ τοὺς νόμους οὐκ ἠδυνήθησαν συντελέσαι. εἷς δ' ἐξ αὐτῶν ἐρασθεὶς εὐγενεὺς παρθένου πενιχρᾶς τὸ μὲν πρῶτον χρήμασι διαφθεῖραι τὴν κόρην ἐπεβάλετο, ὡς δ' οὐδεις αὐτῷ προσεῖχεν, ἐπαπέστειλε συκοφάντας ἐπ' αὐτήν, προστάξας ἄγειν εἰς δουλείαν. τοῦ δὲ συκοφάντου φήσαντός ἰδίαν αὐτοῦ εἶναι δούλην καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα καταστήσαντος δουλαγωγεῖν, προσαγαγὼν κατηγορήσεν ὡς δούλης. τοῦ δὲ διακούσαντος τῆς κατηγορίας καὶ τὴν κόρην ἐγχειρίσαντος, ἐπιλαβόμενος ὁ συκοφάντης ἀπήγαγεν ὡς ἰδίαν δούλην. ὁ δὲ πατήρ τῆς παρθένου παρῶν καὶ δεινοπαθῶν, ὡς οὐδεις αὐτῷ προσεῖχε, παραπορευόμενος κατὰ τύχην παρὰ κρεοπώλιον, ἀρπάσας τὴν παρακειμένην ἐπὶ τῆς σανίδος κοπίδα, ταύτην πατάξας τὴν θυγατέρα ἀπέκτεινεν, ἵνα μὴ τῆς ὕβρεως λάβῃ πείραν, αὐτὸς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπηδήσας ἀπῆλθε πρὸς τὸ στρατόπεδον τὸ ἐν τῷ Ἀλγίδῳ καλουμένῳ τότε ὑπάρχον.

5 es fehlen T. Antonius, Q. Fabius, K. Duillius, Sp. Oppius; anderseits fehlt Sp. Veturius in den gew. Fasten. Vgl. Sigwart Klio 6, 281 9 Cic. r. p. 2, 37, 63. Ascon. in Corn. p. 68. — Ed. Meyer RhM 37, 618; Herm. 30, 1—24. Niese de ann. Rom. (Marb. 1886)

1 Ῥωμύλιος O; P. Curiatius, T. Romulius f | ποστῖμιος P¹ ποστούμιος F | Albinus f 2 „decem tabulas tantummodo conscribere“ Reiske (οὐ) συνετέλεσαν Madvig Adv. I 491 4—5. 9—4 s. 23 cfr. Excerpt. Const. II I, 231 5 νομοθέτας om. P | εἶλαντο Pac Peiresc. (cfr. XIV 12) | ἄππιον V 6 μινούκιον F 7 ποιτήλιον] πόπλιον O | μαινίον P 8 ἐδυνήθησαν P 9 πενηχρᾶς Pac 10 ὡς δ' VF Peiresc.: ὡς P 10—11 οὐδεις αὐτῷ προσεῖχεν PV Peiresc.: οὐ προσεῖχεν ἐκείνη τούτῳ F οὐ προσεῖχεν αὐτῷ Vogel 11 συκοφάντην Reiske 13 αὐτοῦ VF Peiresc. 14 δουλαγωγεῖν del. Vogel; δουλαγωγουμένην Wurm 15 τῆς κατηγορίας PV Peiresc.: τὴν κατηγορίας F¹ καὶ τὴν κατηγορίαν Fs 16 ἀπήγαγεν VF Peiresc.: ἀπῆγεν P 18 παρὰ om. Peiresc. | κρεοπώλιον Peiresc.: κλεοπώλιον P κρεωπόλιον VacF κρεωπώλιον V^{pc} 19 κοπίδα σανίδος Fac 22 ἀλγίδῳ interpr. lat.: λαγαδίῳ PVF λαγωδίῳ Peiresc. ἀλγιδίῳ I. C. Gronov

καταφυγῶν δ' ἐπὶ τὸ πλῆθος καὶ μετὰ δακρύων τὴν καθ' αὐτὸν συμφορὰν, ἀπαγγείλας, ἅπαντας εἰς ἔλεον ἤγαγε καὶ πολλὴν συμπάθειαν. πάντων δ' ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἠτυχηκόσιν ὀρμησάντων, μετὰ τῶν ὄπλων νυκτὸς εἰς τὴν Ῥώμην εἰσέπεσον. οὔτοι μὲν οὖν κατελάβοντο λόφον τὸν ὀνομαζόμενον Αὐεντῖνον. 5 25. Ἄμα δ' ἡμέρα γνωσθείσης τῆς τῶν στρατιωτῶν μισοπονῆρίας, οἱ μὲν δέκα νομογράφοι βοηθοῦντες τῷ συνάρχοντι συνῆγον πολλοὺς τῶν νέων ὡς διὰ τῶν ὄπλων κριθησόμενοι, μεγάλης δ' ἐμπεισοῦσης φιλοτιμίας οἱ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, 10 προορώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου, διεπρεσβεύσαντο πρὸς ἀμφοτέρους περὶ συλλύσεως, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἐδέοντο λῆξαι τῆς στάσεως καὶ μὴ περιβαλεῖν τὴν πατρίδα μεγάλαις συμφοραῖς. τέλος δὲ πεισθέντων ἀπάντων ὁμολογίας ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους, ὥστε δέκα αἰρεῖσθαι δημάρχους μεγίστας 15 ἔχοντας ἐξουσίας τῶν κατὰ πόλιν ἀρχόντων καὶ τούτους ὑπάρχειν οἴονεὶ φύλακας τῆς τῶν πολιτῶν ἐλευθερίας· τῶν δὲ κατ' ἐνιαυτὸν γιγνομένων ὑπάτων τὸν μὲν ἕνα ἐκ τῶν πατρικίων αἰρεῖσθαι καὶ τὸν ἕνα πάντως ἀπὸ τοῦ πλήθους καθίστασθαι, ἐξουσίας οὔσης τῷ δήμῳ καὶ ἀμφοτέρους τοὺς 20 ὑπάτους ἐκ τοῦ πλήθους αἰρεῖσθαι. τοῦτο δ' ἔπραξαν ταπεινώσαι σπεύδοντες τὴν τῶν πατρικίων ὑπεροχὴν· οἱ γὰρ ἄνδρες οὔτοι διὰ τε τὴν εὐγένειαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἐκ προγόνων αὐτοῖς παρακολουθούσης δόξης ὡσεὶ τινες κύριοι τῆς πόλεως ὑπῆρχον. ἐν δὲ ταῖς ὁμολογίαις προσέκειτο τοῖς ἄρξασι δημάρχους τὸν 25 ἐνιαυτὸν ἀντικαθιστάναι πάλιν δημάρχους τοὺς ἴσους, ἢ τοῦτο μὴ πράξαντας ζῶντας κατακαυθῆναι. ἐὰν δὲ οἱ δήμαρχοι μὴ συμφωνῶσι πρὸς ἀλλήλους, κύριοι εἶναι τὸν ἀνὰ μέσον κείμενον μὴ κωλύεσθαι.

1—2 καθ' αὐτὸν Eichstädt: κατ' αὐτὸν O (om. Peiresc.) | εἰς ἔλεον ἤγαγε VF: ἤγαγεν εἰς ἔλεον P (εἰς ἔλ. καὶ πολλ. συμπ. ἤγ. Peiresc.)
 4 ὀρμησάντων P 9 δ' ἐμπεισοῦσης Rhodoman: δὲ πεσοῦσης O
 15 πόλιν VF: τὴν πόλιν P (cfr. XIV 117, 9) 17 γενομένων V
 γένομ. F 18 καὶ τὸν ἕνα] τὸν δὲ ἕτερον Reiske | πάντας P 19 ἀμφοτέρους τοὺς om. P 22 τῆς ἐκ τῶν προγόνων P 24 προστέτακτο Wurm 27 τῶν ἀ. μ. κειμένων P 27—28 κύριοι—κωλύεσθαι sensu cassa; κύριοι εἶναι τὸ etc. Madvig Adv. I 491; item, sed del. μῆ, Mommsen Staatsr. II 280; κύριοι—κωλύεσθων Vogel; ἐὰν δὲ οἱ δημόται μῆ συμφ. πρ. ἀλλ., κυροῦν etc. Schwartz RE V 693; κυρίους etc. Sigwart Klio VI 360 (ut post κείμενον audiatur χρόνον; cfr. interpret. Wurmii)

Diod. Ol. 84, 3. 441. Vulg. 449/305.

XII 26. Τὴν μὲν οὖν ἐν Ῥώμῃ στάσιν τοιαύτης συλλύσεως τυχεῖν συνέβη. ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διφίλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κάγκον Ὀράτιον καὶ Λεύκιον Οὐαλέριον Τουρπίνον. ἐπὶ δὲ τούτων, ἐν τῇ Ῥώμῃ τῆς νομο- 5 θεσίας διὰ τὴν στάσιν ἀσυντελέστου γενομένης, οἱ ὕπατοι συνετέλεσαν αὐτήν. τῶν γὰρ καλουμένων δώδεκα πινάκων οἱ μὲν δέκα συνετελέσθησαν, τοὺς δ' ὑπολειπομένους δύο ἀνέγραψαν οἱ ὕπατοι· καὶ τελεσθεΐσης τῆς ὑποκειμένης νομοθεσίας, ταύτην εἰς δώδεκα χαλκοῦς πίνακας χαράξαντες οἱ ὕπατοι 10 προσήλωσαν τοῖς πρὸ τοῦ βουλευτηρίου τότε κειμένοις ἐμβόλοις. ἡ δὲ γραφεῖσα νομοθεσία, βραχέως καὶ ἀπερίττως συγκειμένη, διέμενε θαυμαζομένη μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.

Diod. Ol. 84, 4. 440. Vulg. 448/306.

XII 27. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοκλέους Ῥωμαῖοι 15 μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λαρίνον Ἑρμίνιον καὶ Τίτον Στερτίνιον Στρούκτορα.

Diod. Ol. 85, 1. 439. Vulg. 447/307.

XII 29. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μορυχίδου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Ἰούλιον καὶ Μάρκον Γεγάνιον, 20 Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα πέμπτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

Diod. Ol. 85, 2. 438. Vulg. 446/308.

XII 30. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Γλαυκίδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοῖνκτιον καὶ Ἀγρίππαν Φούριον. — 30, 6. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Οὐολούσκους διαπολεμοῦντες 25 τὸ μὲν πρῶτον ἀκροβολισμοὺς καὶ μικρὰς μάχας συνετέλουν,

5 Ed. Meyer Herm. 30, 2. CIL I² 56. Costa I 1, 196. 11 τότε κειμένοις zusatz D.'s, der die verlegung der rostra selbst erlebt hatte. Anders Costa I 1, 220. — Ed. Meyer RhM 37, 618. Costa I 1, 217 25—2 s. 25 Liv. 3, 66—70

4 κάγκων P Marcus f | ὠράτιον PF 5 τουρπίνον] Potitus f; cfr. CIL I² 56 6 γινομένης Pac 7 πινάκων P 8 ὑπολιπομένους P² 16 Lars f Λάρος Dion. Hal. | ἐρμίνιον P ἐρμήνιον V (s. acc.) F | στερτίνιον] Verginius f; de Servilio cogit. v. d. Meij ob cogn. 17 στρούκτορα P: στρούκτονα V στρούκτονα F τρίκοστον Sigwart Klio VI 274, Costa (cfr. Bader 5) 19 μορυχίδ(ου) sch. Ar. Ach. 67: μοριχ. VF μορισχ. P 20 γεγάνιον] γεγάντιν P¹ γεγάντην P² γεγάντιον VF 23 Γλαυκίνος sch. Ar. Ach. 67 24 κοῖνκτιον P κόνκτιον VF | ἀγρίππαν F | φρούριον O 25 δὲ om. PV | οὐολούσκους Rhodoman: βολόμους PV οὐολόμους F

μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξει μεγάλη νικήσαντες τοὺς πλείους τῶν πολεμίων κατέκοψαν.

Diod. Ol. 85, 3. 437. Vulg. 445/309.

XII 31. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Γενύκιον καὶ Ἀγρίππαν Κόρτιον Χίλωνα. ἐπὶ δὲ τούτων κατὰ μὲν τὴν Ἰταλίαν τὸ ἔθνος τῶν Καμπανῶν συνέστη καὶ ταύτης ἔτυχε τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς ἀρετῆς τοῦ πλησίον κειμένου πεδίου.

Diod. Ol. 85, 4. 436. Vulg. 444/310.

XII 32. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Εὐθυμένης, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι κατεστάθησαν τρεῖς, Αὔλος Σεμπρώνιος, Λεύκιος Ἀτίλιος καὶ Τίτος Κόιντος.

Diod. Ol. 86, 1. 435. Vulg. 443/311.

XII 33. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Λυσιμάχου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοῖνκτιον καὶ Μάρκον Γεγάνιον Μακερινόν, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλομπιάδα ἕκτην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

Diod. Ol. 86, 2. 434. Vulg. 442/312.

XII 34. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντιοχίδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Πόστομον Αἰβούτιον Οὖλεκον.

— 34, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ Ῥωμαῖοι πέμφαντες ἀποίκους εἰς Ἄρδεα τὴν χώραν κατεκληρούχησαν.

Diod. Ol. 86, 3. 433. Vulg. 441/313.

XII 35. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χάρητος Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Φούριον Φόσον καὶ Μάνιον Παπίριον Κράσον.

5 Costa I 1, 196 6 Liv. 4, 37. — Bader 24 (anders Mommsen RF II 281). Die notiz stammt schwerlich aus der römischen quelle D.s. Vgl. XII 76 u. Nissen It. Landesk. II 683 22 Liv. 4, 11

4 κατέστησαν ὑπάτους P | γενύκιον F | ἀγρίππαν F; secl. Costa (P., T., C. f) 6 κόρτιον F | Philo f 7 καμπανῶν] καππαδόκων P καππάδων V καπάδων F 8 τῶν ἀρετῶν P | κειμένου delend. put. Vogel 11 κατέστησαν Pac 12 ἀτίλιος] + καὶ F | T. Cloelius f; cfr. Sigwart Klio VI 285 14 λυσιμάχου f H: ναυσιμάχου O 15 κοῖνκτιον P: κόιντον VF 16 μάκερνον O 19 ἀντιλοχίδου F 20 ποστούμιον P πόστουμον VF 22 οἱ om. P 23 εἰς ἄρδεα τὴν] εἰ σαρδαία τὴν P εἰ σαρδέα τὴν V εἰς ἄρδεάτην F | κατεκληρούχησεν V¹ 25 Κράτης f H 26 φρούριον O | φόσσον P φούσσον v. d. Meij 27 παπεῖριον P παπύριον F | κράσον VF

Diod. Ol. 86, 4. 432. Vulg. 440/314.

XII 36. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀψεύδους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μενήνιον καὶ Πρόκλον Γεγάνιον Μακερίνον.

Diod. Ol. 87, 1. 431. Vulg. 439/315.

XII 37. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Τίτον Κοΐνκιον καὶ Νίττον Μενήνιον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐβδόμην πρὸς ὀγδοήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Σώφρων Ἀμπρακιώτης. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Ῥώμῃ Σπόριος Μαίλιος ἐπιθέμενος τυραννίδι ἀνῆρέθη. 5

Diod. Ol. 87, 2. 430. Vulg. 438/316.

XII 38. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων τρεῖς χιλιάρχους κατέστησαν, Μάνιον Αἰμίλιον [καὶ] Μάμερνον, Γάϊον Ἰούλιον καὶ Λεύκιον Κοΐνκιον.

Diod. Ol. 87, 3. 429. Vulg. 437/317.

XII 43. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Γεγάνιον καὶ Λεύκιον Σέργιον. 15

Diod. Ol. 87, 4. 428. Vulg. 436/318.

XII 46. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησιν Ἐπαμεινώνδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον καὶ Αὔλον Κορνήλιον Μακερίνον. 20

Diod. Ol. 88, 1. 427. Vulg. 435/319.

XII 49. Ἐπ' ἄρχοντας δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Ἰούλιον καὶ Πρόκλον Οὐεργίνιον 25 Τρίκοστον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ὀγδόην πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα.

10 Mommsen RF II 199

21 Costa I 1, 197

2 ἀψευδοῦς O 3 μενίνιον PpcV μενοίνιον F | γεγάντιον F
7 κοίνιτιον F | νίττον] *Agrippa* f *Titus* Costa | μενίνιον V μενοίτιον F
10 μαίλιος argum.: μάνιος O 14 αἰμιλιανόν O | καὶ del. Rhodoman |
γάϊον] + καὶ F | κοίικτιον O 16 ἀπολοδώρου F 20 ἐπαμεινώνδου
PV Ἐπαμεινών fH 21 παπερίον PV παπύριον F | καὶ om. P
21—22 *M. Cornelius Maluginensis* f; ad *M. Geganium* cos. prioris anni
rettulit cogn. Costa 24 κατέστησαν ὑπάτους F | οὐεργήνιον VF
26 ἤγαγον P: ἤγον VF

Diod. Ol. 88, 2. 426. Vulg. 434/320.

XII 53. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐκλείδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς, Μάρκον Μάλλιον, Κόιντον Σολπίκιον Πραιτεξτάτον καὶ Σερούιον Κορ-
5 νήλιον Κόσσον.

Diod. Ol. 88, 3. 427. Vulg. 433/321.

XII 58. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐθυδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς Μάρκον Φάβιον, Μάρκον Φαλίσιον, Λεύκιον Σερούλιον.

10 Diod. Ol. 88, 4. 424. Vulg. 432/322.

XII 60. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Στρατοκλέους ἐν Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν τρεῖς, Λεύκιος Φούριος, Σπόριος Πινάριος.

— 64. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Αἰκλων ἀποστάντων ἀπὸ
15 Ῥωμαίων, κατὰ τὸν πόλεμον αὐτοκράτορα μὲν Αὐλον Ποστό-
μιον, ἵππαρχον δὲ Λεύκιον Ἰούλιον ἐποίησαν. οὗτοι δὲ μετὰ
πολλῆς δυνάμεως ἀξιολόγου στρατεύσαντες εἰς τῶν ἀφεστη-
κότων τὴν χώραν τὸ μὲν πρῶτον τὰς κτήσεις ἐπόρθησαν, μετὰ
δὲ ταῦτ' Αἰκλων ἀντιταχθέντων ἐγένετο μάχη, καθ' ἣν ἐνίκησαν
20 οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀνείλον, οὐκ
ὀλίγους δ' ἐζώγησαν, λαφύρων δὲ πολλῶν ἐκυρίευσαν. μετὰ
δὲ τὴν μάχην οἱ μὲν ἀφεστηκότες διὰ τὴν ἥτταν καταπεπληγ-
μένοι τοῖς Ῥωμαίοις ὑπετάγησαν, ὁ δὲ Ποστόμιος δόξας καλῶς
διφκηκέναι τὰ κατὰ τὸν πόλεμον κατήγαγε τὸν εἰωθότα θρίαμβον.
25 Ἴδιον δὲ τι καὶ παντελῶς ἄπιστόν φασι πράξει τὸν Ποστόμιον·

3 Liv. 4, 23. — Mommsen RF II 222 14 Liv. 4, 26—29. Plut.
Cam. 2 23 Ov. Fast. 6, 721 25 Liv. 4, 29, 5. Gell. 17, 21, 17.
Val. Max. 2, 7, 6. — Liv. u. Gell. geben als jahr 431; vgl. auch
Liv. 4, 31, 4. — Mommsen RF II 271. Costa I 1, 221.

2 Εὐκλῆς f H; cfr. Br. Keil Anon. Arg. 31 4 μάλλιον] μάνιον O |
σολπίκιον P σοντίκιον VF | πραιτέξτατον F | σερούιον] σερούλιον PV
καὶ σερούλιον F 5 κόσσον] κέσσον P κέσον V κένσον F 7 Εὐθυνοσ
f H; cfr. ad XII 3 9 φαλίσιον] Fo(s)lius f φάλιον Mommsen RF
I 114 φόλιον Costa | λεύκιον PV: καὶ λεύκιον F | σερούλιον V
Sergius f 12 τῶν om. F | τρεῖς κατεστάθησαν P 13 φρούριος O |
Sp. Postumius, L. Pinarius f | πινάριος] + καὶ γάσιος μέτελος F 15 κατὰ]
τῶν κατὰ Dindorf | τὸν om. P | παῦλον P² | ποστούμιον O (item
23. 25) 16 οὗτοι] αὐτοὶ P 17 πολλῆς] πολιτικῆς Madvig πολλῆς
s. ἀξιολόγου del. Reiske 18 τὴν τῶν ἀφ. χ. P

κατὰ γὰρ τὴν μάχην τὸν υἱὸν αὐτοῦ διὰ τὴν προθυμίαν προ-
επιηδῆσαι (τῆς ὑπὸ) τοῦ πατρὸς δεδομένης τάξεως, τὸν δὲ
πατέρα τηροῦντα τὸ πάτριον ἔθος τὸν υἱὸν ὡς λειοπότην τὴν
τάξιν ἀποκτεῖναι.

Diod. Ol. 89, 1. 423. Vulg. 431/323.

5

XII 65. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἰσαρχος, ἐν δὲ τῇ
Ῥώμῃ καθειστήκεισαν ὕπατοι Τίτος Κοϊνκτίος καὶ Γάϊος
Ἰούλιος, παρὰ δ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἐνάτη καὶ
ὀγδοηκοστή.

Diod. Ol. 89, 2. 422. Vulg. 430/324.

10

XII 72. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀμεινίου Ῥωμαῖοι
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Παπίριον καὶ Λεύκιον Ἰούλιον.

Diod. Ol. 89, 3. 421. Vulg. 429/325.

XII 73. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀλκαῖος, ἐν Ῥώμῃ δ'
ὑπῆρχον ὕπατοι Ὀπίτερος Λοκρῆτιος καὶ Λεύκιος Σέργιος
Φιδηνιάτης.

Diod. Ol. 89, 4. 420. Vulg. 428/326.

XII 75. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρίστωνος Ῥωμαῖοι
κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Κοϊνκτίον καὶ Αὔλον Κορνήλιον
Κόσσον.

20

— 76, 4. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους κατὰ τὴν Ἰταλίαν
Καμπανοὶ μεγάλη δυνάμει στρατεύσαντες ἐπὶ Κύμην ἐνίκησαν
μάχῃ τοὺς Κυμαίους καὶ (τοὺς) πλείους τῶν ἀντιταχθέντων
κατέκοψαν. προσκαθεζόμενοι δὲ τῇ πολιορκίᾳ καὶ πλείους
προσβολὰς ποιησάμενοι κατὰ κράτος εἶλον τὴν πόλιν. διαρ-
πάσαντες δ' αὐτήν, καὶ τοὺς καταληφθέντας ἐξανδραποδισά-
μενοι, τοὺς ἱκανοὺς οἰκήτορας ἐξ αὐτῶν ἀπέδειξαν.

21—27 Liv. 4, 44, 12. Strabo 5, 243. — Bader 24 (anders
Mommsen RF II 281). Die notiz stammt schwerlich aus der römischen
quelle D.s. Vgl. XII 31

2 suppl. Rhodoman 6 ἱππαρχος F 7 καθίστήκ. P | κοϊνκτίος V
κόντιος P² | Cn. Iulius f 8 ἐνάτη VF 11 δ' om. P | ἀμεινίου P¹V
Ἀμνίας fH; cfr. Br. Keil Anon. Arg. 31 12 παπόριον F | ἰούλιον]
ἰούλιον VF καὶ ἰούλιον P 15 ὀπίτερος P ὀπίτερος F Hostius f | λου-
κρίτιος F 16 ad φιδηνιάτης cfr. Bader p. 5 Sigwart Klio VI 274
18 Ἀριστίων fH; cfr. Br. Keil l. l. 19 κοϊνκτίον VF | παῦλον P²
21 κατὰ] περὶ PV 23 suppl. Dindorf 26 αὐτῇ P¹ | καταλειφθέντας
PVF¹ ἐγκαταληφθέντας Hertlein

Diod. Ol. 90, 1. 419. Vulg. abest.

XII 77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφίλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κοῖνκτιον καὶ Αὔλον Σεμπρώνιον, Ἡλεῖοι δ' ἤγαγον Ὀλυμπιάδα ἐνενηκοστήν.

5 Diod. Ol. 90, 2. 418. Vulg. 427/327.

XII 78. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Παπίριον Μουγιλανὸν καὶ Γάϊον Σερουίλιον Στροῦκτον.

Diod. Ol. 90, 3. 417. Vulg. 426/328.

10 XII 80. Ἀθήνησι μὲν ἤρχεν Ἀντιφῶν, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τέσσαρες κατεστάθησαν, Γάϊος Φούριος καὶ Τίτος Κοῖνκτιος, ἔτι δὲ Μάρκος Ποστόμιος καὶ Αὔλος Κορνήλιος.

— 80, 6. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Φιδηναῖται μὲν, παραγενο-
15 μένων εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πρέσβειων ἐκ τῆς Ῥώμης, ἐπὶ μικραῖς αἰτίαις ἀνεῖλον τούτους. ἐφ' οἷς οἱ Ῥωμαῖοι παροξυνθέντες ἐφηγίσαντο πολεμεῖν, καὶ προχειρισάμενοι δυνάμιν ἀξιόλογον εἴλοντο δικτάτωρα Μάνιον Αἰμίλιον καὶ μετὰ τούτου κατὰ τὸ ἔθος Αὔλον Κορνήλιον ἵππαρχον. ὁ δ' Αἰμίλιος
20 παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἀνέζευξε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Φιδηναίτας. ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Φιδηνατῶν ἐγένετο μάχη ἐπὶ πολὺν χρόνον ἰσχυρά, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων ἰσόρροπος ὁ ἀγὼν ἐγένετο.

Diod. Ol. 90, 4. 416. Vulg. 425/329.

25 XII 81. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐφῆμου ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι Λεύκιος Φούριος, Λεύκιος Κοῖνκτιος, Αὔλος Σεμπρώνιος.

3 Liv. 4, 30, 15; 31, 1. — Leuze 31. Costa I 1, 203 14—23 Plin. h. n. 34, 23. Val. Max. 3, 2, 4. De vir. ill. 25. Flor. 1, 11, 3 u. 12, 9. Festus s. v. opima spolia. Plut. Rom. 16. Liv. 4, 17—20. 31—34. Dion. Hal. 12, 5. Serv. Aen. 6, 842 (mit doppelt. trad.). Prop. 5, 10. — Mommsen RF II 236. Kaerst Philol. 48, 313. Niese Herm. 13, 412; Grundr.⁴ 46

2 ἀριστοφίλου VFⁱ Ἀστούφιλος fH 3 κοῖνκτιον V | παῦλον P² | σεπρώνιον P 7 παπύριον F | μουτιλανον O 8 σερούλιον VF | στράκτον P 12 φρούριος O | κόνκτιος P κοῖνκτιος V | ποστόμιος O 13 παῦλος P² 14 φιδηνηαῖται P (η supra α) φιδιναῖται V φειδιναῖται F. Cfr. Sigwart Klio VI 274 15 τὴν Ῥώμην P¹ 18 δικιάτορα P¹ δικιάτορα VF | μάνιον] ἄνιον O 19 παῦλον P² 21 φιδινηαῖτας P (ut 14) φιδιναῖτας VF | φιδινηαῖτων P (ut 14) φιδιναῖτων V φειδιναῖτων F 26 λούκιος φρούριος O 27 κορινθίος PV κορινθίος F ὀράτιος Costa | αὔλος P¹V: καὶ αὔλος F παῦλος P² | σεπρώνιος P | desideratur L. Horatius; cfr. Mommsen RF II 228

Diod. Ol. 91, 1. 415. Vulg. 424/330.

XII 82. Παρὰ μὲν Ἀθηναίοις ἦν ἄρχων Ἀριστόμνηστος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχου τέσσαρες κατεστάθησαν, Τίτος Κλαύδιος καὶ Σπόριος Ναύτιος, ἔτι δὲ Λεύκιος Σέργιος καὶ Σέξτος Ἰούλιος. ἐπὶ δὲ τούτων παρὰ μὲν Ἡλείοις ἤχθη 5 Ὀλυμπιάς πρώτη πρὸς ταῖς ἐνεθήκοντα.

Es fehlen die 5 kollegien 423—419 vulg.

Diod. Ol. 91, 2. 414. Vulg. 418/336.

XIII 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Χαβρίου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν χιλιάρχους τρεῖς, Λεύκιον 10 Σέργιον, Μάρκον Παπίριον, Μάρκον Σερουίλιον.

— 6, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Αἴκους πόλεμον ἔχοντες Λαβίλους ἐξεπολιόρησαν.

Diod. Ol. 91, 3. 413. Vulg. 417/337.

XIII 7. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πεισάνδρου Ῥωμαῖοι 15 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέσσαρας, Πόπλιον Λοκρήτιον, Γάϊον Σερουίλιον, Ἀγρίππαν Μενήμιον, Σπόριον Οὔετούριον.

Diod. Ol. 91, 4. 412. Vulg. 416/338.

XIII 9. Κλεόκριτος μὲν ἄρχων Ἀθηναίων ἦν, ἐν Ῥώμῃ 20 δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχου τέσσαρες ὑπῆρχον, Αὔλος Σεμπρώνιος καὶ Μάρκος Παπίριος, Κόϊντος Φάβιος, Σπόριος Ναύτιος.

Diod. Ol. 92, 1. 411. Vulg. 415/339.

XIII 34. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου Ῥωμαῖοι 25 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέσσαρας, Πόπλιον

7 zu den fehlenden kollegien vgl. Leuze 15. Costa I 1, 198
12 Liv. 4, 47

2 παρ' ἀθην. μὲν F | ἀριστόμνηστος VF -μνηστος P Ἀρίμνηστος fH 3 κατεστ. τέσσαρες P 4 λούκιος σέντιος O 5 σέξτος VF: σέξι-
στος P 9 Χαρίας fH 10—11 σέργιον λεύκιον V | μάρκον παπίριον
om. P | μάρκον σερουίλιον καὶ μάρκον παπύριον F 12 αἰκοὺς P
αἰκοὺς V 13 λαβίλους Pighius: λαβίνους O 15 πεισάνδρου P
Τεῖσανδρος fH 17 λοκρήτιον F | σπούριον PV καὶ σπόριον F
18 οὔετούριον] + ρουίλιον P (Sp. Rutilius f Sp. Veturius Rutilius Costa)
22 πετράνιος P^{ac}F | παπέριος PV παπύριος F | κόϊντος] + τε F |
σπόριος PV: καὶ σπόριος F

Κορνήλιον, Γάιον Φάβιον Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη
παρ' Ἡλείοις δευτέρα πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα.

Diod. Ol. 92, 2. 410. Vulg. 414/340.

XIII 38. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Θεόπομπος, Ῥωμαῖοι δ'
5 ἀντι τῶν ὑπάτων τέσσαρας χιλιάρχους κατέστησαν, Τιβέριον
Ποστόμιον καὶ Γάιον Κορνήλιον, πρὸς δὲ τούτοις Γάιον
Οὐαλέριον καὶ Καίσιωνα Φάβιον.

— 42, 6. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Αἴκους διαπολεμοῦντες ἐν-
έβαλον αὐτῶν εἰς τὴν χώραν μετὰ πολλῆς δυνάμεως, περι-
10 στρατοπεδεύσαντες δὲ πόλιν Βώλας ὀνομαζομένην ἐξεπολιόρ-
κησαν.

Diod. Ol. 92, 3. 409. Vulg. 413/341.

XIII 43. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Γλαύκιππος, ἐν δὲ τῇ
Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Μάρκος Κορνήλιος καὶ Λεύκιος
15 Φούριος.

Diod. Ol. 92, 4. 408. Vulg. 412/342.

XIII 54. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Διοκλῆς,
ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατον εἶχον ἀρχὴν Κόϊντος Φάβιος καὶ
Γάιος Φούριος.

20 Diod. Ol. 93, 1. 407. Vulg. 411/343.

XIII 68. Ἀθηναῖοι μὲν Εὐκτῆμονι παρέδωκαν τὴν ἀρχὴν,
Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Παπίριον καὶ Σπόριον
Ναύτιον, Ὀλυμπιάς δ' ἐγένετο τρίτη πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα.

Diod. Ol. 93, 2. 406. Vulg. 410/344.

25 XIII 76. Ἀθήνησι μὲν Ἀντιγένης τὴν ἀρχὴν παρέλαβε,
Ῥωμαῖοι δ' ὑπάτους κατέστησαν [Γάιον] Μάνιον Αἰμίλιον καὶ
Γάιον Οὐαλέριον.

Diod. Ol. 93, 3. 405. Vulg. 409/345.

XIII 80. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Καλλίας,
30 ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Λεύκιος Φούριος καὶ
Γναῖος Πομπήτιος.

8 Liv. 4, 49 30 Costa I 1, 205

1 γάιον] καὶ γάιον P M. Fabius Liv. 4, 49; Num. Fabius fere
vv. dd. (ob f a. 407) | φάπτον P | desiderantur C. Valerius, Q. Quinctius
5 τέσσαρας F 6 ποστούμιον O | Cn. Corn. f (reliqua quoque prae nomina
differunt) 7 καὶ om. V | κένσιωνα F 8 αἰκοὺς PV 10 βώλας
Wesseling: βολὰς P βώλασον V βόλασον F 14 καὶ om. V 15 φρούριος O
18 εἶχεν Pi 19 φρούριος O 22 παπούριον F | καὶ om. V 26 γάιον
del. v. d. Meij 30 φρούριος O 31 πομπήτιος] Cornelius f

Diod. Ol. 93, 4. 404. Vulg. 408/346.

XIII 104. Ἀθήνησι μὲν ἤρχεν Ἀλεξίας, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων τρεῖς χιλίαρχοι κατεστάθησαν, Γάϊος Ἰούλιος, Πόπλιος Κορνήλιος, Γάϊος Σερουίλιος.

Diod. Ol. 94, 1. 403. Vulg. 407/347.

XIV 3. Ἀναρχίας γὰρ οὔσης Ἀθήνησι διὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ἡγεμονίας, ἔτος μὲν ἦν ὀγδοηκοστὸν πρὸς τοῖς ἑπτακοσίοις μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ χιλίαρχοι διεδέξαντο τὴν ὑπατον ἀρχὴν τέσσαρες, Γάϊος Φολούιος καὶ Γάϊος Σερουίλιος καὶ Γάϊος Οὐαλέριος καὶ Νουμέριος Φάβιος, ἡχθη δ' Ὀλυμπιάς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τετάρτη πρὸς ταῖς ἐνεήκοντα.

— II, 6. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίων φρουρούντων Ἐρρουκαν πόλιν Οὐολούσκων, ἐπελθόντες οἱ πολέμιοι τῆς τε πόλεως ἐκράτησαν καὶ τῶν φρουρῶν τοὺς πλείστους ἀνεῖλον.

Diod. Ol. 94, 2. 402. Vulg. 406/348.

XIV 12. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Εὐκλείδης, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο χιλίαρχοι τέτταρες, Πόπλιος Κορνήλιος, Νουμέριος Φάβιος, Λεύκιος Οὐαλέριος.

— 16, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Οὐήσιους πόλεμος ἐνέστη διὰ τοιαύτας αἰτίας τότε πρώτως ἐπεψηφίσαντο Ῥωμαῖοι τοῖς στρατιώταις καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν εἰς ἐφόδια διδόναι χρήματα. ἐξεπολιόρκησαν δὲ καὶ τὴν Οὐολούσκων πόλιν, ἣ τότε μὲν Ἀνῶρ ἐκαλεῖτο, νῦν δ' ὀνομάζεται Ταρρακίνη.

6—12 Costa Riv. di filol. 39, 1911, 80 13—15 Liv. 4, 58, 3
(vgl. 4, 55, 8) 18 vgl. zu XIV 3

4 πούπλιος VF | κορνήλιος] + καὶ F 8 τὴν]. τῆς P¹ 9 γάϊος
φολούιος] L. *Furius* f (XXIX 17 confert Costa) | φολούιος P: φλούιος
VF 14 ἔρρουκαν] *Verruginem* interpr.; cfr. 98, 5; Pais Studi ital.
di filol. cl. 6, 122 | οὐολούσκων] οὐάσκων PV 15 ἀνεῖλαν P (cfr.
XII 24) 19 desid. Cn. *Cornelius* | οὐαλέριος] + καὶ τερέντιος μάξιμος F
20 οὐήσιους] βοιοὺς O; corr. Wesseling 21 συνέστη F | post ἐνέστη
lac. stat. Burger I 66 | τοιαύτας] τινας Vogel | lac. indic. Stephanus |
πρώτως Dindorf: πρώτοις O 23 ἐξεπολιώρκησαν P 24 οὐολούσκων]
τουόλκων P¹ οὐόλκων VF¹ τουόσκων P²F² 25 ὀνομάζεται om. F |
ταρρακίνη F

Diod. Ol. 94, 3. 401. Vulg. 405/349.

XIV 17. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Μικίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν παρέλαβον χιλίαρχοι ἕξ, Τίτος Κοϊνκτίος καὶ Γάϊος Ἰούλιος καὶ Αὔλος Μάλλιος.

Diod. Ol. 94, 4. 400. Vulg. 404/350.

XIV 19. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Ἐξάινετος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν παρέλαβον χιλίαρχοι ἕξ, Πόπλιος Κορνῆλιος, Καίσιων Φάβιος, Σπόριος Ναύτιος, Γάϊος Οὐαλέριος, Μάνιος Σέργιος.

— 34, 7. Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Ῥωμαῖοι προσ-
έθηκαν οἰκήτορας εἰς τὰς ὀνομαζομένας Οὐελίτρας.

Diod. Ol. 95, 1. 399. Vulg. 403/351.

XIV 35. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Λάχης, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διώκουσιν χιλίαρχοι, Μάνιος Κλαύδιος, Μάρκος Κοϊνκτίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Λεύκιος Οὐαλέριος, ἐγενήθη δὲ καὶ Ὀλυμπιάς πέμπτη πρὸς ταῖς ἐνετήκοντα.

Diod. Ol. 95, 2. 398. Vulg. 402/352.

XIV 38. Ἀθήνησι μὲν τὴν ἀρχὴν Ἀριστοκράτης παρέλαβεν, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν ἕξ χιλίαρχοι διεδέξαντο, Γάϊος Σερουίλιος καὶ Λεύκιος Οὐεργίνιος, Κόϊντος Σολπίκιος, Αὔλος Μάλλιος, Μάνιος Σέργιος.

— 43, 5. Ῥωμαῖοι δὲ πολιορκοῦντες τοὺς Οὐήγιους, ἐξε-
ελθόντων (τῶν) ἐκ τῆς πόλεως, οἱ μὲν κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν
Οὐήγιων, οἱ δ' ἐξέφυγον αἰσχυρῶς.

10 vgl. XIV 102. (Liv. 2, 31; 34. Dion. Hal. 7, 13) 23 Liv. 5, 8

2 Μικίων fH 3 μετέλαβον P | ἕξ VF: τρεῖς P; cfr. CIL I² 83, Laqueur II 24 | κόντιος F 4 καὶ (alt.) om. P¹V | μάλλιος] μαμίλος P μάμιλος F μαμίλιος V. Desid. Q. *Quinctius*, M. *Aemilius*, L. *Furius*; itaque ft. Αἰμίλιος scribend. et lac. stat.; cfr. Costa ad h. l. 6 Ξεναίνετος fH 8 desid. Cn. *Cornelius* | κένσιων F 9 σέργιος] + καὶ Ἰούνιος Λούκουλος F 11 οὐελίτρας Rhodoman: οὐέντρας O 14 μάνιος (αἰμίλιος, ἄππιος) ex f Costa 15 μάρκος—Ἰούλιος om. P | κοϊνκτίος VF (abest P) | φρούριος O 16 λεύκιος P: καὶ λεύκιος F om. V | καὶ ὀλυμπιάς om. P¹ 21 desid. Q. *Servilius* | καὶ om. F 22 σουλουπίκιος P² ολυμπικίος P¹V οὐλπίκιος F | μάλλιος] ματίλιος VF μουτίλιος P μανίλιος Costa | μάνιος σέργιος Rhodoman: μανίλιος καὶ σέργιος P om. V κάπιτος κλώδιος καὶ μάρκος ἄγκος F 23 οὐήγιος] βοιδοὺς O, corr. Wesseling 24 suppl. Eichstädt 25 οὐήγιων] βοίων corr. ex βοῶν P βοίων VF, corr. Wesseling

Diod. Ol. 95, 3. 397. Vulg. 401/353.

XIV 44. Ἀθήνησι μὲν ἤρξεν Ἰθυκλῆς, ἐν Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι ἕξ κατεστάθησαν, Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Μάρκος Αἰμίλιος, Γναῖος Κορνήλιος, Καίσιων Φάβιος.

Diod. Ol. 95, 4. 396. Vulg. 400/354.

XIV 47. Ἀθήνησι μὲν παρειλήφει τὴν ἀρχὴν Λυσιάδης, ἐν δὲ τῇ Ρώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διώκουν χιλίαρχοι ἕξ, Πόπλιος Μάλλιος, Πόπλιος Μαίλιος, Σπόριος Φούριος, Λεύκιος Ποπλίλιος.

Diod. Ol. 96, 1. 395. Vulg. 399/355.

XIV 54. Ἀθήνησι μὲν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν Φορμίων, ἐν Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἐγένοντο χιλίαρχοι ἕξ, Γναῖος Γενούκιος καὶ Λεύκιος Ἀτίλιος, Μάρκος Πομπώνιος, Γάιος Δυίλιος, Μάρκος Οὐετούριος, Οὐαλέριος Ποπλίλιος, Ὀλυμ-
πιὰς δ' ἤχθη ἐνενηκοστὴ καὶ ἕκτη.

Diod. Ol. 96, 2. 394. Vulg. 398/356.

XIV 82. Ἀθήνησι μὲν τὴν ἀρχὴν ἔλαβε Διόφαντος, ἐν Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἕξ χιλίαρχοι τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν, Λεύκιος Οὐαλέριος, Μάρκος Φούριος, Κόϊντος Σερουίλιος, Κόϊντος Σολπίκιος.

Diod. Ol. 96, 3. 393. Vulg. 397/357.

XIV 85. Ἀθήνησι μὲν Εὐβουλίδης ἤρξεν, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χιλίαρχοι ἕξ, Λεύκιος Σέργιος, Αὐλος Ποστόμιος, Πόπλιος Κορνήλιος, Κόϊντος Μάλλιος.

2 Εὐθυκλῆς fH 3 ἕξ VF: πέντε P; cfr. CIL I² 83, Laqueur Π 24 4 φρούριος P¹VF¹ | μάρκος αἰμίλιος P: αἰμ. μάρκος F αἰμ. V | γναῖος V: γάιος PF | κορνήλιος — 5 φάβιος om. V 5 φάβιος] + καὶ παῦλος σέξτος F. Desid. L. Valerius 7 Σουινιάδης fH 9 μάλιος F | πούπλιος P om. VF | μαίλιος] μάνιος PV μάνιος F | φρούριος PV 10 ποπλίλιος] πούπλιος P om. V καὶ ἕτεροι τρεῖς F. Desid. P. Licinius, L. Titinius 14 γενούκιος O | καὶ PV: om. F, secl. Vogel | μάρκος om. V 15 δυίλιος — ποπλίλιος om. V | δυίλιος] δυιμος PF | οὐετούριος] οὐετήριος P οὐετήριος καὶ F | οὐαλέριος] Volero f | ποπλίλιος] ποπιάλιος P πόπλιος F 18 παρέλαβε Dindorf 20 φρούριος PV 21 σερουήλιος F | κόϊντος om. V | σολπίκιος PV: σουλπίκιος κλαύδιος οὐγῶν καὶ μάρκος ἄππιος F. Desid. M. Valerius, L. Furius 25 αὐλος om. V | ποστόμιος O | κορνήλιος] + σέξτος κένσιος F | κόϊντος om. V; Aulus f | μάλιος PV μάλιος καὶ ἀνίτιος κάμηλος F. Desid. L. Iulius, L. Furius

Diod. Ol. 96, 4. 392. Vulg. 396/358.

XIV 90. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Δημόστρατος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χιλίαρχοι ἕξ, Λεύκιος Τιτίνιος, Πόπλιος Λικίνιος, Πόπλιος Μαίλιος, Κόϊντος Μάλλιος, Γναῖος Γενόκιος, Λεύκιος Ἀτίλιος.

— 93, 2. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πολιορκοῦντες ἐνδέκατον ἔτος Οὐηίους κατέστησαν αὐτοκράτορα μὲν Μάρκον Φούριον, ἵππαρχον δὲ Πόπλιον Κορνήλιον. οὗτοι δ' ἀναλαμβάνοντες τὰς δυνάμεις Οὐηίους ἐξεπολιόρκησαν, διώρυγα κατασκευάσαντες, καὶ τὴν πόλιν ἐξανδραποδισάμενοι τοὺς τε ἄνδρας καὶ τὴν ἄλλην λείαν ἐλαφυροπώλησαν. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ θρίαμβον ἤγαγεν, ὁ δὲ τῶν Ῥωμαίων δῆμος ἐκ τῶν λαφύρων δεκάτην ἐξελόμενος χρυσοῦν κατεσκεύασε κρατῆρα καὶ εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκεν. οἱ δὲ κομίζοντες αὐτὸν πρεσβευταὶ λησταῖς λιπαραίοις περιέπεσον, καὶ πάντες αἰχμαλωτισθέντες κατήχθησαν εἰς Λιπάραν. Τιμασίθεος δ' ὁ τῶν Λιπαραίων στρατηγὸς γνούς τὸ γεγενημένον, τοὺς τε πρεσβευτὰς ἀνέσωσε καὶ τὸ χρυσίον ἀποδοὺς εἰς Δελφοὺς τοὺς πρέσβεις ἀποκατέστησεν. οἱ δὲ τὸν κρατῆρα κομίζοντες ἀναθέντες αὐτὸν εἰς τὸν τῶν Μασσαλιητῶν θησαυρὸν εἰς Ῥώμην ἀνέστρεψαν. διόπερ ὁ δῆμος τῶν Ῥωμαίων πυθόμενος τὴν τοῦ Τιμασιθέου καλοκάγαθίαν παραχρῆμα αὐτὸν ἐτίμησε δημόσιον δοῦς κατάλυμα, καὶ μετὰ ταῦτ' ἔτεσιν ἑκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ τὴν Λιπάραν ἀφελόμενος τῶν Καρχηδονίων τοὺς ἐγγόνους Τιμασιθέου τῶν τε εἰσφορῶν ἀτελεῖς ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους ἐποίησεν.

8 Liv. 5, 19—22. Plut. Cam. 5 11 Liv. 5, 23. Plut. Cam. 7. Vgl. XIV 117 12 Liv. 5, 23. 25. 28. Plut. Cam. 8. App. Ital. 8. Zonar. 7, 21. — Leuze 56

4 τιτίνιος om. V | πόπλιος V | λικίνιος V | πόπλιος (alt.) om. V | μαίλιος] μελαῖος O | κόϊντος μάλλιος om. V 5 μάλιος F | γενόκιος Λεύκιος om. V | γενόκιος P: γενούκιος καὶ F 7 ἐνδέκατον ἔτος om. F | οὐηίους] βοῖους PV βοιούς F, corr. Wesseling; item 9 8 φρούριον P¹V 13 καὶ om. P 14 λησταῖς] λησταὶ F 15 λιπαρέεις P (corr. Pmg) 15—16 κατήχθησαν Sintenis: κατήντησαν | λιπαρέων V 18 τὸ] τὸν Pac 19 ἀναθέντες] ἀνέθεντες P 20 μεσαλικτων P μεσαλιήτων V μεσσαλιήτων F | θησαυρὸν] στρατηγὸν P (+ καὶ P²) 21 τιμασιθέου P 22 δοῦς om. P (add. Pmg) 24 τοῦ τιμ. F

Diod. Ol. 97, 1. 391. Vulg. 395/359.

XIV 94. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν μετέλαβον ἐξ χιλίαρχοι, Πόπλιος καὶ Κορνῆλιος, Καίσιων Φάβιος, Λεύκιος Φούριος, Κόϊντος Σερουίλιος, Μάρκος Οὐαλέριος, ἤχθη δὲ καὶ Ὀλυμπιάς κατὰ 5 τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἐβδόμη πρὸς ταῖς ἐνεγήκοντα.

— 96, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι Φίλισκον πόλιν ἐκ τοῦ Φαλίσκων ἔθνους ἐξεπόρθησαν.

Diod. Ol. 97, 2. 390. Vulg. 394/360.

XIV 97. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Νικοτέλης, ἐν Ῥώμῃ 10 δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χιλίαρχοι τρεῖς, Μάρκος Φούριος, Γάϊος Αἰμίλιος.

— 98, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Φαλίσκους εἰρήνην ποιησάμενοι, πρὸς δ' Αἰκίκλους πόλεμον τὸ τέταρτον, καὶ Σούτριον μὲν ὤκισαν, ἐκ δὲ Οὐερρηγίνος πόλεως ὑπὸ τῶν 15 πολεμίων ἐξεβλήθησαν.

Diod. Ol. 97, 3. 389. Vulg. 393/361.

XIV 99. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Δημόστρατος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι τὴν ἀρχὴν παρειλήφεισαν Λεύκιος Λοκρήτιος καὶ Σερούιος Σολπίκιος.

7 Liv. 5, 24. — Niese Grundr.⁴ 46. — Falerii ist schwerlich gemeint 13—16 Liv. 5, 27, 15; 28, 5—11. — Ueber Sutrium s. XIV 117; vgl. Ed. Meyer Apophoreton 139. — Vgl. XIV 11, 6

3—4 πόπλιος καὶ κορνῆλιος P: πόπλιος κορνῆλιος V πόπλιος σέξτος κορνῆλιος κράσος F duo *Publii Cornelii, Scipio et Cossus* f (cfr. Costa ad h. l.) 4 λεύκιος om. V | φρούριος P^{1V} 5 σερουίλιος—ουαλέριος om. V | σερουίλιος] + καὶ F 7 φίλισκον O: φαλίσκον Rhodoman φαλίσκων Païs II 11 8 ἐκ del. Dindorf | φαλίσκων Rhodoman: φαλέκων P φαλαίκων V (s. acc.) F αἰκῶν Salmasius | ἐξεπολιόρκησαν Burger I 94 10 sq. cfr. XV 2 12 φρούριος PV. Desid. *L. Furius* | αἰμίλιος] + καὶ κάτλος οὐήρος F (cfr. Cichorius 209) 14 αἰκίκλους Cluver: αἰτωλοὺς O αἰκίλους Niebuhr | πρὸς αἰκίκλους ἐπολέμουν Wurm | πόλεμον τὸ τέταρτον] πολιόμενα νέπετον Burger I 96 15 εἰς τοῦσκλον Cluver (ἐπὶ) σούτριον Niebuhr; lac. stat. Wesseling | ὤκισαν Wurm cl. 117, 4: ὤρμησαν O ἐπόρθησαν Rhodoman κατόκισαν (pro μὲν ὤρμησαν) Burger l. l. | οὐερρηγίνος F 18 sq. cfr. XV 8 19 παρειλήφεισαν Eichstädt: παρειλήφασιν O | λοκρήτιος PV λοκρήτιος F 20 σερούιος σολπίκιος XV 8: σερουίλιος PV σερουήλιος κόσσω F (cfr. Bader 5, Unger Jhb. f. Philol. 143, 492)

— 102, 4. Τούτων δὲ πραχθέντων Ῥωμαῖοι τὴν τῶν Οὐγίων χώραν κατεκληρούχησαν, κατ' ἄνδρα δόντες πλέθρα τέτταρα, ὡς δὲ τινες, εἴκοσι ὀκτώ· καὶ πρὸς μὲν Αἰκοὺς διαπολεμοῦντες Λίφλον πόλιν κατὰ κράτος εἶλον, Οὐελιτρίνων δ' ἀποστάντων πόλεμον πρὸς αὐτοὺς ἐνεστήσαντο. ἀπέστη δὲ καὶ Σάτρικον ἀπὸ Ῥωμαίων, καὶ εἰς Κερκίους ἀποικίαν ἀπέστειλαν.

Diod. Ol. 97, 4. 388. Vulg. 392/362.

XIV 103. Ἀθήνησι μὲν ἤρχεν Ἀντίπατρος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διόκουν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὔλος Μάλλιος.

— 106, 4. Ῥωμαῖοι δὲ Λιφοίκουαν πόλιν ἐκ τοῦ τῶν Αἰκῶν ἔθνους ἐλόντες, κατὰ τὰς τῶν ὑπάτων εὐχὰς μέγαν ἀγῶνα τῷ Διὶ συνετέλεσαν.

15 Diod. Ol. 98, 1. 387. Vulg. 391/363.

XIV 107. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Πυρρίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν μετέλαβον χιλίαρχοι τέσσαρες, Λεύκιος Λοκρήτιος, Σερούιος Σολπίκιος, Γάιος Αἰμίλιος [καὶ Γάιος Ῥοῦφος], Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ὀγδόη πρὸς ταῖς ἐνεθήκοντα.

20 — 109, 7. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Οὐολσινίτας περὶ Γουράσιον παραταξάμενοι πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνεῖλον.

1—3 Liv. 5, 30, 8. — Mommsen RF II 272. Hirschfeld z. Camillus-legende Anm. 8 12—14 Liv. 5, 31, 4; 31, 2 20 Liv. 5, 32

1 abest cod. P usque ad p. 40, 11; sed adest eius exemplar T (Scorial. Σ III 5); O ergo = TVF 2 οὐγιῶν Wesseling: οὐεξιῶν O 3 τέσσαρα T | αἰκοὺς Stephanus: αἰκούσους F εκούσους V εκούσους T 4 λίφλον VF: λόφλον T αἰφλον (h. e. *Aefulas*) Burger I 120, probabilititer; *Labicos* Niebuhr αἰκλον Mommsen RF II 180; cfr. CIL IX 388 | οὐελιτράνων Bader 8 5 ὀποστάντων T | συνεστήσαντο Bekker 6 κερκαίους Wesseling κερκηίους Burger I 237 9 sq. cfr. XV 14 10 καὶ om. TV 11 αὔλος] *Marcus* f; cfr. Mommsen RF II 179 | μάλλιος F ὁ μάλλιος T 12 λιφοίκουαν F, s. s. an *Aequiculum* Reiske *Labicos* Niebuhr αἰκουαν Mommsen RF II 51 αἰκλον id. ibid. 180 *Sublaqueum* Burger I 122. Ft. hic quoque *Aefulae* significantur 13 αἰκῶν an αἰφῶν V incertum 16 sq. cfr. XV 15 | Πυργίων fH 18 λουκρήτιος TV: λουκρίτιος F | σαλπικίος T | γάιος αἰμ. καὶ γάιος ῥοῦφος om. V | καὶ om. T | *L. Aemilius*, *L. Furius* XV 15; *C. et L. (sive M.) Aemilius*, *L. et Agrippa Furius* f; unde καὶ γάιος ῥοῦφος del. Vogel. Cfr. Cichorius 210; Unger Jhb. f. Philol. 143, 490 20 οὐολσινίτας Cluver: οὐολσανίτας V οὐολάνους T οὐολσανίτας F | γουνάσιον T τρῶσιλλον Cluver

Diod. Ol. 98, 2. 386. Vulg. 390/364.

XIV 110. Παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἦρχε Θεόδωτος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν εἶχον χιλίαρχοι ἕξ, Κόϊντος Σολπίκιος, Καίσιων Φάβιος, Κόϊντος Σερουίλιος, Πόπλιος Κορνήλιος.

— 113. Καθ' ὃν δὲ καιρὸν μάλιστα Ῥήγιον ἐπολιόρκει Διονύσιος, οἱ κατοικοῦντες τὰ πέραν τῶν Ἄλπεων Κελτοὶ τὰ στενὰ διελθόντες μεγάλαις δυνάμεσι κατελάβοντο τὴν μεταξὺ χώραν τοῦ τε Ἀπεννίνου καὶ τῶν Ἄλπεων ὄρων, ἐκβαλόντες 2 Τυρρηνοὺς τοὺς κατοικοῦντας. τούτους δ' ἐνοιό φασιν ἀπὸ τῶν ἐν Τυρρηνίᾳ δώδεκα πόλεων ἀποικισθῆναι. τινὲς δὲ φασὶ Πελασγοὺς πρὸ τῶν Τρωικῶν ἐκ Θετταλίας φυγόντας τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος γενόμενον κατακλυσμὸν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ 3 κατοικήσαι. τῶν οὖν Κελτῶν κατ' ἔθνη διελομένων τὴν χώραν, οἱ καλούμενοι Σένωνες ἔτυχον λαβόντες τὸν πορρωτάτῳ 15 κείμενον τόπον τῶν ὄρων παρὰ θάλατταν. ὄντος δ' αὐτοῦ καυματώδους, δυσθετοῦντες ἔσπευδον μετοικῆσαι, καὶ τοὺς νεωτέρους καθοπλίσαντες ἀπέστειλαν ζητεῖν χώραν ἐν ἣ κατοικήσουσιν. εἰσβαλόντες οὖν εἰς Τυρρηνίαν, καὶ τὸν ἀριθμὸν ὄντες περὶ τρισμυρίου, τὴν τῶν Κλουσίων χώραν ἐπόρθουν. 20 4 καθ' ὃν δὴ χρόνον ὁ δῆμος ὁ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις ἀπέστειλεν εἰς Τυρρηνίαν τοὺς κατασκευομένους τὴν στρατιάν τῶν Κελτῶν. παραγενόμενοι δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Κλούσιον καὶ θεωρήσαντες παράταξιν γενομένην, ἀνδρειότεροι μᾶλλον ἢ

6ff. Polyb. 6, 1—3. 2, 17—18, 1; 22, 4—5. Liv. 5, 33—6, 4. Plut. Cam. 15—36, 1. Dion. Hal. 13, 9—19. Just. 20, 5; 28, 2. App. Celt. 1, 1; 2—6. Dio Cass. fr. 25. Serv. Aen. 8, 652. De vir. ill. 23. — Litt. s. Einleit. 8 Corn. Nep. b. Plin. h. n. 3, 125 21 Plut. Num. 12, 6—7

2 sq. cfr. XV 20 3 κόϊντος — 5 κορνήλιος T (item P XV 20, nisi quod γάτιος pro καίσιων): κόϊντος καίσιων φάβιος σερουίλιος π. κ. V κόϊντος καίσιων. σουλπίκιος αἴνος. καίσιων φάβιος. κόϊντος σερουίλιος. πόπλιος κορν. καὶ μάρκος κλώδιος F. Desid. duo Fabii, Q. et Num. (cfr. Münzer RE VI 1756) 7 πέρα F 9 ἀπεννίου TF | ἐκβαλόντες Dindorf: ἐκβάλλοντες O 10 τοὺς κατοικ. τυρρ. F; τυρρηνοὺς del. Vogel 11 πόλεων δώδεκα F | ἀποικισθῆναι F^s 12 πρὸ τῶν τρωικῶν om. T 15 σένωνες F 16 τόπον Cluver: λόφον O 20 κλουσίων Cluver: καυλοσίων VF² καυλωσίων T καυλοσίων F¹ 21 ὁ (alt.) om. T 22 τοὺς secl. v. d. Meij 23 κλούσιον Wesseling: καλούσιον VF κανούσιον T 24 τὴν παράτ. T | γινομένην Dindorf

φρονιμώτεροι γενηθέντες παρετάξαντο τοῖς Κλουσίνοις πρὸς
 τοὺς πολιορκουόντας. εὐημερήσαντος δὲ θατέρου τῶν πρεσ- 5
 βευτῶν καὶ τινα τῶν ἐνδοξοτέρων ἐπάρχων ἀποκτείναντος,
 γνόντες οἱ Κελτοὶ τὸ γεγονός εἰς Ῥώμην πρέσβεις ἀπέστειλαν
 5 τοὺς ἐξαιτήσαντας τὸν πρεσβευτὴν τὸν ἀδίκου πολέμου προ-
 καταρξάμενον. ἡ δὲ γερουσία τὸ μὲν πρῶτον ἔπειθε τοὺς 6
 πρεσβευτὰς τῶν Κελτῶν χρήματα λαβεῖν περὶ τῶν ἠδικημένων·
 ὡς δ' οὐ προσεῖχον, ἐψηφίσαντο παραδοῦναι τὸν κατηγορού-
 μενον. ὁ δὲ πατήρ τοῦ μέλλοντος παραδιδόσθαι, τῶν χιλιάρχων
 10 εἰς ὧν τῶν τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν ἐχόντων, προεκαλέσατο τὴν
 δίκην ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ δυνατὸς ὧν ἐπὶ τοῖς πλήθεσιν ἔπεισεν
 ἄκυρον ποιῆσαι τὴν κρίσιν τῆς συγκλήτου. ὁ μὲν οὖν δῆμος 7
 τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις πάντα πειθόμενος τῇ γερουσίᾳ, τότε
 πρῶτον ἤρξατο διαλύειν τὸ κριθὲν ὑπὸ τῆς συγκλήτου.

15 — 114. Οἱ δὲ τῶν Κελτῶν πρέσβεις παραγενηθέντες εἰς
 τὸ σφέτερον στρατόπεδον ἀπήγγειλαν τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀπό-
 κρίσιν. ἐφ' ἣ μεγάλως ἀγανακτήσαντες καὶ προσλαβόμενοι
 παρὰ τῶν ὁμοεθνῶν δύναμιν, ἐπ' αὐτὴν ἠπέιγοντο τὴν Ῥώμην,
 ὄντες πλείους τῶν ἐπτακισμυρίων. οἱ δὲ χιλίαρχοι τῶν Ῥω-
 20 μαίων ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐξουσίας ὄντες καὶ τὴν τῶν Κελτῶν
 ἔφοδον ἀκούοντες, ἅπαντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθώπλισαν.
 ἐξεληθόντες δὲ πανδημεὶ καὶ διαβάντες τὸν Τίβεριν, παρὰ τὸν 2
 ποταμὸν ἤγαγον τὴν δύναμιν σταδίους ὀγδοήκοντα, καὶ τῶν
 Γαλατῶν ἀπαγγελλομένων προσιέναι διέταττον τὸ στρατόπεδον.
 25 τοὺς μὲν οὖν ἀνδρειοτάτους δισμυρίους καὶ τετρακισχιλίους 3
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν λόφων διέταξαν, ἐπὶ δὲ τῶν
 ὑψηλοτάτων λόφων τοὺς ἀσθενεστάτους ἔστησαν. οἱ δὲ Κελτοὶ
 μακρὰν τὴν φάλαγγα παρεκτείνοντες, εἴτε κατὰ τύχην εἴτε

25 z. ort der schlacht vgl. Fest. epit. 119 *lucaria*; z. datum Tac. h. 2, 91. Gell. 5, 17. Serv. Aen. 7, 717. Macrob. 1, 16, 23. Plut. q. R. 25.

1 παρέταξαν T συμπαρετάξαντο Reiske | κλουσίνοις Cluver: κλου-
 σίοις VF κανουσίους T 3 ἐπάρχων cod. Par. 1662 ἐπάρχων Niebuhr
 5 τοὺς secl. v. d. Meij 8 παραδοῦναι TF: τὸ παρ. V 11 δίκην VF:
 κρίσιν T 12 οὖν om. TV 13 (ἐν) τοῖς Hertlein 18 ἐπήγοντο T
 20 ἰδίας corrupt. vid.: ἐνιαυσίας vel ὑπάτης Reiske ἐτησίας Burger
 I 238 | ὄντες] μένοντες Wurm 26 ἔταξαν Wurm 28 φάλαγγα F

κατὰ πρόνοιαν τοὺς ἀρίστους ἔστησαν ἐπὶ τῶν λόφων.
 4 ἅμα δ' αἱ σάλπιγγες παρ' ἀμφοτέροις ἐσήμαινον καὶ τὰ
 στρατόπεδα συνήεσαν εἰς μάχην μετὰ πολλῆς κραυγῆς.
 οἱ δ' ἐπίλεκτοι τῶν Κελτῶν ἀντιτεταγμένοι τοῖς ἀσθενεστάτοις
 τῶν Ῥωμαίων ῥαδίως αὐτοὺς ἀπὸ τῶν λόφων ἐτρέφαντο. 5
 5 διόπερ τούτων ἀθρόων φευγόντων πρὸς τοὺς ἐν τῷ πεδίῳ
 Ῥωμαίους, αἷ τε τάξεις ἐπεταράττοντο καὶ τῶν Κελτῶν ἐπι-
 κειμένων καταπλαγέντες ἔφευγον. τῶν δὲ πλείστων παρὰ τὸν
 ποταμὸν ὄρμησάντων καὶ διὰ τὴν ταραχὴν ἀλλήλοις ἐπι-
 πτόντων, οὐχ ὑπῆρέτουν οἱ Κελτοὶ τοὺς ἐσχάτους ἀεὶ φονεύ- 10
 6 οντες· διὸ καὶ τὸ πεδίου ἅπαν νεκρῶν κατεστρώθη. τῶν δὲ
 φευγόντων ἐπὶ τὸν ποταμὸν οἱ μὲν ἀνδρειότατοι μετὰ τῶν
 ὄπλων διενήχοντο, τὴν πανοπλίαν ἐν ἴσῳ καὶ τὴν ψυχὴν προ-
 τιμῶντες· σφοδροῦ δὲ τοῦ ρεύματος ὄντος, τινὲς μὲν ὑπὸ τοῦ
 βάρους τῶν ὄπλων καταδύομενοι διεφθείροντο, τινὲς δὲ μετὰ 15
 7 πολλῆς κακοπαθείας ἐφ' ἱκανὸν διάστημα παρενεχθέντες μόγις
 ἐσώθησαν. ἐπικειμένων δὲ τῶν πολεμίων καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν
 πολλοὺς ἀναιροῦντων, οἱ πλείστοι τῶν ὑπολειπομένων ῥίπτοῦντες
 τὰ ὄπλα διενήχοντο τὸν Τίβεριν.

— 115. Οἱ δὲ Κελτοί, πολλοὺς καὶ παρ' αὐτὸν τὸν 20
 ποταμὸν ἀνηρηκότες, οὐδ' οὕτως ἀφίσταντο τῆς φιλοτιμίας,
 ἀλλ' ἐπὶ τοὺς διανηχομένους ἠκόντιζον· καὶ πολλῶν βελῶν
 ἀφιεμένων εἰς ἀθροῦς τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ, συνέβαινε μὴ
 διαμαρτάνειν τοὺς βάλλοντας. ὅθεν οἱ μὲν καιρίαις περιπεσόντες
 πληγαῖς εὐθέως ἐτελεύτων, οἱ δὲ κατατραυματιζόμενοι καὶ 25
 2 διὰ τὴν περὶ τὸ αἷμα ῥύσιν καὶ σφοδρότητα τοῦ ρεύματος
 ἐκλυόμενοι παρεφέροντο. τοιαύτης δὲ συμφορᾶς γενομένης
 περὶ τοὺς Ῥωμαίους, οἱ μὲν πλείστοι τῶν διασωθέντων πόλιν
 Οὐηίους κατελάβοντο, προσφάτως ὑφ' ἑαυτῶν κατεσκευασμένην,
 καὶ τὸν τε τόπον ὠχύρου κατὰ τὸ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκ τῆς 30

2 δ' αἱ Dindorf: δὲ O 8 παρὰ] πρὸς Reiske 10 οὐχ ὑπῆρέτουν] καιρῷ ὑπῆρέτουν Wetsten ὑπεχώρου s. οὐχ ὑπερέθεσαν Wesseling οὐχ ὑστέρουν s. οὐκ ἀπήργουν s. οὐκ ἐπήγκουν Reiske; an οὐκ ἀπηγόρευον? | αἰεὶ O 11 ab ἅπαν rursus incipit P; O ergo = PVF 17 ἐπικειμένων P 20 πολλοὺς καὶ παρ' αὐτὸν <τὸν ἐν τῷ πεδίῳ κίνδονον καὶ παρὰ> τὸν π. Reiske καίπερ πολλοὺς παρὰ τὸν π. Vogel 23 ἀθρώου s P 29 βόιους PV βουίδος F (et sic ubique) | κατεσκευασμένην Rhodoman (sed cfr. Plut. Cam. 31)

φυγῆς σωζομένους ἀνελάμβανον· ὀλίγοι δὲ τῶν διανηξαμένων
 ἄνοπλοι φυγόντες εἰς Ῥώμην ἀπήγγειλαν πάντας ἀπολωλέναι.
 τηλικούτων δ' ἀτυχημάτων γεγενημένων τοῖς ἐν τῇ πόλει κατα-
 λειψιμένοις, εἰς ἀπορίαν ἅπαντες ἐνέπιπτον· ἀνθίστασθαι μὲν 3
 5 γὰρ ἀδύνατον εἶναι διελάμβανον ἀπάντων τῶν νέων ἀπολωλότων,
 φεύγειν δὲ μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπικίνδυνον ἦν λίαν
 τῶν πολεμίων ἐγγὺς ὑπαρχόντων. πολλοὶ μὲν οὖν τῶν ἰδιωτῶν
 πανοίκιοι πρὸς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἔφευγον, οἱ δ' ἄρχοντες
 τῆς πόλεως παραθαρσύνοντες τὰ πλήθη προσέταττον ταχέως
 10 ἐπὶ τὸ Καπετώλιον τὸν τε σῆτον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀναγκαίων
 ἀποκομίζειν. οὗ γενηθέντος ἔγεμον ἦ τ' ἀκρόπολις καὶ τὸ 4
 Καπετώλιον, χωρὶς τῶν εἰς τροφήν ἀνηκόντων, ἀργυρίου τε
 καὶ χρυσοῦ καὶ τῆς πολυτελεστάτης ἐσθῆτος, ὡς ἂν ἐξ ὅλης
 τῆς πόλεως εἰς ἓνα τόπον τῶν ἀγαθῶν συνηθροισμένων. οὗτοι
 15 μὲν οὖν τὰ δυνατὰ τῶν χρημάτων μετεκόμιζον καὶ τὸν προ-
 ειρημένον τόπον ὠχύρουν, ἀναστροφὴν ἔχοντες τρεῖς ἡμέρας.
 οἱ γὰρ Κελτοὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν διετέλεσαν ἀποκόπτοντες 5
 τὰς κεφαλὰς τῶν τετελευτηκότων κατὰ τι πάτριον ἔθος· τὰς
 δὲ δύο παρὰ τὴν πόλιν στρατοπεδεύοντες, καὶ τὰ μὲν τείχη
 20 θεωροῦντες ἔρημα, κραυγὴν δ' αἰσθόμενοι γινομένην, ἦν ἐποίουν
 οἱ τὰ χρησιμώτατα μεταφέροντες εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὑπελάμ-
 βανον ἐνεδρεῦειν ἑαυτοῖς τοὺς Ῥωμαίους. τῇ τετάρτῃ δ' 6
 ἡμέρᾳ γνόντες τὴν ἀλήθειαν, τὰς τε πύλας ἐξέκοψαν καὶ τὴν
 πόλιν ἐλυμαίνοντο, χωρὶς ὀλίγων οἰκιῶν ἐν τῷ Παλατίῳ. μετὰ
 25 δὲ ταῦτα προσβολὰς ποιούμενοι καθ' ἡμέραν πρὸς ὄχυροὺς
 τόπους οὐθὲν μὲν ἀξιόλογον ἔβλαπτον τοὺς ὑπεναντίους, ἑαυτῶν
 δὲ πολλοὺς ἀπέβαλλον· ὁμως δ' οὖν οὐκ ἀφίσταντο τῆς φιλο-
 τιμίας, ἐλπίζοντες, ἐὰν μὴ βία κρατήσῃ, τῷ γε χρόνῳ πάντως
 τῶν ἀναγκαίων ἐκλιπόντων καταπονήσειν.

30 — 116. Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐν τοιαύταις ταραχαῖς ὄντων
 οἱ παροικοῦντες Τυρρηνοὶ μετὰ δυνάμεως ἀδράς ἐπεπορεύοντο

3 γεγενημένων VF: γενομένων P ἠγγελημένων Dindorf λεγομένων
 Vogel 5 ἀδύνατον om. V | εἶναι om. P | ἀπωλωλότων Vac? 8 παν-
 οἰκί F 9 προσέταττεν P 11 ἔγεμον P 13 τῆς] + ἄλλης F
 14 ἠθροισμένων F 17 ἀποκόπτοντες Reiske: ἀνακόπτοντες O 18 τι
 VF: τὸ P 20 γινομένην VFP²mg: κινδονεύειν P¹ 27 ἀπέβαλλον V |
 οὖν del. Dindorf 28 γε recc.: τε O 31 ἐπορεύοντο P

τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν λεηλατοῦντες, καὶ πολλῶν μὲν
σωμάτων, οὐκ ὀλίγης δ' ὠφελείας ἐγκρατεῖς ἐγένοντο. οἱ δ'
εἰς τοὺς Οὐηίους τῶν Ῥωμαίων πεφευγότες ἀπροσδοκῆτως τοῖς
Τυρρηνοῖς ἐπιπεσόντες ἐτρέψαντο, καὶ τὴν τε λείαν ἀφείλοντο
² καὶ τῆς παρεμβολῆς ἐκυρίευσαν. ἐγκρατεῖς δὲ γενόμενοι πολλῶν ⁵
ὄπλων τοῖς τε ἀνόπλοις οὔσι διέδωκαν καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς
χώρας ἀθροίζοντες καθώπλιζον· ἤβούλοντο γὰρ τοὺς εἰς τὸ
Καπετώλιον συμπεφευγότας ἐκ τῆς πολιορκίας ἐξελεῖσθαι.
³ ἀπορούντων δ' αὐτῶν ᾧ τρόπῳ δηλώσειαν τοῖς συγκεκλειμένοις
διὰ τὸ τοὺς Κελτοὺς μεγάλας δυνάμεις περιστρατοπεδεῦειν, ¹⁰
Κομίνιος τις Πόντιος ὑπέσχετο παραθαρρυνεῖν τοὺς ἐν τῷ
⁴ Καπετωλίῳ. ὄρμησας οὖν μόνος καὶ διανηξάμενος νυκτὸς
τὸν ποταμὸν ἔλαθε προσελθὼν τινα πέτραν τοῦ Καπετωλίου
δύσβατον, καὶ ταύτη μόγις ἑαυτὸν ἐλκύσας ἐδήλωσε τοῖς ἐν
τῷ Καπετωλίῳ περὶ τῶν συνηθροισμένων εἰς Οὐηίους, καὶ ¹⁵
διότι καιρὸν τηρήσαντες ἐπιθήσονται τοῖς Κελτοῖς. οὗτος μὲν
οὖν καταβάς ἤπερ ἀνέβη καὶ διακολυμβήσας τὸν Τίβεριν, εἰς
⁵ Οὐηίους ἀνέστρεψεν· οἱ δὲ Κελτοὶ κατανοήσαντες τὰ ἔχνη τοῦ
προσφάτως ἀναβεβηκότος συνετάξαντο κατὰ τῆς αὐτῆς πέτρας
ἀναβῆναι νυκτός. διὸ καὶ περὶ μέσας νύκτας οἱ μὲν φύλακες ²⁰
παρερραθυμηκότες ἦσαν τῆς φυλακῆς διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ
τόπου, τῶν δὲ Κελτῶν τινες κατὰ τῆς πέτρας προσανέβησαν.
⁶ τοὺς μὲν οὖν φύλακας ἔλαθον, χῆνες δ' ἱεροὶ τῆς Ἥρας
τρεφόμενοι καὶ θεωρήσαντες ἀναβαίνοντας κραυγὴν ἐποίουν.
συνδραμόντων δὲ τῶν φυλάκων ἐπὶ τὸν τόπον, οὔτοι μὲν κατα- ²⁵
πλαγέντες οὐκ ἐτόλμων προσελθεῖν, Μάρκος δὲ τις Μάλλιος,
ἔνδοξος ἀνὴρ, ἐκβοηθήσας ἐπὶ τὸν τόπον τῷ μὲν ξίφει τὴν
χεῖρα τοῦ προσαναβαίνοντος ἀπέκοψε, τῷ δὲ θυρεῷ πατάξας

11 Gell. 17, 2, 24; 26. Frontin. strateg. 3, 13, 1. 18 Cic. pro
Caec. 30, 88; Philipp. 3, 8, 20

7 ἐβούλοντο P 9 συγκεκλεισμένοις F 11 σόντιος P | πόν-
τιός τις κομίνιος Rhodoman cl. Liv. 5, 46 | παραθαρρυνεῖν Din-
dorf: -ρύνειν 13 (ἐπὶ) τινα Stephanus 14 ἀνελεύσας Reiske |
τοῖς] τοὺς P 15 (τὰ) περὶ Vogel 16 καιρῷ P 19 κατὰ] διὰ?
Reiske 21 παραρεραθ. P 23 τῇ ἤρᾳ Madvig 24 καὶ θεωρή-
σαντες] θεωρήσαντες v. d. Meij κατανοήσαντες (s. αἰσθόμενοι) τοὺς
Vogel 26 μάλιος F 27 ἐκβοηθήσας Stephanus: ἐκβοήσας 28 τοῦ]
τοῦ πρώτου Reiske

εἰς τὸ στήθος ἀπεκύλισεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας. παραπλησίως 7
 δὲ καὶ τοῦ δευτέρου προσαναβαίνοντος ἀπολομένου οἱ λοιποὶ
 ταχέως πάντες ἔφυγον· ἀπορρώγος δὲ τῆς πέτρας οὔσης
 ἅπαντες κατακρημνισθέντες ἐτελεύτησαν. διόπερ πρεσβευομένων
 5 τῶν Ῥωμαίων περὶ διαλύσεως ἐπίσθησαν χιλίας λαβόντες
 λίτρας χρυσοῦ τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν καὶ ἐκ τῆς Ῥωμαίων χώρας
 ἀπαλλαγῆναι. Ῥωμαῖοι δὲ τῶν μὲν οἰκιῶν κατεσκαμμένων, 8
 τῶν δὲ πλείστων πολιτῶν ἀπολωλότων ἔδωκαν ἐξουσίαν τῷ
 βουλομένῳ καθ' ὃν προήρηται τόπον οἰκίαν οἰκοδομεῖν, καὶ
 10 δημοσίᾳ κεραμίδας ἐχορήγουν, αἱ μέχρι τοῦ νῦν πολιτικαὶ
 καλοῦνται. ἀπάντων οὖν πρὸς τὴν ἰδίαν προαίρεσιν οἰκο- 9
 δομοῦντων, συνέβη τὰς κατὰ πόλιν ὁδοὺς στενὰς γενέσθαι καὶ
 καμπὰς ἐχούσας· διόπερ ὕστερον αὐξηθέντες οὐκ ἠδυνήθησαν
 εὐθείας ποιῆσαι τὰς ὁδοὺς. λέγουσι δὲ τινες καὶ διότι τὸν
 15 χρυσοῦν κόσμον αἱ γυναῖκες εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν εἰσε-
 νέγκασαι ταύτης ἔτυχον παρὰ τοῦ δήμου τιμῆς, ὥστ' ἐξουσίαν
 ἔχουν ἐφ' ἀρμάτων ὀχεῖσθαι κατὰ τὴν πόλιν.

— 117. Ταπεινῶν δ' ὄντων τῶν Ῥωμαίων διὰ τὴν προειρη-
 μένην συμφορὰν, οἱ Οὐλοῦσκοι πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἐξ-
 20 ἤνεγκαν. οἱ μὲν οὖν χιλίαρχοι τῶν Ῥωμαίων καταγράφαντες
 στρατιώτας, καὶ προαγαγόντες τὴν δύναμιν εἰς ὕπαιθρον, ἐν
 τῷ καλουμένῳ Μαρκίῳ κατεστρατοπέδευσαν, ἀπέχοντες ἀπὸ
 Ῥώμης σταδίους διακοσίους. τῶν δὲ Οὐλοῦσκων μετὰ μείζονος 2
 στρατιᾶς ἀντικαθημένων καὶ τῇ παρεμβολῇ προσβαλλόντων,
 25 οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην φοβηθέντες ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 κατέστησαν αὐτοκράτορα μὲν Μάρκον Φούριον οὔτοι 3
 δὲ πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθοπλίσαντες νυκτὸς ἐξῆλθον, καὶ
 καταλαβόντες ἅμ' ἡμέρᾳ τοὺς Οὐλοῦσκους τῇ παρεμβολῇ
 προσμαχομένους, ἐπιφανέντες κατὰ νότου ῥαδίως ἐτρέψαντο.

4 Varro b. Non. 228. Plin. h. n. 33, 14. 12 Tac. ann. 15, 43

4 (δια)πρεσβευομένων Vogel 7 κατεσκασμένων P 10 δημοσίᾳ
 Dindorf: δημοσίᾳς O | κεραμίδας VF 12 κατὰ (τὴν) πόλιν Dindorf
 16 δήμου PV: δημοσίου F 19 οὐλοῦσκοι F: ὀλοῦσκοι P (sine spir.) V
 22 μακίῳ Sigonius (Liv. 6, 2, 8); cfr. Nissen It. Landesk. II 593
 (Plut. Cam. 34) 24 προσβαλλόντων F 26 φρούριον P¹V; ad mg.
 add. κάμιλλον τὸν δικτάτορα φησὶν V² | excidit mentio magistrī eq.
 28 ὀλοῦσκους P¹V

ἐξεληθόντων δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς παρεμβολῆς, εἰς μέσον ἀπο-
 ληφθέντες οἱ Οὐολοῦσκοι σχεδὸν ἅπαντες κατεκόπησαν· διόπερ
 τὸν ἔμπροσθεν χρόνον ἰσχυροὶ δοκοῦντες εἶναι, διὰ τὴν συμ-
 φορὰν ταύτην ἀσθενέστατοι τῶν περιοικούντων ἔθνῶν ἐγενή-
 4 θησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἀκούσας ὁ αὐτοκράτωρ πορθεῖσθαι 5
 Βώλας [πόλιν] ὑπ' Αἰκουλανῶν τῶν νῦν Αἰκίικλων καλουμένων,
 ἀγαγὼν τὴν δύναμιν τοὺς πλείστους τῶν πολιορκούντων ἀνεῖλεν.
 ἐκεῖθεν δ' ἀνέξευξεν εἰς Σουτριάνην, οὔσαν ἀποικίαν, ἣν οἱ
 Τυρρηνοὶ βία κατελήφεισαν. προσπεσῶν οὖν ἄφνω τοῖς Τυρ-
 ρηνοῖς πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀνεῖλε, τὴν δὲ πόλιν ἀνέσωσε τοῖς 10
 5 Σουτριάιοις. τῶν δ' ἀπεληλυθότων Γαλατῶν ἀπὸ Ῥώμης
 Οὐεάσκιον τὴν πόλιν σύμμαχον οὔσαν Ῥωμαίων πορθούντων,
 ἐπιθέμενος αὐτοῖς ὁ αὐτοκράτωρ καὶ τοὺς πλείστους ἀπο-
 κτείνας τῆς ἀποσκευῆς πάσης ἐκυρίευσεν, ἐν ἧ καὶ τὸ χρυσίον
 ἦν [δ' εἰλήφεισαν εἰς Ῥώμην] καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ διηρπασ- 15
 6 μένα κατὰ τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν. τοσαῦτα δὲ διαπραξά-
 μενος διὰ τὸν φθόνον τῶν δημάρχων ἐκωλύθη θρίαμβον κατ-
 αγαγεῖν. ἔνιοι δὲ φασιν αὐτὸν ἀπὸ Τούσκων θρίαμβον ἀγαγεῖν
 ἐπὶ λευκοῦ τεθρίππου, καὶ διὰ τοῦτο δυσὶν ὕστερον ἔτεσιν ὑπὸ
 τοῦ δήμου πολλοῖς χρήμασι καταδικασθῆναι· περὶ οὗ κατὰ 20
 7 τοὺς οἰκείους χρόνους ἐπιμνησθησόμεθα. οἱ δ' εἰς τὴν Ἰαπυ-
 γίαν τῶν Κελτῶν ἐληλυθότες ἀνέστρεψαν διὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων
 χώρας, καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ Κερίων ἐπιβουλευθέντες νυκτὸς
 ἅπαντες κατεκόπησαν ἐν τῷ Τραυσίῳ πεδίῳ.

14 Serv. Aen. 6, 826. Sueton. Tib. 3. — Münzer RE VI 324—48
 18 z. form Τούσκων Ed. Meyer RhM 37, 611. Bader 7. Sigwart
 Klio 6, 341 ff. 21 Strab. 5, 220

6 βώλας πόλιν V: βώλας P¹ (πόλιν add. P^{2mg}) πόλιν βώλας F.
 Secl. Vogel | αἰκουλανῶν P: αἰκλών VF αἰκῶν Wesseling | αἰκι-
 κλῶν P 7 προσαγαγῶν Dindorf 8 σουτριάνην F: σουτριάνην V
 σουτριάνην P σούτριον Cluver σούτριον, ῥωμαίων Vogel 11 σου-
 τρινίοις Cluver 12 οὐεάσκιον] γαβίους Cluver οὐολοσίον vel θούσκλον
 Niebuhr II n. 1225 (cfr. Païs II 58) πιασῶρον Mommsen RF II 336
 (Serv. ad Aen. 6, 826) φαλίσκων Schäfer Philol. 20, 117 (cfr. Burger
 I 43) 15 δ—ῥώμην del. Vogel; εἰς ῥώμην del. v. d. Meij 17 κατ-
 αγαγεῖν P: ἀγαγεῖν VF 18 τούσκων in F ita scriptum ut vix agnoscas;
 τούσκλων P, qui ἔνιοι—ἀγαγεῖν ad mg. add. 21 ἐπιμνησόμεθα F
 23 καιρίων Wesseling καιρίτων Ed. Meyer; cfr. Strab. 5 p. 220
 24 τραυσίῳ] de *Gurasio* (XIV 109) cogitabat Reiske

Diod. Ol. 98, 3. 385.

XV 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Μυστιχίδου Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς κατέστησαν, Μάρκον Φούριον, ἔτι δὲ Γάϊον καὶ Αἰμίλιον.

5 Dieses und die 4 flg. kollegien sind aus 394—90 vlg. wiederholt.

Diod. Ol. 98, 4. 384.

XV 8. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δεξιθέου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Λοκρήτιον καὶ Σερούιον Σολπίκιον.

10 Diod. Ol. 99, 1. 383.

XV 14. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Διοτρέφης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὐλὸς Μάλλις, παρὰ δ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἐνενηκοστὴ ἐνάτη.

Diod. Ol. 99, 2. 382.

15 XV 15. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φανοστράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τέτταρας, Λεύκιον Λοκρήτιον, Σερούιον Σολπίκιον, Λεύκιον Αἰμίλιον, Λεύκιον Φούριον.

Diod. Ol. 99, 3. 381.

20 XV 20. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐάνδρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ἕξ, Κόϊντον Σολπίκιον, Γάϊον Φάβιον, Κόϊντον Σερούϊλιον, Πόπλιον Κορνῆλιον.

Diod. Ol. 99, 4. 380. Vulg. 389/365.

25 XV 22. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοφίλου Ῥωμαῖοι ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν Πόπλιον Κορνῆλιον,

2—22 zu den wiederholten kollegien vgl. Leuze 16. Costa I 1, 200 25—2 s. 46 De Boor Fasti censorii 65

3 sq. cfr. XIV 97 4 φρούριον PV¹ 8 sq. cfr. XIV 99
9 λουκρίτιον F | σερούιον PV: σερούϊλιον F | σελπίκιον P 11 sq. cfr.
XIV 103 | Διοτρέφης fH 12 μάλις F 15 sq. cfr. XIV 107
17 λουκρίτιον F | σερούιον XIV 107: σέντιον O | σουλπ. F | λεύ-
κιον — 18 φούριον om. V 20 ἀθήνησιν εὐάνδρου Meursius: ἀθήνησι μὲν
εὐάνδρου P ἀθήνησι μενάνδρου VF 21 sq. cfr. XIV 110 22 κόϊντον
σερούϊλιον πόπλιον κορνῆλιον P: σερούϊλιον κορνῆλιον V σερου. κορν.
πόπλιον οὐγωνα. σέξτον ἄνιον καὶ γάϊον μάρκον F

Λεύκιον Ουβεργίνιον, Λεύκιον Παπίριον, Μάρκον Φούριον, Ουαλέριον, Αύλον Μάλλιον, Λεύκιον [καὶ] Ποστούμιον [Κόϊντον].

Diod. Ol. 100, 1. 379. Vulg. 388/366.

XV 23. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Πυθέας, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι ἐξ κατεστάθησαν, Τίτος Κοϊνκτίος, 5 Λεύκιος Σερουίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Ἀκύλλιος, Λεύκιος Λοκρήτιος, Σερούιος Σολπίκιος, παρὰ δ' Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ἑκατοστή.

Diod. Ol. 100, 2. 378. Vulg. 387/367.

XV 24. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νίκωνος Ῥωμαῖοι 10 χιλίαρχους ἐξ ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν, Λεύκιον Παπίριον, Γάιον Σερουίλιον, Λεύκιον Κοϊνκτίον, Λεύκιον Κορνήλιον, Λεύκιον Ουαλέριον, Αύλον Μάλλιον.

Diod. Ol. 100, 3. 377. Vulg. 386/368.

XV 25. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ναυσινίκου Ῥωμαῖοι 15 χιλίαρχους τέσσαρας ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν, Μάρκον Κορνήλιον καὶ Κόϊντον Σερουίλιον, Μάρκον Φούριον, Λεύκιον Κοϊνκτίον.

— 27, 4. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι μὲν ἐπ' ἀτελείᾳ πεντακοσίου ἀποίκους εἰς Σαρδονίαν ἀπέστειλαν. 20

19 Nissen Jhb. f. Philol. 95, 325. Unger RhM 37, 173. Bader 6. Sigwart Klio 6, 341. Niese Grundr.⁴ 50

1 οὐβεργίνιον V | λεύκιον (alt.) om. V | παπύριον F | μάρκον—2 οὐαλέριον om. V | φρούριον P 2 L. Valerius f | οὐαλλέριον P | μάλιον F | λεύκιον—κόϊντον om. V | καὶ del. v. d. Meij | ποστούμιον F | κόϊντον om. P, del. Vogel | pro Papirio et Furio L. Aemilius f; cfr. De Boor Fast. cens. 5 et 65 Burger I 37 4 ἦν ἄρχων PV: ἤρχε F 5 κοϊνκτίος P: κοϊντος VF 6 λεύκιος (pr.) om. V | λεύκιος (alt.)—ἀκύλλιος om. V | L. Aquillius f | ἀκόλιος F | λεύκιος PV: δέκιος F 7 λουκρίτιος F | σερούιος Rhodoman: σερουίλιος P ἄγγος καὶ σερουίλιος F om. V 10 sqq. cfr. Liv. 6, 5, 7 (praeter L. Valerium et L. Papirium nomina prorsus differunt) 11 παπύριον F 12 σερουίλιον P: κορνήλιον VF (Sergius f) | κοϊνκτίον—13 μάλλιον P: μάλλιον V μάλιον γάιον σερουίλιον οὐαλέριον αὐλον καὶ κοϊνκτίον φάβιον F 15 sqq. sex tribb. Liv. 6, 6, 3. 17 καὶ om. VF | κόϊντον σερουίλιον P: σερούμιον κοϊκτίον V σερουίλιον κοϊνκτίον F | μάρκον—18 κοϊνκτίον om. V | φρούριον P φούριον καὶ F 18 κοϊκτίον P κόικτον F 19 μὲν del. Dindorf 20 ἐς F | Σαρδονίαν] Satricum Wesseling Scardoniam Reiske Sutrium v. d. Meij cl. Vell. 1, 14 Ardea Stroth Ταρχωνίαν Burger I 156

Diod. Ol. 100, 4. 376. Vulg. 385/369.

XV 28. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου Ῥωμαῖοι
χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν τέτταρας, Λεύκιον
Παπίριον, [Μάρκον] Πόπλιον Κορνήλιον, Τίτον Κοῖνκτιον (καὶ)
5 Λεύκιον.

— 35, 3. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν
Ἰταλίαν ἐν τῇ Ῥώμῃ Μάνλιος ἐπιβαλόμενος τυραννίδι καὶ
κρατηθεὶς ἀνηρέθη.

Diod. Ol. 101, 1. 375. Vulg. 384/370.

10 XV 36. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρισάνδρου Ῥωμαῖοι
μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, Σερούιον
Σολπίκιον, Λεύκιον Παπίριον, Τίτον Κοῖνκτιον, Ἡλῆιοι δ'
ἤγαγον Ὀλυμπιάδα πρώτην πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 101, 2. 374. Vulg. 383/371.

15 XV 38. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἴπποδάμου Ῥωμαῖοι
χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν τέτταρας, Λεύκιον
Οὐαλέριον, Λεύκιον Μάλλιον, Σερούιον Σολπίκιον, Λοκρήτιον.

Diod. Ol. 101, 3. 373. Vulg. 382/372.

20 XV 41. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωκρατίδου Ῥωμαῖοι
ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, Κόϊντον
Σερούιλιον, (Σερούιον) Κορνήλιον, ἔτι δὲ Σπόριον Παπίριον.

— 47, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Πραι-
νεστίνους παραταξάμενοι καὶ νικήσαντες τοὺς πλείστους τῶν
ἀντιταξαμένων κατέκοψαν.

6 Mommsen RF II 179

2 Καλλέας fH 3 *quinque tribb.* Liv. 6, 11 | ἀντὶ τῶν ὑπ. χιλ. F
4 παπύριον F | μάρκον om. V del. v. d. Meij: μάνλιον Costa 4/5 κορνήλιον
τίτον κοῖνκτιον καὶ λεύκιον v. d. Meij: τίτον κορν. κόντον λ. P τίτον
κορνήλιον V τίτον κορν. καὶ κόντον λεύκιον F 7 μάνλιος Wesseling:
μανίλιος O | ἐπιβαλόμενος P 10 ἀθήνησι] + μὲν P | χαρισάνδρου fH:
χαριάνδρου O 11 σερούιον] + κορνήλιον V (ft. recte) 12 σουλπ. O |
παπύριον F | τίτον κοῖνκτιον P: τίτον V κορνήλιον τίτον καὶ μάρκον
κοῖνκτιον F 15 Ἴπποδάμας fH 17 λεύκιον P: om. V κρίστον F
Aulus Liv. 6, 21 | μάλλιον F | σερούιον] σερούιλιον P om. V
φάβιον σερούιλιον καὶ F | σουλπ. O | λοκρήτιον F om. V *Lucius Lucr.*
Liv. 1. 1. 20 κόντον] + κράσον F 21 σερούιλιον om. V | suppl.
ex Liv. 6, 22 | ἔτι δὲ om. F | παπύριον F, add. καὶ φάβιον ἄλβον.
Excidisse vid. *L. Papirius* 23 πραινεστινοὺς V -γηνοὺς F]

Diod. Ol. 101, 4. 372. Vulg. 381/373.

XV 48. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀστέίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ἕξ, Μάρκον Φούριον καὶ Λεύκιον Φούριον, ἔτι δ' Αὔλον Ποστόμιον καὶ Λεύκιον Λοκρήτιον καὶ Μάρκον Φάβιον καὶ Λεύκιον Ποστόμιον.

Diod. Ol. 102, 1, 371. Vulg. 380/374.

XV 50. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀλκισθένης Ῥωμαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν ὀκτώ, Λεύκιον Οὐαλέριον καὶ Πόπλιον, ἔτι δὲ Γάϊον Τερέντιον καὶ Λεύκιον Μενήμιον, πρὸς δὲ τούτοις Γάϊον Σολπίκιον καὶ Τίτον Παπίριον καὶ Λεύκιον Αἰμίλιον, παρὰ δὲ Ἡλείους Ὀλυμπιάς ἦχθη δευτέρα πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 102, 2. 370. Vulg. 379/375.

XV 51. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ὀκτώ, Πόπλιον Μάλλιον καὶ Γάϊον Ἐρενούκιον καὶ Γάϊον Σεξτίλιον καὶ Τιβέριον Ἰούλιον, ἔτι δὲ Λεύκιον Ἀλβίνιον καὶ Πόπλιον Τριβώνιον καὶ Γάϊον Μάλλιον, πρὸς δὲ τούτοις Λεύκιον Ἀνθέστιον.

Diod. Ol. 102, 3. 369. Vulg. 378/376.

XV 57. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Δυσνίκητος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν τέτταρες, Κόϊντος Σερούλιος καὶ Λεύκιος Φούριος, ἔτι δὲ Γάϊος Λικίνιος καὶ Πόπλιος Κλοίλιος.

8—11 De Boor Fasti censorii 66 15—19 De Boor F. c. 67. Mommsen Herm. 38, 119

3 ἀντὶ τῶν om. F¹ | φρούριον PV 4 καὶ (pr.) om. V | φούριον F: φρούριον P om. V | ποστόμιον F | καὶ λεύκιον om. V 5 λοκρήτιον F | καὶ μάρκον—ποστόμιον om. V | ποστόμιον F 7 δ'] γὰρ P 9 πόπλιον] + ἄγγον F | γάϊον V | τερέντιον et 10 λεύκιον om. V | τερέντιον] C. *Sergius* Liv. 6, 27; cfr. Mommsen Herm. 38, 119. Fruin Jhb. f. Philol. 149, 103 10 μενοίνιον F | γάϊον et καὶ τίτον—11 λεύκιον om. V | σουλπ. F 11 παπύριον F | αἰμίλιον] + καὶ φλάβιον μάρκον F | desid. Ser. *Cornelius* 12 ἑκατόν] ἐνενήχοντα P 16 μάνιον O καὶ γ. ἔρ. καὶ om. V | γενούκιον v. d. Meij | σεξτίλιον (Liv. 6, 30)] σέστον P σεστέον V σέξτον F | καὶ om. V 17 ἰούλιον om. V | ἀλβίνιον—πόπλιον om. V | λαβίνιον O (= PF) 18 τρεβώνιον F | καὶ — μάλλιον om. V | μάλιον F 21 μὲν om. P | δυσνίκητος V (Paus. 4, 27, 9) 23 καὶ—φούριος om. V | φρούριος P | γάϊος] om. V + λεύκιος P | λικίνιος V 24 πόλλιος V | κλοίλιος (Liv. 6, 31)] κόιλιος V κύλιος P κίλιος F

Diod. Ol. 102, 4. 368. Vulg. 377/377.

XV 61. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυσιστράτου παρὰ Ῥωμαίοις ἐγένετο στάσις, τῶν μὲν οἰομένων δεῖν ὑπάτους, τῶν δὲ χιλιάρχους αἰρεῖσθαι. ἐπὶ μὲν οὖν τινα χρόνον ἀναρχία τὴν στάσιν ὑπέλαβε, μετὰ δὲ ταῦτα ἔδοξε χιλιάρχους αἰρεῖσθαι ἐξ· καὶ κατεστάθησαν Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάϊος Οὐβεργίνιος καὶ Σερούιος Σολπίκιος, πρὸς δὲ τούτοις Λεύκιος Κοῖνκτιος καὶ Γάϊος Κορνήλιος, ἔτι δὲ Γάϊος Οὐαλέριος.

Diod. Ol. 103, 1. 367. Vulg. 376/378.

XV 71. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ναυσιγένους ἐν Ῥώμῃ χιλιάρχοι κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων τέτταρες, Λεύκιος Παπίριος, Λεύκιος Μενήνιος, Σερούιος Κορνήλιος, Σερούιος Σολπίκιος, παρὰ δὲ Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη τρίτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 103, 2. 366. Vulg. 375/379—371/383.

XV 75. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πολυζήλου κατὰ μὲν τὴν Ῥώμην ἀναρχία διὰ τινὰς πολιτικὰς στάσεις ἐγένετο.

Diod. Ol. 103, 3. 365. Vulg. 370/384.

XV 76. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Κηφισόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ὁ δῆμος τέτταρας κατέστησε, Λεύκιον Φούριον, Αὔλον Μάλλιον, Σερούιον Σολπίκιον, Σερούιον Κορνήλιον.

Diod. Ol. 103, 4. 364. Vulg. 369/385.

XV 77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χίωνος ἐν Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχοι κατεστάθησαν Κόιντος Σερουίλιος καὶ Γάϊος Οὐβετούριος καὶ Αὔλος Κορνήλιος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρκος Κορνήλιος καὶ Μάρκος Φάβιος.

16 Leuze 27. 127. 316. Costa I 1, 199

3 οἰομένων] ὀμένων P 4 χιλιάρχους—5 ἔδοξε om. P 6 σουβερ-
γίνιος P *Veturius* Liv. 6, 32, 3 7 καὶ σερ. σολπ. om. V | σερούιος P:
σερουίλιος F | σουλπ. O (= PF) | κοῖνκτιος καὶ γ. om. V | κοῖντιος O
(= PF) 8 κορνήλιος] *Quinctius* Liv. l. l.; unde secl. Costa 12 παπόριος
F | λεύκιος (alt.) om. V | μενοίνιος F 12 et 13 σερούιος om. V
13 σολπίκιος P: ὄλπ. V σουλπ. F 19 κηφισόδωρος P 21 φρούριον PV |
παῦλον O | μάλλιον F | σερούιον *utrumque* om. V | σουλπ. O | σερούιον
P: καὶ σερ. F 25 σερουίλιος] σερούιος O 26 οὐβετόριος O | καί—
κορνήλιος om. V 27 καὶ—φάβιος om. V | φάβιος] φάνιος O (= PF).
Desid. Q. *Quinctius* (Liv. 6, 36)

Diod. Ol. 104, 1. 363. Vulg. 368/386.

XV 78. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Τιμοκράτους ἐν Ῥώμῃ μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τρεῖς κατεστάθησαν Τίτος Κοῖνκτιος καὶ Σερούιος Κορνήλιος καὶ Σερούιος Σολπίκιος, Ὀλυμπιάς δὲ ὑπὸ Πισατῶν καὶ Ἀρκάδων ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Das kollegium 367 vulg. fehlt.

Diod. Ol. 104, 2. 362. Vulg. 366/388.

XV 82. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Χαρικλείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Σέξτιος Λατερίας.

Diod. Ol. 104, 3. 361. Vulg. 365/389.

XV 90. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μόλωνος ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Λεύκιος Γενόκιος καὶ Κόϊντος Σερούλιος.

Diod. Ol. 104, 4. 360. Vulg. 364/390.

XV 95. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικοφήμεου τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν ἐν Ῥώμῃ διέλαβε Γάϊος Σολπίκιος καὶ Γάϊος Λικίνιος.

Diod. Ol. 105, 1. 359. Vulg. 363/391.

XVI 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Καλλιμήδους Ὀλυμπιάς μὲν ἤχθη πέμπτη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Πῶρος Κυρηναῖος, Ῥωμαῖοι δὲ κατέστησαν ὑπάτους Γναῖον Γενόκιον καὶ Λεύκιον Αἰμίλιον.

Diod. Ol. 105, 2. 358. Vulg. 362/392.

XVI 4. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐχαρίστου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Σερούλιον καὶ Κόϊντον Γενόκιον.

7 zum fehlenden kollegium vgl. Leuze 29. Costa I 1, 198

4 καὶ (pr.) om. VF | καὶ ser. σολπίκιος om. V | σουλπ. O (= PF) 5 πει-
 σάτων P 11 σέξτιος om. VF | *Lateranus* f; cfr. Sigwart *Klio* VI 275
 13 ἀθήνησι] + μὲν P 14 γενούκιος O 17 πολπίκιος P σουλπ. VF |
 18 λικίνιος V

O = PRF

20 καλλιμέδους P; Καλλιδήμος fH 22 Πρῶρος Paus. 10, 2, 3 23 γνάϊον
 P; *Gaius* f 26 κόϊντον (alt.) *Lucius* f

Diod. Ol. 105, 3. 357. Vulg. 361/393.

XVI 6. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Λικίνιον καὶ Γάϊον Σολπίκιον.

Diod. Ol. 105, 4. 356. Vulg. 360/394.

5 XVI 9. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Ἀγαθοκλέους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γάϊον Ποιτήλιον.

Diod. Ol. 106, 1. 355. Vulg. 359/395.

10 XVI 15. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἐλπίνου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ποπίλιον Λαινάτην καὶ Γναῖον Μάλλιον Ἰμπεριῶσον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἕκτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 106, 2. 354. Vulg. 358/396.

15 XVI 23. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιστράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Γάϊον Πλαύτιον.

Diod. Ol. 106, 3. 353. Vulg. 357/397.

XVI 28. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Διοτίμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Μάρκιον καὶ Γναῖον Μάλλιον.

20 — 31, 7. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Φαλίσκους συνέστη πόλεμος, καὶ μέγα μὲν οὐδὲν οὐδ' ἄξιον μνήμης ἐπετελέσθη, καταδρομαὶ δὲ καὶ πορθήσεις τῆς χώρας τῶν Φαλίσκων ἐγίνοντο.

Diod. Ol. 106, 4. 352. Vulg. 356/398.

XVI 32. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ποπίλιον καὶ Μάρκον Φάβιον.

25 — 36, 4. Τυρρηνοὶ δὲ διαπολεμοῦντες Ῥωμαῖοις ἐπόρθησαν πολλὴν τῆς πολεμίας χώρας, καὶ μέχρι τοῦ Τιβέρεως καταδραμόντες ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκείαν.

Diod. Ol. 107, 1. 351. Vulg. 355/399.

30 XVI 37. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοδήμου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Σολπίκιον καὶ Μάρκον Οὐαλέριον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἐβδόμη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

2 κηφισοδότου P κηφισοδώρου F 3 λικίνιον PR | σουλπ. O
7 ποιτήλιον] πόπλιον O 10 ποπίλιον] πόπλιον P πούπλιον RF
λαινάτην P: λενάτην R λενάτων F; cfr. Bader 5, Sigwart Klio VI 274
γνάον R 11 μάλλιον] μαμίλιον P μαμέλιον RF μανίλιον Costa
ἰμπεριῶσον R ἰμπερίσσον F 15 πλάτιον O 18 μάρκον P | γνάτιον P
μάλιον F 23 Θούδημος fH 24 ποπίλιον] πόπλιον O | μάρκον
φάβιον καὶ μ. πόπλιον RF 25 τύραννοι P 30 σουλπ. RF

Diod. Ol. 107, 2. 350. Vulg. 354/400.

XVI 40. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεσσαλοῦ Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Τίτον Κοῖνκτιον.

— 45, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς μὲν Πραϊνεστίνους ἀνοχάς, πρὸς δὲ Σαμνίτας συνθήκας ἐποιήσαντο, 5
Ταρκυνίους δ' ἄνδρας διακοσίους καὶ ἐξήκοντα δημοσίᾳ ἐθανά-
τωσαν ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Diod. Ol. 107, 3. 349. Vulg. 353/401.

XVI 46. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Γάιον 10
Σολπίκιον.

Diod. Ol. 107, 4. 348. Vulg. 352/402.

XVI 52. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλιμάχου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάιον Μάρκιον καὶ Πόπλιον Οὐαλέριον.

Diod. Ol. 108, 1. 347. Vulg. 351/403. 15

XVI 53. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Θεόφιλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Γάιος Σολπίκιος καὶ Γάιος Κοῖνκτιος, Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη ὁγδόη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 108, 2. 346. Vulg. 350/404.

XVI 56. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεμιστοκλέους ἐν 20
Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Γάιος Κορνήλιος καὶ
Μάρκος Ποπίλιος.

Diod. Ol. 108, 3. 345. Vulg. 349/405.

XVI 59. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Αἰμίλιον καὶ Τίτον Κοῖνκτιον. 25

Diod. Ol. 108, 4. 344. Vulg. 345/409.

XVI 66. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐδβούλου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Φάβιον καὶ Σερούιον Σολπίκιον.

6 Liv. 7, 19, 2. — Niese Grundr.⁴ 62 25 Leuze 14. Costa I 1, 205 27 diese konsuln stehen in den gew. fasten nach den flg. 3 kollegien. Vgl. Leuze 14. 95. Costa I 1, 204

2 Θεελλος fH 3 κοῖνκτιον PR κόντων F 6 ταρκουνίους P
11 σουλπ. O 14 μάρκον γάιον O 17 σουλπ. O | κοῖνκτιος PR
21 διεδέξατο P 22 ποπίλιος R: πόπλιος PF 25 L. Furius, Ap. Claudius f
(cfr. Cic. Cat. m. 12, 41. Gell. 9, 11) | κόντων F 28 σουλπ. O

Diod. Ol. 109, 1. 343. Vulg. 348/406.

XVI 69. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λυκίσκου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Μάρκον Ποπίλιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη ἑκατοστή καὶ ἐνάτη, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ἀριστόλοχος Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων Ῥωμαίοις μὲν πρὸς Καρχηδονίου πρῶτον συνθήκαι ἐγένοντο.

Diod. Ol. 109, 2. 342. Vulg. 347/407.

XVI 70. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδότου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Πλαύτιον καὶ Τίτον Μάλλιον.

10 Diod. Ol. 109, 3. 341. Vulg. 346/408.

XVI 72. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωσιγένους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Γναῖον Ποιτήλιον.

Diod. Ol. 109, 4. 340. Vulg. 344/410.

XVI 74. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικομάχου Ῥωμαῖοι 15 κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Μάρκιον καὶ Τίτον Μάλλιον Τορκουᾶτον.

Diod. Ol. 110, 1. 339. Vulg. 343/411.

XVI 77. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Θεοφράστου Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Αὔλον Κορ- 20 νήλιον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη δεκάτη πρὸς ταῖς ἑκατόν.

Diod. Ol. 110, 2. 338. Vulg. 342/412.

XVI 82. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Λυσιμαχίδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι καθειστήκεισαν Κόϊντος Σερουίλιος καὶ Μάρκος Ῥουτίλιος.

25 Diod. Ol. 110, 3. 337. Vulg. 341/413.

XVI 84. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρώνδου τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάϊος Πλαύτιος.

Diod. Ol. 110, 4. 336. Vulg. 340/414.

XVI 89. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρυνίχου Ῥωμαῖοι 30 κατέστησαν ὑπάτους Τίτον Μάλλιον Τορκουᾶτον καὶ Πόπλιον Δέκιον.

5 Polyb. 3, 22—24. Liv. 7, 27, 2. Oros. 3, 7. — Mommsen RChron. 320. Nissen Jhb. f. Philol. 95, 321

2 λυκίσσου P 3 οὐαλλέριον R | πομπίλιον P πόπλιον RF
5 ἀριστόλαχος P 8 πυθοδώρου R 9 μάλλιον F 12 γναῖον
Fischer: μάρκον γναῖον P μάρκον RF Gaius Liv. 7, 27, 5 (cfr. 11, 2),
Censor. 17, 10 | πόπλιον O 15 μάλλιον F 16 τόντορκουᾶτον P 23 C. Marcinius
Rutilius f 26 Χαϊρώνδας fH 27 διεδέξατο P | πλάτιος O 30 μάλλιον F

— 90, 2. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Λατίνους καὶ Καμπανούς παραταξάμενοι περὶ πόλιν Σούεσσαν ἐνίκησαν, καὶ τῶν ἡττηθέντων μέρος τῆς χώρας ἀφείλοντο. ὁ δὲ κατωρθωκὴς τὴν μάχην Μάλλιος ὁ ὑπατος ἐθριάμβευσεν.

Diod. Ol. 111, 1. 335. Vulg. 339/415.

XVI 91. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πυθοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Κόιντον Ποπλίλιον καὶ Τιβέριον Αἰμίλιον Μάμερκον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη πρώτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

Diod. Ol. 111, 2. 334. Vulg. 338/416.

XVII 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Εὐαϊνέτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Φούριον καὶ Γάϊον Μαΐνιον.

Diod. Ol. 111, 3. 333. Vulg. 337/417.

XVII 17. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Κτησικλέους Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Σολπίκιον καὶ Λεύκιον Παπίριον.

Diod. Ol. 111, 4. 332. Vulg. 336/418.

XVII 29. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικοκράτους ἐν Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Καίσιων Οὐαλέριος καὶ Λεύκιος Παπίριος.

Diod. Ol. 112, 1. 331. Vulg. 335/419.

XVII 40. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικηράτου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Μάρκον Ἀτίλιον καὶ Μάρκον Οὐαλέριον, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη δευτέρα πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

Diod. Ol. 112, 2. 330. Vulg. 334/420.

XVII 49. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Σπόριος Ποστόμιος καὶ Τίτος Οὐετούριος.

Das jahr 333 vulg. (diktatorenjahr) fehlt.

1—4 Liv. 8, 11 15 Leuze 13. Costa I 1, 197 19 Leuze u. Costa ebd. 29 die drei ersten diktatorenjahre (333, 324, 309 vulg.) fehlen bei D.; das vierte (301) fällt in die zeit, für welche D.s werk nicht erhalten ist. Vgl. Leuze II. 215

2 σιγούεσσαν Sigonius ad Liv. 8, 11 3 ἀφείλαντο RF 4 μάλλιος PF
6 Πυθόδηλος fH 7 μὲν om. F | πόπλιον O
O = RF

12 μαίνιον] μάνιον R μάλλιον F 15 σουλπ. O | λεύκιον παπίριον] P. Aelius Paetus f 19 διεδέξατο O | οὐαλλέριος R | Caeso Duillius f 22 Νικήτης fH 27 σπούριος R

Diod. Ol. 112, 3. 329. Vulg. 332/422.

XVII 62. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀριστοφώντος ἐν Ῥώμῃ διεδέξαντο τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν Γάϊος Δομέτιος καὶ Αὔλος Κορνήλιος.

Diod. Ol. 112, 4. 328. Vulg. 331/423.

XVII 74. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Κηφισοφῶν, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Γάϊος Οὐαλλέριος καὶ Μάρκος Κλαύδιος.

Diod. Ol. 113, 1. 327. Vulg. 330/424.

XVII 82. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Εὐθύκριτος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Λεύκιος Πλαύτιος καὶ Λεύκιος Παπίριος, Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη τρίτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν δέκα.

Das jahr Ol. 113, 2, 326 (329 vulg.) fehlt.

Diod. Ol. 113, 3. 325. Vulg. 328/426.

XVII 87. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χρέμητος Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Πόπλιον Κορνήλιον καὶ Αὔλον Ποστόμιον.

Diod. Ol. 113, 4. 324. Vulg. 327/427.

XVII 110. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀντικλέους Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Κορνήλιον καὶ Κόϊντον Ποπλίλιον.

Diod. Ol. 114, 1. 323. Vulg. 326/428.

XVII 113. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀγησίου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Γάϊον Ποιτήλιον καὶ . . . Παπίριον, Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

Diod. Ol. 114, 2. 322. Vulg. 325/429.

XVIII 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδώρου Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Φούριον καὶ Δέκιμον Ἰόνιον.

15 Costa I 1, 205 19 der Interpolator, der kap. 112, 1 diese konsuln wiederholt, hat L. Cornelius Lentulus, wie die Fasten. Vgl. Costa I 1, 163

3 Gnaeus Domitius f | δομέτιος Dindorf 7 οὐαλλέριος R | κλώδιος O 10 πλάτιος O 11 παπερίος F 16 καὶ — ποστόμιον om. F¹ | ποστόμιον O (P. Plautius f) 19 cfr. cap. 112, 1 20 ποπλίλιον O et hic et 112 22 ἠγησίας fH 23 ποιτήλιον] πόπλιον R ποπίλιον F | Lucius Pap. Liv. | παπερίον F 27 φρούριον O | δέκιμον F: δέκιον R

Das diktatorenjahr 324 vulg. fehlt.

Diod. Ol. 114, 3. 321. Vulg. 323/431.

XVIII 26. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φιλοκλέους ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Γάιος Σολπίκιος καὶ Γάιος Αὔλιος.

Die jahre Ol. 114, 4. 115, 1. 320. 319 (322 u. 321 vulg.) 5
fehlen.

Diod. Ol. 115, 2. 318. Vulg. 320/434.

XVIII 44. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀπολλοδώρου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Ποπίλλιον καὶ Κόϊντον Πόπλιον. 10

Diod. Ol. 115, 3. 317. Vulg. 319/435.

XVIII 58. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίππου Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Αὔλιον καὶ Λεύκιον Παπίριον.

Diod. Ol. 115, 4. 316. Vulg. 318/436.

XIX 2. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Δημογένους Ῥωμαῖοι 15
μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πλατίον καὶ Μάνιον Φούλβιον.

— 10. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι μὲν ἕνατον ἔτος ἤδη
διεπολέμουν πρὸς Σαμνίτας, καὶ κατὰ μὲν τοὺς ἔμπροσθεν
χρόνους μεγάλαις δυνάμεσιν ἦσαν διηγωνισμένοι, τότε δ' εἰς
τὴν πολεμίαν εἰσβολὰς ποιούμενοι μέγα μὲν οὐδὲν οὐδὲ μνήμης 20
ἄξιον διεπράξαντο, διετέλουν δὲ τοῖς τε φρουρίοις προσβολὰς
ποιούμενοι καὶ τὴν χώραν λεηλατοῦντες. ἐπόρθησαν δὲ καὶ
τῆς Ἀπουλίας τὴν Δαυνίαν πᾶσαν, καὶ προσαγαγόμενοι
Κανυσίους ὁμήρους παρ' αὐτῶν ἔλαβον. προσέθησαν δὲ καὶ
δύο φυλάς ταῖς προὔπαρχούσαις, τὴν τε Φαλέρναν καὶ τὴν 25
ᾠφεντίαν.

Diod. Ol. 116, 1. 315. Vulg. 317/437.

XIX 17. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοκλείδου Ῥωμαῖοι
μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάιον Ἰόνιον καὶ Κόϊντον Αἰμίλιον,
ᾠλυμπιάς δ' ὑπῆρχεν ἕκτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα. 30

17 Liv. 9, 20. — Leuze 215. Binneboessel 103

4 σουλπ. F | αἴλιος O Q. Aulius Liv. 8, 37, 3 9 ποπίλλιον R :
ποσπίλλιον Fⁱ ποκπίλλιον F^s | L. Papirius Q. Publilius f; cfr. Mommsen
RF II 232, Costa I 2, 59 13 αἴλιον O | παπύριον F 16 πλώτιον
RF^{rc} πόπλιον Fac | M. Fo(s)lius f; cfr. Mommsen RF I 114 18 σαμ-
νίτας Diod. scripsisse testatur Eust. ad Dion. Per. 375: σαυνίτας O
20 τὰς πολεμίας R | ποιούμενοι] + χώραν F | οὐδὲν om. R 24 κα-
νουσίους F 26 ᾠφελτίαν R

Diod. Ol. 116, 2. 314. Vulg. 316/438.

XIX 55. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Πραξιβουλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατέστησαν ὕπατοι Σπόριος Ναύτιος καὶ Μάρκος Ποπίλλιος.

— 65, 7. Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι μὲν 5 διαπολεμοῦντες Σαμνίταις Φερέντην, πόλιν τῆς Ἀπουλίας, κατὰ κράτος εἶλον· οἱ δὲ τὴν Νουκερίαν τὴν Ἀλφατέρναν καλουμένην οἰκοῦντες πεισθέντες ὑπὸ τινων τῆς μὲν Ῥωμαίων φιλίας ἀπέστησαν, πρὸς δὲ τοὺς Σαμνίτας συμμαχίαν ἐποιήσαντο.

Diod. Ol. 116, 3. 313. Vulg. 315/439.

XIX 66. Ἀθήνησι μὲν ἤρχε Νικόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἦσαν ὕπατοι Λεύκιος Παπίριος τὸ τέταρτον καὶ Κόϊντος Ποπλίλιος τὸ δεύτερον.

— 72, 3. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται διαπολεμοῦντες 15 Ῥωμαίοις ἔτη πλείονα περὶ τῆς ἡγεμονίας, Πλειστικὴν μὲν φρουρὰν ἔχουσαν Ῥωμαϊκὴν ἐξεπολιόρησαν, Σωρανοὺς δ' ἔπεισαν κατασφάξει μὲν τοὺς παρ' αὐτοῖς Ῥωμαίους, συμμαχίαν δὲ πρὸς Σαμνίτας συνθέσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα Ῥωμαίων Σατικόλαν 4 πολιορκούντων ἐπεφάνησαν μετὰ δυνάμειως ἀδράς, σπεύδοντες 20 λῦσαι τὴν πολιορκίαν. γενομένης οὖν μάχης ἰσχυρᾶς, πολλοὶ μὲν παρ' ἀμφοτέρων ἀνηρέθησαν, τέλος δ' ἐπὶ τοῦ προτερήματος ἐγένοντο Ῥωμαῖοι. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἐκπολιορκήσαντες τὴν πόλιν ἐπήγασαν ἀδεῶς τὰ πλησίον πολίσματα καὶ χωρία 5 προσαγόμενοι. τοῦ δὲ πολέμου περὶ τὰς ἐν Ἀπουλίᾳ πόλεις 25 συνεστῶτος, οἱ μὲν Σαμνῖται πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας ὄντας καταγράψαντες ἐστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολεμίων, ὡς περὶ τῶν ὄλων κριθησόμενοι. ἃ δὲ πυθόμενος ὁ δῆμος 6 τῶν Ῥωμαίων καὶ διαγωνιάσας περὶ τοῦ μέλλοντος δύναμιν προέπεμψε πολλήν. εἰωθότες δ' ἐν τοῖς ἐπικινδύνοις καιροῖς

4 Liv. 9, 20, 9 14—18 s. 58 Liv. 9, 21—24; 26, 1—5.

3 σπόριος ναύτιος F²: σπ. νούτιος F¹ ναύτιος σπ. R | πόπλιος O
5 σαυνίταις F (ubique; non iam notatur) | φερέντην F 7 τινων] ταραν-
τίων Burger II 57 12 παπερίριος O | Publiilius f: πόπλιος O ποπίλλιος
Nissen Rh. M. 25, 25. Cfr. Mommsen RF II 234 13 δεύτερον] quar-
tum f; cfr. Mommsen l. l. Binneboessel 28. Costa I 1, 166 14—15 ἔτη
πλ. διαπ. ῥωμ. F | πληστικὴν R 23 ante ἐπήγασαν lac. stat. Burger
II 60, cl. Liv. 9, 15, 2 25 ἡλικία Hertlein: ἡλικίαις O 28 δια-
γωνισάμενος F

αὐτοκράτορα τοῦ πολέμου καθιστάν τινα τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν, προεχειρίσαντο τότε Κόϊντον Φάβιον καὶ μετ' αὐτοῦ Κόϊντον Ἀῦλιον ἱππαρχον. οὗτοι δὲ τὰς δυνάμεις παραλαβόντες παρετάξαντο πρὸς τοὺς Σαμνίτας περὶ τὰς καλουμένας Λαυστόλας, καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλον. τροπῆς δὲ γενομένης καθ' ἅπαν τὸ στρατόπεδον, ὁ μὲν Αῦλιος καταισχυνθεὶς ἐπὶ τῇ φυγῇ μόνος ὑπέστη τῷ [τε] πλήθει τῶν πολεμίων, οὐ κρατήσεν ἐλπίζων, ἀλλ' ἀήττητον τὴν πατρίδα τὸ καθ' αὐτὸν μέρος ἀποδεικνύων. οὗτος μὲν οὖν οὐ μετασχὼν τοῖς πολίταις τῆς κατὰ τὴν φυγὴν αἰσχύνης ἰδίᾳ περιεποιήσατο θάνατον ἔνδοξον· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι φοβηθέντες μὴ τὰ κατὰ τὴν Ἀπουλίαν πράγματα τελέως ἀποβάλλωσιν, ἀποικίαν ἐξέπεμψαν εἰς Λουκερίαν πόλιν ἐπιφανεστάτην τῶν ἐν τοῖς τόποις. ἐκ ταύτης δ' ὀρμώμενοι διεπολέμουσαν τοῖς Σαμνίταις, οὐ κακῶς τῆς ἀσφαλείας προνοησάμενοι· διὰ γὰρ ταύτην τὴν πόλιν οὐ μόνον ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ἐπροτέρησαν, ἀλλὰ καὶ (κατὰ) τοὺς μετὰ ταῦτα γενομένους ἕως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διετέλεσαν ὀρμητηρῆφ χρώμενοι κατὰ τῶν πλησίον ἔθνων.

Diod. Ol. 116, 4. 312. Vulg. 314/440.

XIX 73. Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Θεόφραστος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Μάρκος Ποιτήλιος καὶ Γάϊος Σολπίκιος.

— 76. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται μὲν μετὰ πολλῆς δυνάμειος ἐπήεσαν πορθοῦντες τῶν κατ' Ἰταλίαν πόλεων ὅσαι τοῖς ἐναντίοις συνηγωνίζοντο· οἱ δ' ὕπατοι τῶν Ῥωμαίων μετὰ στρατοπέδου παραγενόμενοι παραβηθεῖν ἐπειρῶντο τοῖς κινδυνεύουσι τῶν συμμάχων. ἀντεστρατοπεδεύσαντο δὲ τοῖς πολε-

3 Kaerst 764. Bader 49. Unger Jhb. f. Philol. 143, 471. Binneboessel 52. — Lautulae (b. Terracina) als ort der schlacht passt nicht in den zusammenhang der ereignisse 23 Liv. 9, 27; 26, 5—7

1 καθιστάναι F 2 τότε μὲν προχειρ. F 3 αῦλιον R²: ὦλιον R¹ αἴλιον F 4 λαυστόλας Cluver 7 τε del. Rhodoman | τὰ πλήθη Reiske (om. τε) 12 λουκερίαν Stephanus: λουκρίαν F λοκρίαν R 13 τόποις (τούτοις) v. d. Meij 16 suppl. Stephanus 21 μάρκιος F | Poetelius f: πόπλιος O 22 σουλπ. O 24 ἰταλίαν] τὴν ἰταλίαν F καμπανίαν Binneboessel 57; sed sine dubio Apulia significatur 27 ἀντεστρατοπεδεύσαντες F, om. 1 s. 59 καὶ

μίοις περὶ Κίνναν πόλιν, καὶ ταύτην μὲν εὐθὺς ἐρρύσαντο τῶν ἐπικειμένων φόβων, μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας ἑκταξάντων ἀμφοτέρων τὰς δυνάμεις ἐγένετο μάχη καρτερά, καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφοτέροις ἔπεσον. τὸ δὲ τέλος οἱ Ῥωμαῖοι βιασάμενοι κατὰ κράτος 5 περιεγένοντο τῶν πολεμίων· ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον χρησάμενοι τῷ διωγμῷ πλείους τῶν μυρίων ἀνεῖλον. καὶ τῆς μάχης ἀγνοουμένης ἔτι Καμπανοὶ μὲν καταφρονήσαντες τῶν Ῥωμαίων ἀπέστησαν· ὁ δὲ δῆμος εὐθὺς δυνάμιν τε τὴν ἱκανὴν ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα Γάϊον Μαΐνιον καὶ μετ' 10 αὐτοῦ κατὰ τὸ πάτριον ἔθος Μάνιον Φούλβιον (ἵππαρχον). τούτων δὲ πλησίον τῆς Καπύης καταστρατοπεδευσάντων οἱ 4 Καμπανοὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρουν ἀγωνίζεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι τὴν τῶν Σαμνιτῶν ἦτταν καὶ νομίσαντες πάσας τὰς δυνάμεις ἤξιεν ἐπ' αὐτοὺς διελύσαντο πρὸς Ῥωμαίους· 15 τοὺς γὰρ αἰτίους τῆς ταραχῆς ἐξέδωκαν, οἱ προτεθείσης κρίσεως 5 οὐ περιμείναντες τὴν ἀπόφασιν αὐτοὺς ἀνεῖλον. αἱ δὲ πόλεις τρυχοῦσαι συγγνώμης εἰς τὴν προϋπάρχουσαν συμμαχίαν ἀποκατέστησαν.

Diod. Ol. 117, 1. 311. Vulg. 313/441.

20 XIX 77. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Πολέμων, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Λεύκιος Παπίριος τὸ πέμπτον καὶ Γάϊος Ἰούνιος, ἤχθη δὲ καὶ Ὀλυμπιάς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἐβδόμη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα.

— 101. Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ μὲν τὴν 25 Ἰταλίαν Ῥωμαίων διαπολεμούντων τὸν πρὸς Σαμνίτας πόλεμον συνεχεῖς ἐγίνοντο προνομαὶ τῆς χώρας καὶ πολιορκίαι πόλεων καὶ δυνάμεων ἐν ὑπαίθρῳ στρατοπεδεῖται· τὰ γὰρ μαχιμώτατα τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐθνῶν περὶ ἡγεμονίας φιλοτιμούμενα

24 Liv. 9, 28, 1—7; vgl. auch 24, 13—15. — Mommsen RF II 242. Binneboessel 64

1 κίναν F τινὰ Wurm ταρακίαν Burger Mn. 83 (cfr. id. II 62; Binneboessel 57); de Caudio cogitab. Pflug Diod. und Liv. als Quellen des 2. Samm.-Kr. p. 7; de Pinna Niese Grundr. 4 67 (probabilis) | ἐρύσαντο O 5 χρόνον R: τόπον F 6 τῆς μὲν μάχης F 9 μάνιον O 10 M. Fo(s)lius f; cfr. ad XIX 2 | suppl. Steph. 11 πλησίον F: τὰ πλησίον R 13 νομίζοντες F 14 ἐπ' R: πρὸς F 16 ἀνεῖλαν R 20—21 ὑπῆρχον RF²: ἦρχον F¹ 21 παπέριος O | τὸ om. R | ἰούνιος (τὸ δεύτερον) Rhodoman 22 ἤχθη R: ἦν F 26 προνομαὶ Reiske: προσβολαὶ O 27 στρατοπεδεῖα R

2 παντοίους συνίσταντο κινδύνους. οἱ μὲν οὖν τῶν Ῥωμαίων ὑπα-
 τοι μέρος τῆς δυνάμεως ἀναλαβόντες ἀντεστρατοπέδευσαν ταῖς
 τῶν πολεμίων παρεμβολαῖς, καὶ πρὸς μὲν μάχην καιρὸν ἐπ-
 ετήρουν οἰκτεῖον, ταῖς δὲ συμμαχίσι πόλεσι παρείχοντο τὴν
 3 ἀσφάλειαν. τὸ δὲ λοιπὸν στρατόπεδον ἀναλαβὼν Κόϊντος Φάβιος, 5
 ὃς ἦν αὐτοκράτωρ ἡρημένος, τὴν τε Φρεγελλανῶν πόλιν εἶλε
 καὶ τῶν ἀλλοτρίως διακειμένων πρὸς τὴν Ῥώμην τοὺς ἐπι-
 φανεστάτους ἐζώγησεν. τούτους δὲ τὸν ἀριθμὸν ὄντας πλείους
 τῶν διακοσίων ἀπήγαγεν εἰς Ῥώμην, καὶ προαγαγὼν εἰς τὴν
 ἀγορὰν ῥαβδίσας ἐπελέκισε κατὰ τὸ πάτριον ἔθος. μετ' ὀλίγον 10
 δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν Καλατίαν καὶ τὴν
 Νωλανῶν ἀκρόπολιν ἐξεπολιόρηκε, καὶ λαφύρων μὲν πλῆθος
 ἀπέδοτο, τοῖς δὲ στρατιώταις πολλὴν τῆς χώρας κατεκλη-
 ρούχησεν. ὁ δὲ δῆμος, κατὰ νοῦν τῶν πραγμάτων αὐτῷ προ-
 χωροῦντων, ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν νῆσον τὴν Ποντίαν 15
 καλουμένην.

Diod. Ol. 117, 2. 310. Vulg. 312/442.

XIX 105. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σιμωνίδου Ῥωμαῖοι
 μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Πόπλιον
 Δέκιον. 20

— 105, 5. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι δυνάμεσιν ἀδραῖς
 πεζῶν τε καὶ ἰπέων ἐστράτευσαν ἐπὶ Πολλίτιον, Μαρρουκίων
 οὔσαν πόλιν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ τῶν πολιτῶν εἰς ἀποικίαν,
 καὶ κατόκησαν τὴν προσαγορευομένην Ἰντέραμναν.

21 Liv. 9, 28, 8. Vell. Pat. 1, 14

2 ἀντεστρατοπέδευσαν Dindorf: κατεστρατοπέδευσαν R κατεστρατο-
 πέδευον F 3 πολεμίων (s. σαμνιτῶν) Rhodoman: ῥωμαίων O 6 φρε-
 γελλανῶν Scaliger: φρετομανῶν R φρετεμανῶν F φρέγελλαν ἀνεκτήσατο
 καὶ τὴν σωρανῶν Burger Mn. 84 φρεγελλανῶν ἀκρόπολιν καὶ τὴν σωρανῶν
 Nissen It. Landesk. II 673 10 ἐπελέκισε P. Faber: ἐπελέκησε R
 ἐπιλέκησε F 11 καλατίαν Cluver (cfr. Mommsen CIL X 359, Nissen
 It. Landesk. II 717): καὶ λείαν R κελίαν F 15 ποντίαν FRpc:
 ποτίδαϊαν Rac 19 οὐαλλέριον R 22 τε om. F | πολίτιον F
 πέλτοιον s. πίτιον Païs st. di R. I 403 | πομπηίαν νουκερίων οὔσαν
 πόλιν Burger Mn. 85 τεάτιον μαρρουκ. οὔσαν π. id. II 78 | μαρουκ. F
 24 ἰντέραμνον F

Diod. Ol. 117, 3. 309. Vulg. 311/443.

XX 3. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησιν Ἱερομνήμονος Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Ἰούνιον καὶ Κόϊντον Αἰμίλιον.

5 — 26, 3. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ τῶν Ῥωμαίων ὕπατοι μετὰ δυνάμεως ἐμβαλόντες εἰς τὴν Ἀπουλίαν ἐνίκησαν μάχῃ Σαμνίτας περὶ τὸ καλούμενον Τάλιον. τῶν δ' ἡττηθέντων καταλαβομένων τὸν Ἱερὸν λόφον ὀνομαζόμενον, τότε μὲν τῆς νυκτὸς ἐπιλαβούσης οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τὴν ἰδίαν στρατοπεδεῖαν
10 ἀπεχώρησαν· τῇ δ' ὕστεραία πάλιν μάχης γενομένης πολλοὶ μὲν ἀνηρέθησαν τῶν Σαμνιτῶν, αἰχμάλωτοι δ' ἐλήφθησαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους καὶ διακοσίους. τοιούτων δὲ προτερημάτων
γενομένων τοῖς Ῥωμαίοις, ἀδεῶς ἤδη τῶν ὑπαίθρων συνέβαινε κυριεῦειν τοὺς ὑπάτους καὶ τὰς ἀπειθοῦσας τῶν πόλεων
15 χειροῦσθαι. Καταράκταν μὲν οὖν καὶ Κεραυνυλίαν ἐκπολιορκήσαντες φρουροὺς ἐπέθηκαν, τῶν δ' ἄλλων τινὰς πείσαντες προσηγάγοντο.

Diod. Ol. 117, 4. 308. Vulg. 310/444.

XX 27. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημητρίου τοῦ
20 Φαληρέως τὴν ὕπατον ἀρχὴν ἐν Ῥώμῃ παρέλαβον Κόϊντος Φάβιος τὸ δεῦτερον καὶ Γάϊος Μάρκιος.

— 35. Τῶν γὰρ Τυρρηγῶν στρατευσάντων ἐπὶ πόλιν Σούτριον ἀποικὸν Ῥωμαίων, οἱ μὲν ὕπατοι δυνάμεσιν ἀδραῖς ἐκβοηθήσαντες ἐνίκησαν μάχῃ τοὺς Τυρρηγοὺς καὶ συνεδίωξαν
25 εἰς τὴν παρεμβολήν. οἱ δὲ Σαμνῖται κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον, μακρὰν ἀπηρητημένης τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως, ἀδεῶς ἐπόρθουν τῶν Ἰαπόγων τοὺς τὰ Ῥωμαίων φρονοῦντας. διόπερ ἤναγ-

5 Liv. 9, 31 22 Liv. 9, 32—33, 2. 35—37. 38, 1 27 zu Ἰαπόγων vgl. Sigwart Klio 6, 345 (Païs II 361)

2 γὰρ R: δ' F 3 ἰούλιον O 6 ἀπουλίαν R^{2mg}: ἰταλίαν RF
καμπανίαν Binneboessel 71 πολεμίαν Burger Mn. 87 7 τάλιον R:
ἰτάλιον F πάλιον Païs I 2, 404 τέανον s. τῖανον Klimke, Burger Mn. 87,
Schaefer Philol. 22, 29 (de diversis oppidis cogitantes) 8 καταλαμβανο-
μένων R 15 de Cisauna cog. Niebuhr III 286, de Gerunio Klimke;
καιατίαν... καὶ κουβολτηρίαν Burger Mn. 87; de Caracenis cog. Païs
I 2, 404 | κεραυνυλίαν F 16 ἐνέθησαν? Fischer 25 σαυνίται RF
26 ἀπηρητημένοι F¹

κάσθησαν οἱ ὕπατοι διαιρεῖν τὰς δυνάμεις, καὶ Φάβιος μὲν ἐν
 Τυρρηνίᾳ κατέμεινεν, Μάρκιος δὲ ἐπὶ τοὺς Σαμνίτας ἀναζεύξας
 Ἄλλειφας μὲν πόλιν εἶλεν κατὰ κράτος, τοὺς δὲ πολιορ-
 3 κουμένους τῶν συμμάχων ἐκ τῶν κινδύνων ἐρρύσατο. ὁ δὲ
 Φάβιος, Τυρρηνῶν πολλοῖς πλήθεισιν ἐπὶ τὸ Σούτριον συνδρα- 5
 μόντων, ἔλαθε τοὺς πολεμίους διὰ τῆς τῶν ὁμόρων χώρας
 ἐμβαλὼν εἰς τὴν ἀνωτέρω Τυρρηνίαν, ἀπόρθητον γενομένην
 4 πολλῶν χρόνων. ἐπιπεσὼν δ' ἀνεπίστως τῆς τε χώρας
 πολλήν ἐδήλωσε καὶ τοὺς ἐπελθόντας τῶν ἐγχωρίων νικήσας
 πολλοὺς μὲν ἀνείλεν, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ ζῶντας ὑποχειρίους 10
 ἔλαβεν. μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τὴν καλουμένην Περυσίαν δευτέρα
 μάχῃ τῶν Τυρρηνῶν κρατήσας, πολλοὺς ἀνελὼν κατεπλήξατο
 τὸ ἔθνος, πρῶτος Ῥωμαίων μετὰ δυνάμειος ἐμβεβληκῶς εἰς
 5 τοὺς τόπους τούτους. καὶ πρὸς μὲν Ἀρρητίνους καὶ Κρο-
 τωνιάτας, ἔτι δὲ Περυσίους ἀνοχὰς ἐποίησατο, πόλιν δὲ τὴν 15
 ὀνομαζομένην Καστόλαν ἐκπολιορκήσας συνηνάγκασε τοὺς
 Τυρρηνοὺς λῶσαι τὴν τοῦ Σουτρίου πολιορκίαν.

— 36. Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τιμητὰς
 εἶλοντο· καὶ τούτων ὁ ἕτερος Ἄππιος Κλαύδιος ὑπήκοον 20
 ἔχων τὸν συνάρχοντα Λεύκιον Πλαύτιον πολλὰ τῶν πατρώων
 νομίμων ἐκίνησε· τῷ δῆμῳ γὰρ τὸ κεχαρισμένον ποιῶν οὐδένα
 λόγον ἐποιεῖτο τῆς συγκλήτου. καὶ πρῶτον μὲν τὸ καλούμενον
 Ἄππιον ὕδωρ ἀπὸ σταδίων ὀγδοήκοντα κατήγαγεν εἰς τὴν
 Ῥώμην καὶ πολλὰ τῶν δημοσίων χρημάτων εἰς ταύτην τὴν
 2 κατασκευὴν ἀνήλωσεν ἄνευ δόγματος τῆς συγκλήτου· μετὰ 25
 δὲ ταῦτα τῆς ἀφ' ἑαυτοῦ κληθείσης Ἀππίας ὁδοῦ τὸ πλεῖον
 μέρος λίθοις στερεοῖς κατέστρωσεν ἀπὸ Ῥώμης μέχρι Καπῆς,
 ὄντος τοῦ διαστήματος σταδίων πλειόνων ἢ χιλίων, καὶ τῶν
 τόπων τοὺς μὲν ὑπερέχοντας διασκάψας, τοὺς δὲ φαραγγώδεις

18 Liv. 9, 29, 5—30, 2. 33, 3—26. 46. 22 Frontin. de aquae duct. 4

2 ὁ δὲ μάρκιος F 3 ἀλλείφας F 6 ὁμόρων R: ὁμοάρχων F
 ὁμβρίκων Niebuhr III n. 488 ὁμβρῶν Haackh Paulys RE III 386 (cfr.
 Binneboessel 17) 7 ἐμβαλὼν Dindorf: συνεμβαλὼν O | γεγενημένην F
 10 ἀνελὼν F 14 κορτωνιάτας Wesseling; cfr. Nissen It. Landeskr. 2, 318
 15 περυσίους F 16 φαισόλαν Cluver καρσοῦλαν (s. -λας) Gorius κλούσιον?
 Pais st. di R. I 2, 407 20 πλαύτιον] κλαύδιον O (C. Plautius f)
 26 πλείω R πλέον Dindorf

ἦ κοίλους ἀναλήμμασιν ἀξιολόγοις ἐξισώσας κατηγάλωσεν
 ἀπάσας τὰς δημοσίας προσόδους, αὐτοῦ δὲ μνημεῖον ἀθάνατον
 κατέλιπεν, εἰς κοινὴν εὐχρηστίαν φιλοτιμηθεῖς. κατέμιξε δὲ 3
 καὶ τὴν σύγκλητον, οὐ τοὺς εὐγενεῖς καὶ προέχοντας τοῖς
 5 ἀξιώμασι προσγράφων μόνον, ὡς ἦν ἔθος, ἀλλὰ πολλοὺς καὶ
 τῶν ἀπελευθέρων ἐνίους ἀνέμιξεν· ἐφ' οἷς βαρέως ἔφερον οἱ καυ-
 χώμενοι ταῖς εὐγενεαῖς. ἔδωκε δὲ τοῖς πολίταις ἐξουσίαν ἐν 4
 ὁποῖα τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι καὶ τὴν ἐξουσίαν ὅποι προαι-
 ροῖτο τιμῆσασθαι· τὸ δ' ὅλον, ὁρῶν τεθησαυρισμένον κατ' αὐτοῦ
 10 παρὰ τοῖς ἐπιφανεστάτοις τὸν φθόνον, ἐξέκλινε τὸ προσκόπτειν
 τισὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ἀντίταγμα κατασκευάζων τῇ τῶν
 εὐγενῶν ἀλλοτριότητι τὴν παρὰ τῶν πολλῶν εὐνοίαν. καὶ 5
 κατὰ μὲν τὴν τῶν ἰππέων δοκιμασίαν οὐδενὸς ἀφείλετο τὸν
 ἵππον, κατὰ δὲ τὴν τῶν συνέδρων καταγραφὴν οὐδένα τῶν
 15 ἀδοξούντων συγκλητικῶν ἐξέβαλεν, ὅπερ ἦν ἔθος ποιεῖν τοῖς
 τιμηταῖς. εἶθ' οἱ μὲν ὕπατοι διὰ τὸν φθόνον καὶ διὰ τὸ
 βούλεσθαι τοῖς ἐπιφανεστάτοις χαρίζεσθαι συνῆγον τὴν σύγ-
 κλητον οὐ τὴν ὑπὸ τούτου καταλεγείσαν, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τῶν
 προγεγεννημένων τιμητῶν καταγραφείσαν. ὁ δὲ δῆμος τούτοις 6
 20 μὲν ἀντιπράττων, τῷ δ' Ἀπίῳ συμφιλοτιμούμενος καὶ τὴν
 τῶν δυσγενῶν προαγωγὴν βεβαιῶσαι βουλόμενος, ἀγορανόμον
 εἶλετο τῆς ἐπιφανεστέρας ἀγορανομίας υἱὸν ἀπελευθέρου
 Γναῖον Φλαοῖον, ὃς πρῶτος Ῥωμαίων ἔτυχε ταύτης τῆς
 ἀρχῆς πατὴρ ὢν δεδουλευκός. ὁ δ' Ἀππίος τῆς ἀρχῆς
 25 ἀπολυθεὶς καὶ τὸν ἀπὸ τῆς συγκλήτου φθόνον εὐλαβηθεὶς,
 προσεποιήθη τυφλὸς εἶναι καὶ κατ' οἰκίαν ἔμενεν.

6 Suet. Claud. 24. (Plut. Publ. 7)

1 ἀναλώμασιν F | ἐξισάζων F | κατανάλωσεν F | κατανήλωσεν
 Dindorf 3 κατέμιξε RF²: κατέλυσε F¹ 5 μόνον om. R | ἦθος F |
 πολλοὺς (τῶν δυσγενῶν) καὶ Wesseling πολλοὺς (τῶν πολλῶν s. τοῦ
 πλήθους) καὶ Reiske 6 ἐνίους] υἱοὺς s. υἰωνοὺς Oudendorp ad Suet.
 p. 603 (ipse non probans) 7 sq. ἔδωκε—τιμῆσασθαι R: ἔδωκε δὲ
 καὶ τοῖς πολίταις ἐξουσίαν ὅποι προαιροῖντο τιμῆσασθαι καὶ ἐν ὁποῖα
 τις βούλεται φυλῇ τάττεσθαι F; id., sed del. καὶ ἐν—τάττεσθαι Dindorf
 ἔδ. δὲ τοῖς π. καὶ τὴν ἐξ. ἐν ὁποῖα—τάττεσθαι καὶ ὅποι—τιμῆσασθαι
 Fischer 8 ἐξουσίαν] scribend. vid. οἰσίαν | ὅποι] ὅπου Dindorf
 (probab.) 9—10 παρὰ τ. ἐπιφ. κατ' αὐτοῦ F 11 τινὶ Dindorf 13 ἀφεί-
 λατο F 16 εἶθ' οἱ—καὶ] καὶ γὰρ F¹ 17 τὴν F: εἰς τὴν R 18 τούτων F
 21 δυσγενῶν F: συγγενῶν R | ἀγορανομεῖν εἶλατο F 23 γναῖον R:
 γυναῖου F | φλάβιον F

Das diktatorenjahr 309 vulg. fehlt.

Diod. Ol. 118, 1. 307. Vulg. 308/446.

XX 37. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρίνου Ῥωμαῖοι μὲν τὴν ὕπατον ἀρχὴν παρέδωσαν Ποπλίῳ Δεκίῳ καὶ Κοῖντῳ Φαβίῳ, παρὰ δὲ τοῖς Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη ὀγδόη πρὸς 5 ταῖς ἑκατὸν δέκα.

— 44, 8. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν οἱ τῶν Ῥωμαίων ὕπατοι Μαρσοῖς πολεμουμένοις ὑπὸ Σαμνιτῶν βοηθήσαντες τῇ τε μάχῃ προετέρησαν καὶ συχνούς τῶν πολεμιῶν ἀνεῖλον. εἶτα διὰ τῆς τῶν Ὀμβρικῶν χώρας διελθόντες ἐνέβαλον εἰς τὴν 10 Τυρρηνίαν πολεμίαν οὔσαν, καὶ τὸ καλούμενον Καίριον φρούριον ἐξεπολιόρκησαν. διαπρεσβευομένων δὲ τῶν ἐγχωρίων ὑπὲρ ἀνοχῶν, πρὸς μὲν Ταρκυνιήτας εἰς ἔτη τεσσαράκοντα, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους Τυρρηνοὺς ἅπαντας εἰς ἐνιαυτὸν ἀνοχὰς ἐποίησαντο. 15

Diod. Ol. 118, 2. 306. Vulg. 307/447.

XX 45. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Ἀναξικράτης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατέστησαν Ἀππίος Κλαύδιος καὶ Λεύκιος Οὐολόμνιος.

Diod. Ol. 118, 3. 305. Vulg. 306/448.

XX 73. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Κόροιβος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν 20 ὕπατον ἀρχὴν παρέλαβον Κόιντος Μάρκιος καὶ Πόπλιος Κορνήλιος.

— 80. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Σαμνῖται μὲν Σώραν καὶ Καλατίαν πόλεις Ῥωμαίοις συμμαχοῦσας ἐκπολιορκήσαντες ἐξηνδραποδίσαντο, οἱ δ' ὕπατοι δυνάμεσιν ἀδραῖς εἰς τὴν Ἰαπυ- 25 γίαν ἐμβαλόντες πλησίον Σιλβίου πόλεως κατεστρατοπέδευσαν. φρουρουμένης δὲ αὐτῆς ὑπὸ Σαμνιτῶν συνεστήσαντο πολιορκίαν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας, καὶ κατὰ κράτος ἐλόντες αἰχμάλωτα σώ-

7 Liv. 9, 41, 1—7. — Triemel Jhb. f. Philol. 139, 345. Binneboessel 84 23 Liv. 9, 42—43

3 χαρίνου] Καίριμος fH 4 ὕπατικὴν F 7 οἱ—ὕπατοι post 8 σαμνιτῶν trp. F 9 ἐπροτέρησαν Wesseling 10 ὀμβρικῶν F 11 καίριον R: κάπριον F 13 ταρκυνιήτας F: ταρκυνιήτας R ταρκυνιήτας? Dindorf. Cfr. Nissen It. Landesk. 2, 330. CIL XI 510 14 τὰς ἀνοχὰς F 18 οὐολοῦμνιος F 21 κόιντος πόπλιος καὶ μάρκιος κορν. F 24 καλατίαν Wesseling (cfr. Nissen It. Landesk. 2, 717. 800): ἀτίαν R ἀτίαν F καιατίαν s. ἀτίαν Mommsen CIL X 444

ματα πλείω τῶν πεντακισχιλίων ἔλαβον καὶ τῶν ἄλλων λαφύρων
 ἱκανόν τι πλῆθος. ἀπὸ δὲ τούτων τὴν τῶν Σαμνιτῶν χώραν 3
 ἐπῆλθον δενδροτομοῦντες καὶ πάντα τόπον καταφθείροντες.
 πολλὰ γὰρ ἔτη τῆς Ῥώμης πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος διαπολεμούσης
 5 ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας ἤλπιζον τῶν ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεων
 στερήσαντες τοὺς πολεμίους ἀναγκάσειν εἶσαι τοῖς ὑπερέχουσι.
 διὸ καὶ πέντε μῆνας καταναλώσαντες εἰς τὴν τῆς πολεμίας 4
 γῆς καταφθοράν, τὰς τε ἐπαύλεις σχεδὸν ἀπάσας ἐπυρπόλησαν
 καὶ τὴν χώραν ἐξηγρίωσαν, ἀφανίσαντες πᾶν τὸ δυνάμενον
 10 ἐνεγκεῖν ἡμέρον καρπὸν. μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς μὲν Ἀναγνίταις
 ἀδικήματα ποιῶσι πόλεμον κατήγγειλαν, Φρουσίωνα δ' ἐκ-
 πολιορκήσαντες ἀπέδοντο τὴν χώραν.

Diod. Ol. 118, 4. 304. Vulg. 305/449.

XX 81. Ἀθήνησι μὲν ἦρχεν Εὐξένιππος, ἐν Ῥώμῃ δ'
 15 ὑπῆρχον ὕπατοι Λεύκιος Ποστόμιος καὶ Τιβέριος Μινούκιος.

— 90, 3. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι μὲν Παλινίους
 καταπολεμήσαντες τὴν χώραν ἀφείλοντο, καὶ τισι τῶν δοξάντων
 τὰ Ῥωμαίων πεφρονηκῆναι μετέδωκαν τῆς πολιτείας. μετὰ
 δὲ ταῦτα Σαμνιτῶν τὴν Φαλερνίτιν πορθούντων ἀνέξευξαν
 20 ἐπ' αὐτοὺς οἱ ὕπατοι, καὶ γενομένης παρατάξεως προστέρησαν
 οἱ Ῥωμαῖοι. Σημείας μὲν οὖν εἶλον εἴκοσι, στρατιώτας δ' 4
 ἐζώγησαν ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους. τῶν δ' ὑπάτων εὐθύς ἐλόντων
 πόλιν Βῶλαν, Γέλλιος Γάϊος ὁ τῶν Σαμνιτῶν ἡγεμὼν ἐφάνη
 μετὰ στρατιωτῶν ἑξακισχιλίων. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς
 25 αὐτὸς τε ὁ Γέλλιος ἐάλω καὶ τῶν ἄλλων Σαμνιτῶν οἱ πλείστοι

16 Liv. 9, 44, 5—16

1 τῶν om. F 2 ἀπὸ δὲ τούτων (γενόμενοι) Kallenberg 3 πάντα
 τρόπον Sintenis (κατὰ) π. τρόπον Fischer | καταφθείραντες F 10 ανα-
 γνίταις Rhodoman, Cluver: αἰγινήταις R αἰγινίταις F 11 φρούσινα F
 12 ἀπέδοντο] ἀφείλοντο Burger Mn. 88 14 ξένιππος R 15 ποστούμιος O
 16 παλινίους R: παλινίους F πελιγνοὺς Cluver ἀναγνίους Niebuhr III
 n. 458 τοὺς ἐρνίκους Burger Mn. 88 καλιγνοὺς Fischer. Cfr. 101, 5;
 Nissen It. Landesk. 2, 446 17 ἀφείλαντο F 19 φαλερνίτιν Wesse-
 ling: φαλερνίτιν O 21 σημεῖας R: σημεῖα F σημαῖας Wesseling |
 ἀνεῖλον F 23 βῶλαν R βόλααν F βούανον Nissen It. Landesk. 2, 793
 (cfr. Niebuhr III n. 450) τρήβουλαν Burger Mn. 88 | γέλιος F | *Staius*
Gellius Liv.

μὲν κατεκόπησαν, τινὲς δὲ καὶ ζῶντες συνελήφθησαν. οἱ δ' ὕπατοι τοιοῦτοις προτερήμασι χρησάμενοι τῶν συμμαχίδων πόλεων τὰς ἀλούσας ἀνεκτήσαντο Σώραν, Ἀρπιναν καὶ Σερεννίαν.

Diod. Ol. 119, 1. 303. Vulg. 304/450.

XX 91. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Φερεκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὕπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο Πόπλιος Σεμπρώνιος καὶ Πόπλιος Σολπίκιος, Ὀλυμπιάς δ' ἤχθη παρὰ τοῖς Ἡλείοις ἐνάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν δέκα.

— 101, 5. Ῥωμαῖοι μὲν καὶ Σαμνῖται διαπρεσβευσάμενοι πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην συνέθεντο, πολεμήσαντες ἔτη εἴκοσι δύο καὶ μῆνας ἕξ. τῶν δ' ὑπάτων Πόπλιος Σεμπρώνιος μετὰ δυνάμεως ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν Αἰκλίων χώραν ἐχειρώσατο τετταράκοντα πόλεις ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις πεντήκοντα· ἀναγκάσας δὲ πᾶν τὸ ἔθνος ὑποτάττεσθαι Ῥωμαίοις ἐπανήλθε καὶ θρίαμβον κατήγαγεν ἐπαινούμενον. ὁ δὲ δῆμος ὁ Ῥωμαίων πρὸς τε Μαρσοῦς καὶ Παλιγνοῦς, ἔτι δὲ Μαρρουκίους συμμαχίαν ἐποιήσατο.

Diod. Ol. 119, 2. 302. Vulg. 303/451.

XX 102. Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Λεώστρατος, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Σεροῦιος Κορνῆλιος καὶ Λεύκιος Γενούκιος.

Diod. Ol. 119, 3. 301. Vulg. 302/452.

XX 106. Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Νικοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὕπατον ἀρχὴν διεδέξαντο Μάρκος Λίουιος καὶ Μάρκος Αἰμίλιος.

9 Liv. 9, 45. — Leuze 215. Binneboessel 103 22 z. Synchronismus Leuze II

3 ἀρπίνας F | σερίνειαν F (*Aesernia* Cluver, *Cerfennia* Mommsen CIL IX 348) 6 ὕπατον F 7 οὐλπίκιος F 12 αἰκάλων F | ἐμβαλὼν post χώραν trp. F 16 πελιγνοῦς Rhodoman (παλιγνοῦς Fischer): παλλιννοῦς R πελγνοῦς F supra scr. α | μαρρυκίους R μαρρουκίους F 20 σεροῦιος κορνῆλιος R: κορν. φάβιος F | γενοῦκιος R οὐενοῦκιος F 23 διεδέξατο F | λίβιος O

ANHANG

INEDITVM VATICANVM

I. Οὐκ ἐβούλοντο οἱ παλαιοὶ Ῥωμαίων, ὧ σίβωσσε ἀνδρῶν
 ἄριστε, σοφοὶ εἶναι δοκεῖν, ὅθεν οὐδὲ ἐθήρων τὴν δόξαν
 5 δεινότητι λόγων ἢ περιττοῖς καὶ πιθανοῖς ἀποφθέγμασιν, οἷς
 ἐχρήσαντο Ἑλλήνων τινές, ἀ διαβεβόηται, χρησμῶν εἶναι
 δοκοῦντα ἤδη πιστότερα· μηδὲν ἄγαν· καὶ, ἔπου θεῶ· καὶ,
 χρόνων φείδου· καὶ, γῶθι σαυτὸν· καὶ, ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα·
 καὶ ἄλλα τούτοις ἑοικότα, ἴσως μὲν καὶ ὠφέλιμα τοῖς πει-
 10 θομένοις, ἔχοντα δὲ τι ἐν τῷ βραχεῖ τῆς ἀποδόσεως ἡδὺ καὶ
 προσκλητικόν. Δικαιάρχῳ δὲ οὐδὲ ταῦτα σοφῶν εἶναι ἀνδρῶν
 δοκεῖ· μὴ γὰρ δὴ γε τοὺς πάλαι λόγῳ φιλοσοφεῖν, ἀλλ' εἶναι
 τὴν σοφίαν τότε γοῦν ἐπιτήδευσιν ἔργων καλῶν, χρόνῳ δὲ
 15 διαλεχθέντα μέγαν εἶναι δοκεῖν φιλόσοφον, ἐν δὲ τοῖς πάλαι
 χρόνοις ὁ ἀγαθὸς μόνος ἦν φιλόσοφος, εἰ καὶ μὴ περιβλέπ-
 τούς καὶ ὀχλικοὺς ἀσκοῖτο λόγους. οὐ γὰρ ἐξήτουν ἐκεῖνοί γε
 εἰ πολιτευτέον οὐδὲ πῶς, ἀλλ' ἐπολιτεύοντο αὐτοὶ καλῶς· οὐδὲ
 εἰ χρὴ γαμεῖν, ἀλλὰ γήμαντες ὃν δεῖ τρόπον γαμεῖν, ταῖς γυ-

2 veröffentlicht von H. v. Arnim, Hermes XXVII 1892 s. 118—130, aus der hs. Vat. 435 saec. XIV. Das stück trägt in der hs. die überschrift Πλουτάρ[χου ἢ] Κεκιλίου ἀποφθέγματα Ῥωμαϊκά; dass dies nur eine vermuthung eines schreibers ist, hat v. Arnim wahrscheinlich gemacht. — Stück III des Ineditum berührt sich aufs engste mit den Excerpta Vat. aus Diod. XXIII, stück V mit dem fragment VIII 5, ohne dass Diodor in dem Ineditum benutzt ist. Dennoch dürfte es voreilig sein, mit v. Arnim auf Fabius als gemeinsame quelle zu raten

3 σήβωσσε? Dittenberger (Plin. h. n. 6, 201 al.) 5 ἀποφθέγασιν: corr. Arnim | οἷς] οἷοις cj. Arnim, post 6 τινές nonnulla excidisse suspicatus 11 προκλητικόν cj. Arnim, παρακλητικόν Kaibel 17 ἐκεῖνοι Arnim: ἐκεῖ

ναιξί συνεβίουν. ταῦτα ἦν, φησίν, ἔργα ἀνδρῶν καὶ ἐπιτηδεύ-
ματα σοφῶν, αἱ δὲ ἀποφθέγγεις αὐταὶ πρᾶγμα φορτικόν.
τοιούτους πείθομαι καὶ τοὺς ὑμετέρους γενέσθαι πατέρας·
εἶναι γὰρ ἀγαθοὶ ἐβούλοντο καὶ τούτου τοῖς ἔργοις ἐφικνοῦντο,
στρογγύλας δ' ἀποφθέγγεις καὶ καλλιρήμονας ὥστε περιττὰς 5
εἶναι δοκεῖν οὐτ' ἐπετήδευον οὔτε ἐγίνωσκον. οἷοις μέντοι λο-
γισμοῖς ἕκαστα ἔπραττον, τοιούτοις καὶ λόγοις περὶ αὐτῶν
ἐχρῶντο, οὐκ εἰς βραχὺ συνηγμένοις, ἀλλὰ καλοῖς, εἰ τὸν νοῦν
σκέπτοιτό τις, μὴ ἐπιδεικτικῶς ἐξετάζων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν χρείαν
ἕκαστα ἀνάγων. 10

II. Οἶόν τι περὶ Ἀππίου τοῦ ἀναπήρου πεπύσμεθα. ἦν
μὲν γὰρ ἤδη γηραιός, πρὸς Πύρρον δὲ Ῥωμαίοις πόλεμος ἦν·
καὶ ὁ βασιλεὺς τῇ πρώτῃ μάχῃ νικήσας διαπρесеβύεται, συμ-
βῆναι ἐπὶ τοῖσδε ἀξιώων· τὸ μὲν Ἑλληνικὸν τὸ ἐν Ἰταλίᾳ πᾶν 15
ἐλεύθερον εἶναι καὶ αὐτόνομον, χρῆσθαι δὲ καὶ Σαυνίτας καὶ
Λευκανοὺς καὶ πάντας Βρεττίους τοῖς αὐτῶν νόμοις, Πύρρου
ὄντας συμμάχους, Ῥωμαίους δὲ Λατίνων ἄρχειν μόνων. πρὸς
ταῦτα οἱ μὲν ἀντέλεγον, αἰσχρὰ, πρὸς δὲ καὶ βλαβερὰ εἶναι
φάμενοι τῇ πόλει, τοῖς δ' οὐκ ἐδόκει ἀντιτείνειν, τὸν περὶ τῶν
ὄλων κίνδυνον δεδιόσι. καὶ τις τῶν ἐκ μέσου ἀνὴρ ἐπαινού- 20
μενος· ἄμεινον ἄν, ἔφη, βουλευσαίμεθα, εἰ καὶ Ἀππίον σύμ-
βουλον λάβοιμεν. ὁ γὰρ ἀνὴρ σὺν τῷ φρονίμῳ καὶ φιλόπολις
ἐδόκει. καλεῖ οὖν· καὶ ὡς ἦκε, λέγουσιν αὐτῷ ἐφ' οἷς ἡξίου
συμβαίνειν ὁ βασιλεὺς. τὸν δὲ ἐπὶ πολὺν χρόνον σιωπήσαντα
εἰπεῖν μόλις· πάλαι μὲν, ὦ βουλή, ὑπερηχθόμην ἀνάπηρος 25
ὢν, νῦν δὲ πολλὴν τῇ συμφορᾷ ταύτῃ χάριν ἔχω μὴ ὄραν
ὑμᾶς τοὺς τοιαῦτα βουλευομένους· εἴθε δέ με καὶ κωφὸν γεγο-
νέναι, ἵνα μηδὲ ἀκούοιμι αἰσχυρῶν λόγων. κἀντεῦθεν ἐπε-
δείκνυε τό τε ἐπικίνδυνον καὶ ἄδοξον τῆς συμβάσεως.

III. Ὅμοιον δὲ καὶ τὸ Καίσιωνος. ὁ γὰρ δὴ Καίσιων τῷ 30
παρὰ Καρχηδονίων πρесеβυτῇ ταχθεὶς ἐλθεῖν εἰς λόγους —
ὁ δὲ τάξας ἦν Ἀππίος (ὁ) ἐπὶ Σικελίας πρῶτος στρατηλατῶν —

1 συνεβίουν cod. (ex corr.): συνεβίων Arnim | φησίν Arnim: φασίν
4 τούτου Arnim: τούτων 12 πόρον cod. (ubique) 21 ἄπιον cod.
23 καλεῖται cj. Kaibel 26 (τοῦ) s. (τὸ) μὴ cj. Arnim; ὄρων cj. Kaibel
27 εἶθε δὲ] εἶθ' ἔδει Kaibel | κωφὸν (ἦν)? Arnim 30 κέσιωνος cod.
(ubique) 32 ἄπιος cod. | suppl. Arnim.

ἐπεὶ παριῶν ὁ Φοῖνιξ εἶπε καὶ ἐμεγαληγόρει περὶ τῆς Καρχη-
 δόνος, Ῥωμαίοις δὲ ἐπετίμα διότι ἐπιχειροῦσι περὶ νήσου
 πρὸς αὐτοὺς πολεμεῖν, οὔτε ναυτικὸν ἔχοντες οὔτε ἔμπειροι
 ἀγώνων ὄντες θαλαττίων, τῆς Καρχηδόνας τοσοῦτους χρόνους
 5 ἐνδυναστευούσης τῇ θαλάττῃ καὶ νεωστὶ Πύρρον ἰδόντες ὑπ'
 αὐτῶν κατανεναυμαχημένον τηλικούτον βασιλέα — ταῦτα τοῦ
 Καρχηδονίου λέγοντος· ἡμεῖς, εἶπεν, οὕτως πεφύκαμεν — ἐρῶ
 δέ σοι ἔργα ἀναμφισβήτητα, ἵνα ἔχῃς ἀπαγγέλλειν τῇ πόλει —
 τοῖς πολεμοῦσιν εἰς τὰ ἐκείνων ἔργα συγκαταβαίνομεν κἀν τοῖς
 10 ἀλλοτρίοις ἐπιτηδεύμασι περίεσμεν τῶν ἐκ πολλοῦ αὐτὰ ἡσκη-
 κότων. Τυρρηνοὶ γὰρ ἡμῖν ἐπολέμουσαν χαλκᾶσπιδες καὶ φα-
 λαγγηδόν, οὐ κατὰ σπεύρας μαχόμενοι, καὶ ἡμεῖς μεθοπλι-
 σθέντες καὶ τὸν ἐκείνων ὄπλισμὸν μεταλαβόντες παρεταττόμεθα
 αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἐκ πλείστου ἐθάδας τῶν ἐν φάλαγγι ἀγώνων
 15 οὕτως ἀγωνιζόμενοι ἐνικῶμεν. οὐκ ἦν ὁ Σαυνιτικὸς ἡμῖν θυρεὸς
 πάτριος οὐδ' ὕσσοὺς εἴχομεν, ἀλλ' ἀσπίσιν ἐμαχόμεθα καὶ
 δόρασιν· ἀλλ' οὐδ' ἰππεύειν ἰσχύομεν, τὸ δὲ πᾶν ἢ τὸ πλεῖ-
 στον τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως πεζὸν ἦν. ἀλλὰ Σαυνίταις
 καταστάντες εἰς πόλεμον καὶ τοῖς ἐκείνων θυρεοῖς καὶ ὕσσοις
 20 ὄπλισθέντες ἰππεύειν τε αὐτοὺς ἀναγκάσαντες, ἀλλοτρίοις
 ὄπλοις καὶ ζηλώμασιν ἐδουλωσάμεθα τοὺς μέγα ἐφ' ἑαυτοῖς
 πεφρονηκότας. οὐδὲ πολιορκεῖν, ὧ Καρχηδόνοι, ἐγινώσκομεν·
 ἀλλὰ παρὰ τῶν Ἑλλήνων μαθόντες, ἀνδρῶν τοῦ ἔργου πεπει-
 ραμένων, κἀκείνων τῶν ἐπιστημόνων καὶ πάντων ἀνθρώπων
 25 ἐν πολιορκίᾳ δεδυνήμεθα πλέον. μὴ δὴ Ῥωμαίους ἀναγκά-
 σῃτε ἄψασθαι τῶν θαλαττίων· εἰ γὰρ ἡμῖν δεήσει ναυτικοῦ,
 πλείους μὲν καὶ ἀμείνους ἡμῶν ἐν ὀλίγῳ κατασκευασόμεθα
 ναῦς, κρεῖττον δὲ ναυμαχήσομεν τῶν ἐκ πλείστου ναυτικῶν.
 καὶ οὐκ ἐφύεσατο ὁ Καίσιων· βιασθέντες γὰρ ὑπὸ Καρχηδονίων
 30 ναυμαχῆσαι, εὐθύς τῇ πρώτῃ περιεγένοντο ναυμαχίᾳ, Δουι-
 λίου στρατηγοῦντος.

IV. Μάνιος δὲ Βαλέριος, (ὁ) τὰς πρὸς Ἱέρωνα συνθήκας

11—13 cfr. Diod. 23, 4: ὅτι Ῥωμαῖοι πρῶτον ἀσπίδας τετρα-
 γώνους εἶχον εἰς τὸν πόλεμον· ὕστερον ἰδόντες Τυρρηνοὺς χαλκᾶς ἀσπίδας
 ἔχοντας, ποιήσαντες οὕτως ἐνίκησαν αὐτούς.

1 παριῶν Kaibel: περὶ ὧν 2 νήσου Arnim: νόμου 11 τυρρηνοὶ
 cod. 25 δὴ Arnim: δὲ | ἀναγκάσῃτε ego: ἀναγκάσετε cod. ἀναγκάσετε
 Arnim 32 suppl. Arnim

ποιησάμενος, δοκεῖ καὶ βραχέως καὶ ἀληθῶς εἰπὼν προτρέψαι τὴν βουλὴν ἔχεσθαι τῶν ναυτικῶν, ὅτι περὶ νήσου καὶ ἐν νήσῳ μαχομένους οὐκ ἔστι τῷ παντὶ νικᾶν μὴ ναυκρατοῦντας. καὶ οὐδ' οὗτος ἐψεύσατο· τῷ γὰρ τρίτῳ καὶ εἰκοστῷ τῶν ἐτῶν ναυμαχία κρατήσαντες Καρχηδονίων Σικελίαν τε ἔσχον, περὶ ἧς ὁ ἀγὼν, καὶ φόρου τοὺς Φοίνικας ἐποίησαντο ὑποτελεῖς. μαντικὰ ταῦτα ἐκ· λογισμοῦ ἔμφρονος, ἐπιμεμαρτυρημένα ἔργων ἐκβάσει.

V. Μὴ ἄρα καὶ τὸ Ῥέμου τοιοῦτον ἦν; ὅτε γὰρ δὴ τὴν Ἰαλβανῶν βασιλείαν οἱ περὶ τὸν Ῥωμόλον Νεμέτορι ἀποδό- 10
τες τῷ πάππῳ κτίζειν ἔγνωσαν ἰδίαν αὐτῶν πόλιν, περὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ κτιστέον διεφέροντο, καὶ Ῥωμόλου τὸ Παλάτιον προκρίνοντος, ἐν ᾧ καὶ ἐγεννήθησαν καὶ ἐτράφησαν, ὁ Ῥέμος ἕτερον προηρεῖτο χωρίον, καὶ αὐτὸ παρὰ τὸν Τίβεριν ὄν· καὶ μέχρι τοῦ νῦν ὁ τόπος καλεῖται Ῥεμορία. ἀπαραχωρήτως δ' 15
ἄμφω διὰ φιλοτιμίαν ἔχοντες συντίθενται θεοῖς ἐπιτρέψαι τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐν ἡμέρᾳ τινὶ ῥητῇ ἅμα ἀνίσχοντι ἠλίῳ ὀρνιθεύεσθαι ἐν τῷ αὐτοῦ χωρίῳ ἐκάτερον· ὁποτέρῳ

9—18 vgl. Diod. VIII 5

5—6 ft. περὶ ἧς <ἦν> 11 αὐτῶν Arnim: αὐτοῦ 18 αὐτοῦ Arnim: αὐτῷ

EINLEITUNG

Die römischen Annalen sind uns in der ältesten form, die wir 1 kennen, von Diodor überliefert. B. XI—XX seines werkes enthalten römische notizen aus den jahren 486—302 v. Chr. (nach der gewöhnlichen jahrzählung); nach der verbreitetsten annahme ist die quelle Fabius Pictor. Derselben alten quelle gehören an die römischen fragmente aus b. VIII—X (alle handeln von der königszeit). Aus jüngerer quelle sind dagegen die notizen über die Albanischen könige in b. VII. Nach b. XX sind keine fragmente mit sicherheit auf die alte quelle zurückzuführen.

Die fragmente aus b. VII—X sind fast alle in den Konstantinischen 2 Excerpten überliefert. In b. XI—XV sind die hauptss der Patmius (X—XI jh.) und der Marcianus 375 (XII jh.); dazu kommt der Laur. 70, 12 (XIV jh.), dessen selbständiger wert in diesem teil jedoch bestritten wird. In b. XVI ruht der text auf dem Patmius, dem Par. 1665 (XI jh.) und dem Laurentianus; in XVII—XX auf dem Parisinus und dem Laurentianus allein. Die hauptss sind in der neuesten kritischen ausgabe Diodors (Diodori Bibliotheca edd. F. Vogel et C. Th. Fischer, I—IV, Leipzig 1888—1905) nur z. teil (in den von Fischer besorgten bb. XVI—XX) vollständig herangezogen. Vgl., ausser Vogels und Fischers vorreden: R. Laqueur, Untersuchungen z. Textgeschichte der Bibliothek des Diodor I—II (Göttinger Nachr. 1906 s. 313 u. 1907 s. 22), und desselben Ephoros (Hermes 46, 1911, s. 161).

Der hier gebotene text der römischen Annalen Diodors umfasst 3 alle römischen nachrichten aus b. VII—XX; ausserdem ein unentbehrliches stück aus der vorrede zum ganzen werk, und als anhang das sogenannte Ineditum Vaticanum. Der text der fragmente ruht auf der neuen ausgabe der Konstantinischen Excerpte (Excerpta historica iussu Imp. Constantini Porphyrogeniti confecta edd. Boissevain, de Boor, Büttner-Wobst, I—IV, Berlin 1903—10). In b. XI—XV konnte ich, ausser der bei Vogel mitgeteilten kollation des Patmius, neue kollationen des Marc. 375 und Laur. 70, 12 benutzen; ausserdem ist mir das von herrn Laqueur gesammelte hs. material zu diesen büchern durch die liberalität desselben und herrn dr. Costas zugänglich gewesen, wodurch namentlich die angaben über den Patmius korrekter und vollständiger geworden sind. In b. XVI—XX hab ich mich mit Fischers apparat begnügt.

Herausgegeben sind die römischen notizen Diodors schon einmal von v. d. Meij (Diodori Siculi fragmenta antiquiorem historiam Romanam spectantia, Deventer 1864), mit sorgfältigem kommentar. Die älteren hauptausgaben des ganzen Diodor sind die von L. Dindorf (Leipzig 1821—28) und Wesseling (Amsterdam 1746), letztere mit noch heute unentbehrlichem kommentar.

Einen kommentar zu diesem text schreiben hiesse sämtliche 4 probleme der älteren römischen geschichte aufarbeiten. Ich habe mich deshalb begnügt, auf wichtige parallelstellen hinzuweisen und gelegentliche verweise auf neuere literatur herbeizufügen. Weder diese noch die hier folgende aufzählung wichtiger arbeiten über Diodors altrömische geschichte machen den anspruch auf vollständigkeit; doch sind die anführungen zum teil so gewählt, dass sie die auffindung der sonstigen literatur erleichtern. Demnach hab ich mich z. b. in bezug auf die chronologie fast ganz auf Leuzes buch (s. u. § 8) beschränken können.

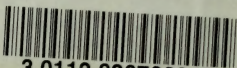
- 5 **Allgemeines über Diodor:** C. Wachsmuth, Ueber das Geschichtswerk des Sikelioten Diodoros I—II, Univ.-Progr. Leipzig 1892. — E. Schwartz, Diodoros, in Pauly-Wissowas Realenzyklopädie V 663—707 (mit gründlicher Behandlung auch der röm. Geschichte D.s).
- 6 **Quellen und Glaubwürdigkeit der römischen Notizen:** Mommsen, Fabius und Diodor (Röm. Forsch. II 221—96). — Ed. Meyer, Untersuchungen über Diodors röm. Gesch. (Rh. Mus. 37, 1882, 610—27). — Niese, De annalibus Rom. observationes, Ind. lect. Marburg 1886. — Cichorius, De fastis consularibus antiquissimis, Diss. Leipzig 1886 (Leipzig. Stud. IX 171—262). — Bader, De Diodori rer. Rom. auctoribus, Diss. Leipzig 1890. — Unger, Die Glaubwürdigkeit der Capitol. Consultafeln (Jhbb. f. Philol. 143, 1891, 465—96). — Sigwart, s. u. § 9. — Costa, s. u. § 8.
- 7 **Allgemein Geschichtliches:** Ed. Meyer, Gesch. d. Altertums III—V. — Pais, Storia di Roma I—II, Torino 1898. — Niese, Grundriss d. röm. Gesch. 4. Aufl., München 1910 (die ältere Geschichte ist konsequent auf D. aufgebaut).
- 8 **Chronologie:** Niese, Gött. gel. Anz. 1887, 831—36; Grundriss⁴ 88—95. — Ed. Meyer, s. o. § 7; Ed. Schwartz, s. o. § 5; Unger, s. o. § 6. — Leuze, Die römische Jahrzählung, Tübingen 1908 (mit ausgiebiger Berücksichtigung der Literatur). — Giov. Costa, I fasti consolari Romani I 1—2, Milano 1910 (von Leuze u. a. stark abweichend).
- 9 **Verfassungsgeschichte:** Mommsen, Sp. Cassius, M. Manlius, Sp. Maelius (Röm. Forsch. II 153—222); Die patricischen Claudier (Röm. Forsch. I 285—318). — Ed. Meyer, Rh. Mus. 37, s. o. § 6; Der Ursprung des Tribunats (Hermes 30, 1895, 1—24; auch Kleine Schriften 351—79). — Niese, De ann. Rom., s. o. § 6. — Sigwart, Röm. Fasten u. Annalen b. D. (Klio VI 1906, 269—86, 341—79).
- 10 **Albanische Königsliste:** Trieber, Z. Kritik d. Eusebios (Hermes 29, 1894, 124—42).
- 11 **Gallische Katastrophe:** Mommsen, Die Gallische Katastrophe (Röm. Forsch. II 297—381). — Hülsen u. Lindner, Die Alliaschlacht, Rom 1890. — O. Hirschfeld, Z. Camilluslegende (Festschr. f. L. Friedländer, Leipzig 1895, 125—38). — Ed. Meyer, Die Alliaschlacht (Apophoreton, der 47. Philologenvers. überreicht v. d. Graeca Halensis, Berlin 1903, 136—61). — Kornemann, Die Alliaschlacht und die Pontifikalannalen (Klio XI 1911, 335—42).
- 12 **Samniterkrieg:** Kaerst, Krit. Unters. z. Geschichte d. 2. Samniterkriegs (Jhbb. f. Philol. Suppl. XIII 1884, 725—69). — Binneboessel, Unters. üb. Quellen u. Gesch. des 2. Samniterkriegs, Diss. Halle 1893. — C. P. Burger, De bello cum Samnitibus secundo, Haarlem 1884; Der Kampf zw. Rom u. Samnium (Verh. d. Ak. z. Amsterdam, Letterk. N. F. II 1900 [1898]).
- 13 **Zum Text:** Dittenberger, Röm. Namen in griech. Inschriften u. Literaturwerken (Hermes VI 1872, 129—55 u. 281—313; vgl. auch Sigwart Klio VI, o. § 9). — Burger, Ad annalium Rom. reliquias a D. servatas (Mnemos. XVI 1888, 82—90); 60 Jahre aus der älteren Gesch. Roms (Verh. d. Ak. z. Amsterdam, Letterk., 1891; hier s. 234—44 abdruck der behandelten Diodorstellen). — Giov. Costa, s. o. § 8 (2, 26—68 restitution der Diod. Fasten 486—302).
- 14 **Sprachliches:** Kallenberg, Textkritik u. Sprachgebrauch D.s I—II, Progr. Berlin 1901—02 (mir nicht zugängl.). — La Roche, Sprachliches aus u. zu D. (Wiener Stud. XXI 1900, 17—37).

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

881D7.X1912

C001

DIDORS ROMISCHE ANNALEN BIS 302 A. CHR.

3 0112 023780247